[redacted]

MARIJA

MOJA LJUBAV

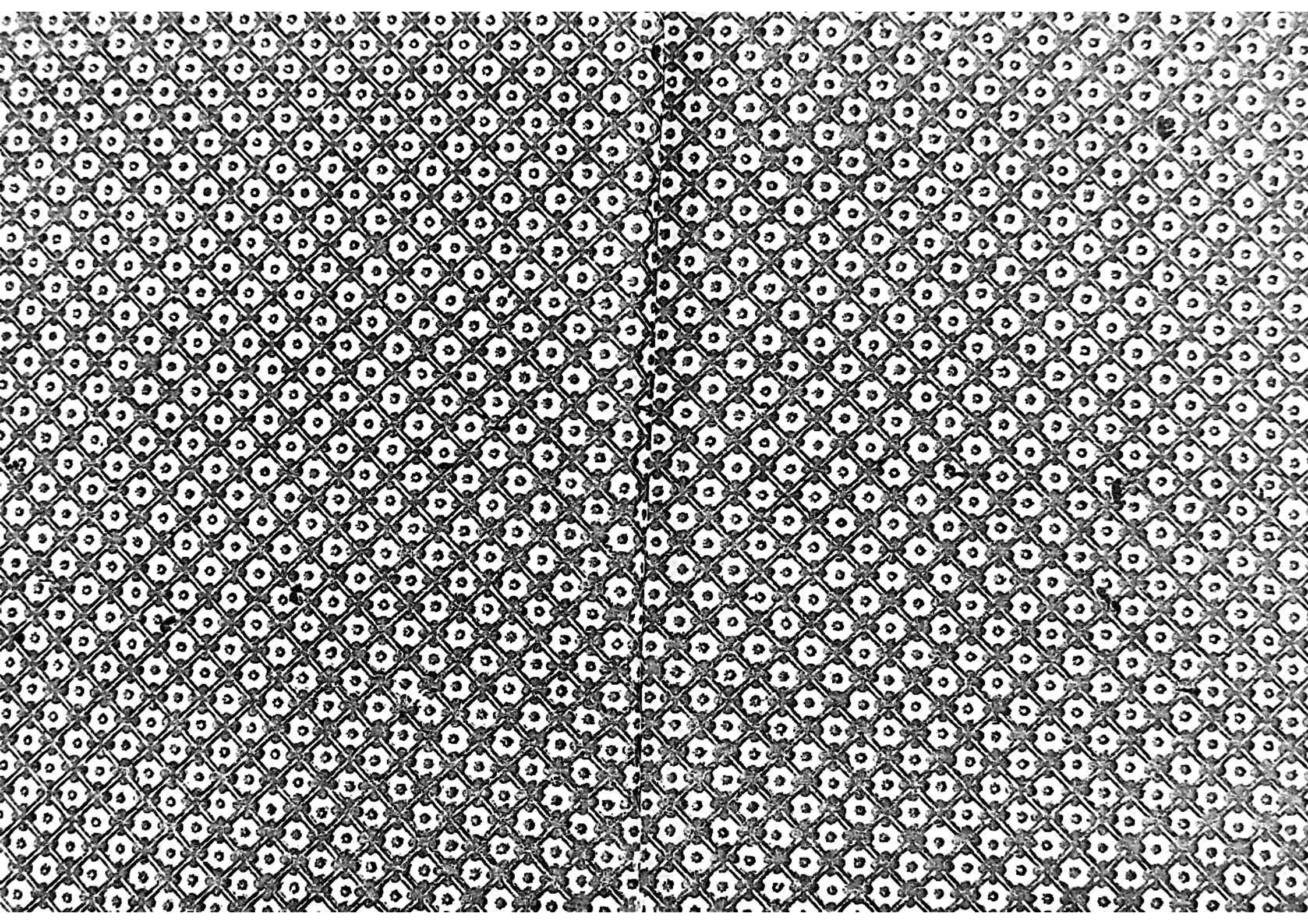

Dr. I. ŽAGAR, prepozit:

MARIJA MOJA LJUBAV!

GOVORI ILI ČITANJA ZA MJESEC SVIBANJ.

Preveo I. MARAČIĆ, vojni superior u m.

NAKLADNIK:
SAVEZ TREĆEGA REDA.

ZAGREB 1927.

TISKARA „MERKANTILE" (GJURO JUTRIŠA I DRUGOVI).
ZAGREB, ILICA BR. 55

Crkveno odobrenje nalazi se na zadnjoj strani!

1 dan.

MAJKA LIJEPE LJUBAVI.

Zora svibanjskog sunca rudi i šalje svoje zlatne trake na zemlju. Tisuću se drobnih ptica pjevica javlja po zelenom gaju. Po bujnim livadama nebrojene se biljke okrasile milovidnim cvijećem, a s bijelih se zvonika milo glase zvona i zovu srca vjernika k Marijinom oltaru, da počaste onu, koja je najljepša među Adamovom djecom i koju zovemo Kraljicom svibnja. Nedužna djeca, mladići i djevojke, muževi i žene i staro i mlado radosno trči k Mariji. Marijin je oltar danas blagdanski zaodijeven cvijećem i zelenilom, a srce svakog Marijinog djeteta danas jače plamti, jer je eto nadošao svibanj, Marijin mjesec.

Uzvišen je cilj kog sam sebi postavio, kad sam se odlučio, da uberem kitu cvijeća, te je darujem svibanjskoj Kraljici Mariji. Teško je ubogom griješniku veličati Onu, koja je Bezgriješna, kad su se katkada i sveci smatrali nedostojnima, da pišu o prečistoj Djevici Mariji — tako je Ona uzvišena, tako sveta.

Priznajem svoju slabost, ali tim više ćutim potrebu, da se ugrijem žarom njezine ljubavi.

Moja je nakana, da Vam predočim veliku ljubav, kojom nas Marija ljubi i ujedno da vas potaknem, da i vi Nju ljubite. Pokazat ću vam najprije uzroke radi kojih nam je Mariju ljubiti, a zatim način, kako je moramo ljubiti. »Ko ne ljubi ostaje u smrti« kaže Ivan apostol (I. 3, 14). Hoće li moći živjeti životom milosti onaj, koji ne ljubi onu, koja je milosti puna? Hoće li se moći spasiti čovjek, koji ne ljubi Marije, koja nas k sebi zove veleći: »ja sam majka lijepe ljubavi i straha, spoznaje i svetog ufanja«. (Sir 24, 24). »Dođite k meni svi, koji me žudite i nasitite se od ploda mojega« (Sir 24, 26). Dolazimo dakle svaki dan u ovom mjesecu k Marijinom oltaru, da se učvrstimo u lijepoj i svetoj ljubavi te se otkinemo od pogubne ljubavi svijeta!

»Ljubav je nešto veliko« kaže sv. Bernardo. Ljubav je življenje duše, i duša bez ljubavi jest kao tijelo bez duše. Sv. Bonaventura pak piše: »Nije moguće, da čovječja duša opstoji bez ljubavi, duša mora biti sklona bilo kakvim čuvstvima, dobrim ili zlim, bez ljubavi ne može se živjeti. Isus pak kaže: »gdje je vaše blago, ondje će biti i srce vaše«. (Mat. 6, 21.). Što mnogo cijeniš, ono i jako ljubiš.

Ali kako se s taštim stvarima, žalibože, bavi ljubav mnogih srdaca i u čemu se sve gubi! Koliko je ljudi do danas darovalo svoja srca

poželjenju tijela, poželjenju očiju i oholosti življenja! (I. Iv. 2, 16). Svijet teži za prekomjernim uživanjem u jelu i pilu, upada u neobuzdane strasti i u grijehe o kojima sv. Pavao kaže, neka se među kršćanima niti ne spominju. (Ef. 5, 3.). Svijet gleda samo na udobnosti, da ugodi tijelu, a zaboravlja na dušu. »Njima je Bog trbuh«. (Fil. 3, 19). Mnogi ljudi teže i ljube samo blago i bogatstvo i jedina im je misao, da povećaju svoj imetak, i ne gledaju na to, hoće li to postignuti na pošteni ili nepošteni način. Njihova je misao, njihove su želje, njihovo je srce prožeto samo jednom mišlju, da se obogate. Neka uzdišu i umiraju u bijedi siromasi, ništa zato, samo da oni, lakomci udovolje svojim strastima. Drugi opet neumorno hlepe za častima; posvuda hoće da budu prvi, svoj vlastiti ja, to im je najviše načelo. Hvala je ljudska njihova jedina sreća i ljubav njihovog srca. Nova moda, lijepa odjeća, pa bilo i nedostojno skrojena, odličnije mjesto, to i slično ljubi njihovo srce. No što im se događa? Ono, što i večernjim leptirima. koji se za večernjeg mraka zalijeću u svijetiljku i plešu oko nje, dok ne opale krila.

Ljubav nekojih ljudi upravo je smiješna. Mnogi vladari, kao Antijoh, Herod, Agripa, Dioklecijan pa i mnogo drugih proglasili se bogovima i zapovijedali da ih ljudi kao takove časte, i da im se klanjaju. Drugi su žrtvovali svoje življenje i izgubili svoju dušu, jer se nijesu

htjeli odreći zabranjenog uživanja. O rimskom se cesaru Kaliguli pripovijeda, da je tako strastveno ljubio svoga konja, da mu je dao zlatom okititi štalu; konj je jeo iz zlatnih jasli i pio iz zlatne posude, i morao je pri svakoj svečanoj prigodi biti uz svoga gospodara. Cesar Tiberij pak ljubio je strastveno neku zmiju. Neki mladić u starodavnoj Ateni zaljubio se u kameni kip božice sreće tako glupo, da je noću dolazio pred taj kip i pjevao mu pjesme. Molio je čak gradsko starješinstvo, da mu taj kip poklone za ženu. Kad su gradski oci tu glupost odbili, on je iz očaja počinio pred tim kipom samoubojstvo. Ovakva što nama se čini smiješnim, ali ako promotrimo pozornije današnji svijet, to ćemo opaziti još i većih ludosti do kojih dolaze ljubitelji ovoga svijeta. Za takve vrijede riječi apostola Pavla: »Zaludješe u svojim mislima i potamnje nerazumno srce njihovo«. (Rim. 1, 21). Mudro zato veli sv. Augustin: »Čovjek je onakav, kakva je njegova ljubav; ako ljubiš svijet, postat ćeš svijetski, ako ljubiš Boga postat ćeš nebeski — božji«.

Moja je pak namjera, da vam prikažem biće, koje je iza trojednog Boga, najviše vrijedno ljubavi čovječjeg srca, biće, koje smijete i morate ljubiti sa svim dobrim čuvstvima svog srca, s najvećom nasladom i milinom, svim marom svoje duše, biće od čije ljubavi izvirat će za vas sreća i pravo veselje srca, te najveća korist u životu i vječnosti. Taj predmet naše

ljubavi jest prečista Djevica Marija, kojoj iza Boga ide najveća čast.

Marija je tako lijepa, tako velika, tako moguća, tako dobrostiva i bogata, da izvan Boga ne opstoji ništa tako ljepa ni uzvišena. Marija je vrijedna naše ljubavi radi njezine nedokučive ljepote, radi bezbroja milosti, kojima ju je obdario Duh Sveti, radi njezine bezgriješnosti, radi njezine saradnje u milosti, koju je u svojem srcu tako silno umnožila. Marija je vrijedna naše ljubavi, jer ju je sam Bog uzvisio nad sve anđele i svece, i predao u njezine ruke sve božanske darove, da ih po svojem milosrđu dijeli ljudima. U kratko Marija je biće, u kojem se nalazi sve ono, za čim imamo težiti. Zato je nazivlje sv. Dionizij Areopagita morem meda, oceanom dobrote i ljubavi, ognjem koji se ne gasi, nego ražiže ljubavlju Božjom one, koji mu se približuju. Marija je iza Boga predmet najljepše i najplemenitije ljubavi, Marija je »majka lijepe ljubavi«.

Kad je kraljica Sabe došla vidjeti Salamunovo bogatstvo te da čuje njegovu mudrost, sva je začuđena uskliknula: »Blago ljudima Tvojim, blago slugama Tvojim koji jednako stoje pred Tobom i slušaju mudrost Tvoju«. (3. Kralj. 10, 8). Ali koliko su sretnija djeca i sluge Marijini, koji ju vjerno časte, povode se za njezinim primjerom, te ju iz srca ljube!

Primjer.

Sv. Bernardin (1380—1440) bio je već u svojem djetinjstvu veliki Marijin štovatelj. Njegovi roditelji umriješe vrlo rano, pak ga uze k sebi na odgoj njegova tetka, vrlo blaga i pobožna žena. Njegova je tetka pregla, da oplemeni srce mladog Bernadina, te poskrbi, da ga podučavaju vrlo učeni i plemeniti muževi. Kad mu je bilo jedanaest godina uze ga k sebi u Sienu njegov stric, da se ondje dalje izobrazi. Njihovoj je pažnji mladi Bernardin uzvraćao lijepim ponašanjem i marljivim učenjem te pobožnim životom. Radi lijepog obličja i stasa bio je Bernardin ispostavljen mnogim napastima i pogibeljima protiv čistoće. Do pobjede mu pomogne Bl. Djevica Marija, koju je svim žarom svoga srca štovao i ljubio. Postio je Mariji na čast svake subote, a danomice bi pošao do njezine crkvice izvan grada, gdje bi vršio svoju dnevnu pobožnost njoj na čast. Više puta, kad bi odlazio od kuće, rekao bi svojoj tetki: »Z Bogom tetko, ja idem sada u pohode svojoj dragoj«. Iz početka uzela je to tetka za šalu, ali ga ipak jednom zapita: »A koja je to tvoja draga?« A on joj odgovori: »Ja idem u pohode vrlo lijepoj i ljubeznoj Djevici, koja mi je draža, nego življenje; i ne bih imao mira, da je ne pohodim svaki dan». Tetka bijaše u skrbi, da ne bi Bernardin zašao u kakvo zlo društvo. Jednog dana pođe ona kriomice za Barnardinom, da vidi kamo to on zalazi.

Ali kako se promijeni njezina skrb u veliko veselje, kad nađe Bernardina gdje kleči u crkvici pred slikom Bogorodice te joj se žarko moli. Uvidi da Bernardinova ljubav nije nitko drugi, nego Prečista Djevica majka Marija. (Torker: življenje svetaca).

O neka i nama bude Marija, jedina naša ljubav!

—■—

2. dan.

BOG SAM HOĆE DA LJUBIMO MARIJU.

Šest dana prije vazma dođe Isus u Betaniju gdje bijaše Lazar što umrije, koga Isus uskrisi Ondje mu zgotoviše večeru, i Marta služaše.

Lazar sjeđaše s njim za stolom; a Marija uze litru prave nardove dragocjene pomasti i pomaza noge Isusove, i otre kosom svojom noge njegove; i kuća se napuni mirisa od pomasti. Onda reče jedan od učenika njegovih, Juda Iskarijotski, koji ga poslije izdade: zašto se ova pomast ne proda za trista dinara i ne dade siromasima? A ovo ne reče, što se staraše za siromahe, nego što bieše lupež, i imaše kovčežić, i nosaše što se metaše u nj. A Isus reče: Ostavite ju, da ju sačuva za dan pogreba mojega; jer siromahe svagda imate sa sobom, a mene nemate svagda. (Iv. 12. 1—8).

Taj se prizor u prenesenom smislu ponavlja i danas. Čim opaze ljudi odani svijetu kra-

sne crkve i dragocjene oltare, govore: »koliko bi bolje bilo, da se to razdijeli među siromahe«. Jednake prigovore imadu i proti Marijinom štovanju. Čemu ljude toliko poticati da štuju Mariju? Time se krati čast Bogu, jer veli sv. pismo: »Ljubi Gospodina Boga svoga iz svega svog srca, iz sve svoje duše i iz sve svoje moći«. (V. Moj. 6, 5). Drugi misle da je dovoljno, ako kršćanin ljubi Mariju onako približno, kako i druge svece. Ima ih koji misle, da su poštovanje Marijino uveli samo neki vrlo pobožni muževi. Svim onima, koji ili premalo ili gotovo ništa ne ljube Mariju, odgovaramo: Bog sam hoće da Mariju ljubimo, te je na osobiti način častimo.

O Bože, ti si jedini svemoguć i tko bi se mogao protiviti sili ruke tvoje? (Mudr. 11,22). Nijedan se stvor ne može s Bogom porediti. I Marija je stvor, te je prema Božjem veličanstvu prah i pepeo, jer Bog je sam onaj koji jest (II. Moj. 3,14). Bog je svemogući Gospodin, koji ne potrebuje ikoga da izvede svoje namjere. Što Bog hoće, to i jest.

Mnogo se puta služi Bog naravnim silama i stvarima pa njima u svojoj mudrosti tako ravna, da postigne svoju namjeru. Kad odluči Bog otkupiti čovječji rod po svom Jedinorođenom Sinu, htjede se u toj svojoj odluci poslužiti s prečistom Djevom Marijom. Poslao je Svojeg Sina na svijet po Mariji. Mogao je On lako izvršiti to svoje djelo i na drugi način,

no njegova je sveta volja bila, da se Sin Božji utijelovi po prečistoj Djevici Mariji. Sin Božji došao je u djevičansko Marijino tijelo, ona ga zače, rodi i uzgoji i njoj se on pokorava do svoje tridesete godine. Sve je to bila volja Božja. Bog je dapače htio da Marija prisustvuje krvavoj žrtvi Isusovoj na križu, da i ona kao zastupnica ljudskog roda daruje svoga Sina nebeskom Ocu. Bog je dakle htio da Marija sudjeljuje u velikim djelima, koje je on učinio za spasenje svijeta. Zato je Marija u tijesnoj vezi s Bogom, zato ju je nadasve uzvisio! Tko ne uviđa iz toga, kako Bog želi i hoće da i mi visoko štujemo i ljubimo Mariju, kad ju je On sam tako uzvisio?

Duh Sveti je pomoću Marije izveo svoje najveće djelo, utjelovljenje Sina Božjega. Utjelovljeni Sin Božji zaslužio nam je na križu Božju milost, koju nam dijeli Duh Sveti svaki čas u svetim sakramentima. Isusove su rane izvor, iz kojih teče milost Božja u naša srca. Nu Isusovo tijelo postalo je iz Marijinog tijela, Isusova krv iz Marijine krvi. Kako je Marija sudjelovala pri otkupljenju čovječjega roda, tako još uvijek sudjeljuje pri posvećenju naših duša. Čovječja se duša posvećuje tako, da joj Duh Sveti podijeli nešto od one milosti, koju nam je Isus zaslužio prolivši na križu svoju krv, koju je pri svojem utjelovljenju primio od svoje majke Marije. Tako je Marija na neki način suotkupiteljica ljudskoga roda. I tako Duh Sveti rada pomoću Marije danomice i ra-

dat će do konca svijeta svoje izabranike, koji po milosti postaju članovi tajinstvenoga tijela, komu je Isus glava (Kol. 1, 18). Marijinom pomoći dakle Duh Sveti i nas čini djecom Božjom »subraćom svetaca i sustanarima Božjim« (Ef. 2, 19). Duh Sveti najrađe i najbrže preporodi onu dušu, koja je odana Njegovoj miloj i neraz-družívoj zaručnici Mariji. Božja je naime volja, da je naše spasenje i posvećenje ovisno o Mariji. Bog dakle sam hoće da Mariju na osobiti način častimo i od srca ljubimo.

Krist je jednom kazao svojim učenicima: »Ko za mnom ne ide, ne može biti moj učenik.« (Luk. 14, 27). A Isus je visoko častio svoju majku Mariju, te ju i sada časti na nebu. Njegovo je Presv. Srce gorilo od ljubavi prema Mariji njegovoj majci. Zato je njegova sv. volja da i mi svim srcem ljubimo njegovu i svoju Majku Mariju i vjerno joj služimo.

Crkveni učitelji zovu Mariju čudom Božje svemogućnosti. Po Mariji se veliča sam Bog, koji ju je tako uzvisio i učinio mogućom. Ako častimo i ljubimo Mariju, tim ujedno slavimo Božju mudrost i njegovu ljubav. Ne častimo Mariju samo za to, jer je sveto živjela i jer je bezgriješna, nego mnogo više za to, što je ona suotkupiteljica čovječanstva. Zato veli sv. Jeronim: »Sva čast, koju iskazujemo Mariji odnosi se na Sina« (Ad Eustoch.).

Stvari zemaljske rado nas odvraćaju od Boga. U strastima čovjek odvraća svoje srce od Boga, a dariva ga stvarima. Tko odviše

ljubi časti, pada u grijehe častohleplja odnosno oholosti, a tko previše ljubi blago i bogatstvo, lako postaje lakom ili nepravedan. Tko previše ugađa željama svoga tijela, taj lako pada u nečistoću i proždrljivost. Za to ne smijemo zemaljske stvari previše ljubiti jer nas one odvraćaju od Boga.

I Marija je stvor Božji. Ali ljubav naša prema Mariji, ne može biti nikada tako velika, da bi nas odvraćala od Boga, nego čim bude veća naša ljubav prema Mariji, tim ćemo ljubiti Boga, tim ćemo bolje vršiti njegove zapovijedi. Najveći Marijini štovatelji bili su uvijek najveći propovijednici sv. vjere i najveći širitelji kraljevstva Kristova, koji su za Isusa žrtvovali sve svoje, pa i život svoj.

Koji marljivo i vjerno Mariju časti i ljubi, taj stupa po sigurnom putu k Bogu, jer nas Marija vodi k Bogu. Nastojmo dakle da ljubav prema Mariji danomice raste u našim srcima, pa ćemo stalno napredovati u duhovnom životu i osigurati spasenje svoje. Istinita je rečenica: Po Mariji Isusu, po Mariji u nebo!

Primjer.

Neki pobožni i kreposni mladić dovršiv svoje nauke mnogo je razmišljao, što da započne i kakovo da sebi zvanje odabere. Rado bi bio išao u svećenike, ali mnogi su ga znanci i prijatelji od toga odvraćali. Jednoga dana iza dovršene večernje molitve ode na počinak, te usni ovaj san.

Vide Djevicu Mariju, a njoj o desnu i lijevu po jedno lice, koje nije nikad prije vidio, ali koja su mu tako živo ostala u pameti, da bi ih odmah prepoznao, kad bi ih bilo gdje sreo. Marija mu reče: »Hoćeš li služiti mojemu Sinu do smrti?« Mladić odgovori u snu: »Hoću«, i na to nestane prikaze i on se probudi.

Mladić nije bio praznovjeran niti u sne vjerovao, pa je nastojao da na san zaboravi. Drugi dan sretne na cesti dva čovjeka. Gleda ih i razmišlja, gdje li je već on prije ova lica vidio; i sjeti se, da su to baš ona dva lica, koja je on u snu uz Mariju vidio. I stranci su opazili, da ih mladić znatiželjno promatra, pa mu se približe i stanu s njime razgovarati. Iz razgovora razabraše, da je to krepostan i pobožan mladić, pa ga stariji od njih zapita: »Je li bi ti htio Kristu Gospodinu služiti do smrti?«

Kad mladić ču ove riječi iz ustiju ovih muževa, čija je obličja u snu vidio, i da mu oni stavljaju ono isto pitanje, koje je čuo dan prije u snu od Bl. Djevice Marije, vrlo se začudi i nije više dvojio, da ga Marija zove u svećeničko zvanje, i odmah se odluči, da stupi u misijonare te pođe s tim muževima. Bila su to dva slavna katolička misijonara bl. Petar Faber († 1546.) i Franjo Strada. Mladić se ovaj zvao Ivan Nunnez, koji postade kasnije glasoviti misijonar Abisinije u Africi. On je mnogo radio i trpio za Krista i posvuda propovijedao štovanje Marije Majke Božje. (Po Mechleru.)

Ljubimo predragi Mariju, da uzmognemo sve više rasti u ljubavi Božjoj!

3. dan.

MOŽEMO LI SE SPASITI BEZ MARIJE?

Kada se Židovi dozvolom perzijskog kralja Cyra vratiše iz sužanjstva babilonskoga u svoju zemlju, počeli su u Jerusalemu na razvalinama pređašnjega, zidati novi hram. Pod vodstvom Nehemije dignuli su prije oko grada podrte zidine i kule, da bi se tako mogli lakše braniti protiv neprijatelja. No njihovo je djelo izazvalo neprijateljstvo Samarjana, koje su bili Babilonci za vrijeme njihova robovanja naselili u židovskoj zemlji. Ovi su im kod zidanja hrama smetali silom i oružjem. Židovi se obratiše za pomoć Bogu, a nekoliko je mladića stajalo noć i dan na straži, dok su drugi zidali hram. To nije bilo dosta, pak su morali i oni, koji su zidali imati uvijek pripasan mač i dok su gradili, morali su, kako kaže sv. pismo, jednom rukom zidati, a drugom držati mač i boriti se protiv neprijatelja. (Nehem. 4, 17, 18).

Ovi graditelji Božjeg hrama, koji su jednom rukom zidali jerusalemsko svetište, a drugom boj bili s neprijateljem, najljepša su slika svakog dobrog kršćanina. Svaki se naime kršćanin mora istodobno boriti protiv neprijatelja svog spasenja, sotone, zlobnog svijeta i svojih zlih nagnuća, te sabirati kreposti i dobra djela za svoju besmrtnu dušu. Nastaje pitanje: je li moguće bez Marijine pomoći odo-

ljeti svim napastima, kreposno živjeti te se konačno spasiti?

Bez milosti Božje, čovjek se ne može dulje vremena očuvati od smrtnog grijeha, a još manje malih grijeha. Sam je Bog postavio Mariju, tako reći svojom blagajničarkom, kako kaže sv. Bernardo, da ona dijeli milosti, kreposti i darove komu hoće i kako hoće i kada hoće. (Serm. de nativ. Virg.) Zato crkva pripisuje Mariji riječi Božje Mudrosti: »Tko mene nađe, naći će življenje i primit će spasenje od Gospodina.« I opet riječi: »Tko mene posluša, ne će se postidjeti« (Sir. 24, 30). Naprotiv je istina, da će neprijatelji Marijini propasti, jer sv. pismo veli: »oni, koji me mrze ljube smrt« (Prop. 8, 36).

Mnogi crkveni učitelji tvrde, da nam Bog sve milosti, koje je za nas Isus zaslužio, dijeli po Mariji. Sv. Bernardo veli: »Pogledajte s kakvom ljubavi i pobožnošću želi Bog da štujemo tu veliku kraljicu, i uvijek u nje išćemo utočišta, te se ufamo u njezinu pomoć, jer je Bog Njoj izručio obilje svih dobara, da uvidimo da sve naše ufanje, svaka milost i spasenje dolazi k nama iz Marijinih ruku.« (Serm. de nat. Virg.). Sv. Ildefonzo (cor. virg. cap. 15), kaže: »Bog hoće da je tebi izručeno sve blago, koje je naumio podijeliti ljudima, zato ti je predao sve blago milosti.« Prelijepo razlaže sv. Alfonzo Liguori riječi: »Blagosloven plod utrobe Tvoje«, veleć: »Tko hoće plod, mora ga iskati na stablu, tko želi doći k Isusu, taj se

mora obratiti k Mariji, tko nađe Mariju, stalno će naći i Isusa.«

Ovo mnijenje crkvenih učitelja potvrđuje i papa Lav XIII. u svojoj okružnici o krunici iz god. 1891. veleći: »zaisto može se tvrditi u pravom smislu riječi, da nam se po Božjoj odredbi ništa ne podijeljuje iz Božje blagajne milosti, koje nam je Isus zaslužio, ako ne po Mariji, tako da kao što svaki mora doći po Sinu k Ocu, isto tako i po Mariji Sinu.« Papa Pijo X. u okružnici: Ad diem illum god. 1904. piše: »Jer je Marija s Isusom trpjela, i njezina se volja slagala uvijek s Isusom, bila je dostojna da spasava svijet i zato je postala dijeliteljicom svih onih darova, koje nam je Isus zaslužio svojom smrti i krvlju.«

Ako je dakle Marija blagajničarka Božjih milosti, a sve milosti dolaze nam kroz Marijine ruke, onda kako jasno tvrdi sv. Albert Veliki, skoro je stalno da će svaki onaj, koji ne služi Mariji, propasti (Bibl. Mar. Is. n. 20).

Tko Mariju ne ljubi i ne časti, ne može živjeti kreposno. »Široka su vrata i prostran je put, koji vodi u propast i mnogo ih je, koji po njemu stupaju. A uska su vrata i tijesan je put, koji vodi u život i malo ih je koji po njem stupaju«, kaže Isus (Mat. 7, 13, 14). Težak nam je boj biti s našim zlim sklonostima, opakim svijetom, i sotonom, da dođemo do pobjede. A da to uzmognemo, treba nam Božje milosti, jer kaže Isus: »bez mene ne možete učiniti ništa« (Iv. 15, 5). Budući je dakle sve blago i

bogatstvo Božjih milosti u Marijinim rukama, to je onda istina da tko se Njoj ne približava, ne će moći ništa dobiti iz njezinih ruku, niti će se moći odrvati napastima i grijehu. Marija je uvijek i već od prvog početka bojovnica proti grijehu i sotoni. Kako je Bog već kod prvog grijeha, koji su svojim neposluhom počinili Adam i Eva, objavio spas pomoću Marije: »koja će satrti zmiji glavu«, tako će biti do konca svijeta. Marijini će se štovatelji uspješno boriti proti grijehu, pa i ako budu katkada pali, brzo će se dići. Ako se dakle želimo spasti, nastojmo Mariju štovati i ljubiti.

Vrag ništa toliko ne nastoji, koliko odvratiti ljude od štovanja Marijina. Tko zapusti Mariju majku brzo će zapustiti i Oca. I obratno sotoni je štovanje Marije trn u oku, što je i razumljivo, kad mu je Ona satrla glavu. Čitamo u životopisu o. Alfonza Alvareza, da je tome velikom Marijinom štovatelju, jednoč nečisti duh prišapnuo napast: »napusti štovanje Marije i ne ću te više napastovati.« Zna sotona, da onaj koji ne štuje Mariju, lako će upasti u njegove mreže, a da pred Marijinim štovateljima ne može opstati.

Marijini štovatelji, ljubimo Mariju! To će biti najjače oružje protiv neprijatelja našega spasenja, to će biti znak našega kreposnog kršćanskog življenja, to će biti zastava našeg spasenja.

Primjer.

U cilicijskom gradu Adani živio je pobožni dakon Teofil. Puk ga je toliko poštovao, da je želio da mu bude biskupom. Ali, kako je bio ponizan, nije htio primiti te časti. Dogodi se pak, da su ga neki opaki ljudi tako pred njegovim biskupom ocrnili, premda je bio posve nedužan, da je izgubio svoju crkvenu službu. U svojoj srdžbi i očajnosti zaboravi se Teofil toliko, da je jednog dana pošao nekom čarobnjaku židovu i molio, da mu priskrbi sastanak sa sotonom. Kad dođe do tog sastanka, sotona je tražio, da se Teofil odreče Isusa i Njegove Majke Marije, i da spis o tome vlastoručno potpiše, a on će njemu za to pomoći. Teofil je sve te uvjete ispunio.

Drugi dan iza toga doznao je biskup, da je Teofil bio krivo optužen i da je nevin, te ga opet uspostavi u službi. No Teofila je pekla slaba savjest radi ugovora sa sotonom, te je neprestano plakao.

U svojoj neizmjernoj žalosti pošao je u crkvu, kleknuo pred slikom Majke Božje i reče: »O majko mojega Boga, ne ću da posve izgubim ufanje, jer imam još Tebe, koja si tako milosrdna, pa mi možeš lako pomoći!« Jedne noći prikaže mu se Marija i reče mu: »Teofile, što si to učinio, ti si se odrekao mene i mojega Sina, što te je navelo na to?« A Teofil je stade moliti: »Gospodo mojega srca, Ti mi moraš oprostiti i isprositi oproštenje kod svog Sina. Marija, radi velikog ufanja koje je u Nju po-

stavljao, obeća mu, da će moliti Boga za njega. Iza toga moljaše Teofil još većim pouzdanjem pred Marijinom slikom, od koje se ne mogaše odijeliti; moljaše bez prestanka, lijući suze pokajničke. Opet mu se prikaže Marija, te mu reče: »Veseli se Teofile, prikazala sam tvoje molitve i suze Bogu, On ih je milostivo primio i oprostio ti tvoje grijehe. Od danas naprijed moraš mu za uvijek vjerno služiti.«

Teofil je još stao moliti Mariju: »Gospodo moja još mi nešto fali, moja savjest nije jošte mirna. Sotona ima još u rukama ono pismo, s kojim sam se odrekao Tebe i Tvog Sina, pomozi mi da dobijem to pismo natrag.« Tri dana kasnije, kad se Teofil noću probudi, nađe ono pismo na svojim prsima. Dan iza toga baci se Teofil u prisustvu pobožnog puka svome biskupu pred koljena i glasno je ispripovijedio svoju pogrješku te preda biskupu pismo, s kojim se bijaše zavezao sotoni. Biskup primi pismo te ga sažge. Svi prisutni stadoše hvaliti Boga i Mariju Majku Njegovu. Teofil je opet pošao onoj slici Majke Božje, pred kojom je prvi put molio Mariju za pomoć, i nakon tri dana smiren s Bogom umre ondje pred slikom.

Ovu čudnovatu pripovijest donašaju nam sv. Petar Damjan, sv. Bernardo, sv. Bonaventura i drugi vjerodostojni pisci, a sv. Alfonzo Liguori unesao je u svoj spis: Marijina Ljepota.

4. dan.

LJEPOTA PREČISTOG ZAČEĆA DJEVICE MARIJE.

Oko god. 95. po Isusu prognao je rimski car Domicijan još jedinog tada živućeg apostola sv. Ivana na samotni otok Patmos u Egejskom moru. Tu mu je Bog objavio velike stvari. Što je vidio i čuo to nam sv. Ivan priopćuje u knjizi Objavljenja ili Apokalipsi. S proročkim duhom vidi on borbu kraljevstva nebeskog s paklenim silama. »Prikaza se na nebu veliko znamenje: Žena obučena u sunce, i mjesec pod nogama njezinim, a na glavi joj kruna od dvanaest zvijezda.« (Otkr. 12, 1). Proti ovoj prekrasnoj ženi vodi silnu borbu strašni zmaj — sotona. Progoni ženu i njezinog sinka, što ga nosi u naručju, no ovaj se posijeda na nebesko prijestolje. Nastaje strašan boj. Mihael Arkanđeo i anđeli njegovi strovale sotonu i pristaše njegove s neba na zemlju. Sotona nastavlja na zemlji borbu protiv krasne Žene i njezine djece; ali zaman, on bude pobijeđen te se mora i odavle ukloniti. (Otkr. 12, 1-18).

Tko ne poznaje ovu lijepu sliku? Prekrasna Djevica odjevena u bjelini s plavim plaštem lebdi u nebeskim visinama i upire svoje noge na zemaljsku kuglu, oko koje se ovija velika zmija s jabukom u žvalama i reži na Djevicu, koja joj nogom gnječi glavu. Ovo je slika Prečistog Začeća B. D. Marije. Govorit

ću vam dakle danas o ljeposti One, koja je najljepša među Adamovom djecom, da kako kaže sv. Dionizij, upoznavši njezinu ljepotu i dobrotu, izgaramo od ljubavi za njom.

Svaki se čovjek rađa s istočnim grijehom, koga je baštinio od praoca Adama. Adam je svojim neposluhom izgubio za sebe i svoje potomke od Boga primljenu pravednost i svetost. Odatle ističu za svakog čovjeka posljedice grijeha kao: trpljenja, bolesti, nesreće, nagnuće na grijeh, pohota i konačno smrt. Kaže naime apostol: »kako je po jednom čovjeku došao na svijet grijeh i po grijehu smrt, tako je i smrt prešla na sve ljude, jer su u Adamu svi ljudi sagriješili.« (Rim. 5. 12). Na trećoj sjednici tridentinskoga sabora raspravljalo se o istočnom grijehu, a biskup iz Kastelamare Fonsecca upotrebio je kod toga ovu prispodobu: Neki je kralj izručio svojemu slugi i njegovim potomcima veliki posjed pod pogodbom, da mu vjerno služi, a postane li nevjeran i neposlušan, bit će mu oduzet posjed, i njegovo potomstvo gubi svako pravo na posjed. Jamačno se nitko od obitelji ne će potužiti na kralja, ako on radi nevjere svoga sluge, potjera s posjeda njega i njegove potomke. Tako je i nas kaznio Bog radi prestupka našeg praoca Adama. Svi se mi rađamo kao sinovi Božje srdžbe (Ef. 2. 3). »Gle u bezakonju rodih se i u grijehu zače me mati moja« (Ps. 51, 7).

»Po sotoninoj zavisti dođe na svijet grijeh« (Mudr. 2, 24). Brzo se pojavile posljedice

grijeha. Već Adamov sin Kajin ubi svoga brata. Zloba čovječja rasla je zatim sve više i više tako, da je za vrijeme Noevo mogao Bog kazati: »Svako je tijelo izopačilo svoj put na zemlji« (Mojs. 6, 12). I Bog je potopio malo ne sav svijet općim potopom. No i iza potopa malo je duša ostalo vjernih Bogu. Zapustiše pravog Boga i podadoše se najsramotnijem kumirstvu. »Božju istinu zamijeniše lažju, štovaše radije stvorove nego Stvoritelja, koji je blagosloven na vijeke. Zato ih i Bog prepustio sramotnim strastima« (Rim. I. 25, 26). David kralj (u psl. 95, 5), veli, da su svi idoli pogana nečisti dusi. Među nama, istina nema idolopoklonstva, ali ima žalibože među kršćanima drukčijeg poganstva. Apostol Pavao spominje ljude »kojima je Bog trbuh«. Mnogi kršćani žive zaboravljajući na Boga i njegove zapovijedi, žive da ugađaju svojim strastima, služe svojemu tijelu. Čovjek koji ne će da prepozna pravog Boga, brzo počinje služiti svojim grijesima i strastima kao bogovima. »Tko čini grijeh, od vraga je, jer vrag je onaj, koji od početka griješi«, kaže Ivan apostol (I. 3, 8).

Evo, kolika je moć zmijina, koja se ovija oko zemaljske kuglje i sikće pod nogama Marije. Veselio se sotona, što je pobijedio čovjeka. Oduzeo je čovjeku milost posvećujuću, lišio ga svetosti, nedužnosti i pravednosti, kojima je bio pri stvaranju urešen. Otvorio je na široko vrata grijehu, te se radovao u misli, da će i čovjek biti za uvijek upropašćen kao i on,

i da će zemlja postati sotonovo carstvo, a čovjek njegov rob.

U toj tmini crne noći zasja milovidna zora, obećanje dolaska Spasitelja ljudskoga roda. Bog se zagrozio zmiji u raju: »Neprijateljstvo ću postaviti između tebe i žene, između sjemena njezina i sjemena tvoga, ona će ti satrti glavu i ti ćeš vrebati na njezinu petu« (Mojs. I. 3, 15). Bog je dakle već Adamu i Evi navijestio Bl. Dj. Mariju, koja će sa svojim Sinom oduzeti moć paklenskoj zmiji i zacijeliti ranu, koju je Adam svojim neposluhom zadao sebi i potomcima. Prečista će Djevica Marija pobijediti zlobnog duha i potpuno satrti njegovu moć.

Bog je prorekao veliku protivnost i neprijateljstvo između obećane žene i sotone. Marija dakle ne će biti nikada pod oblašću sotoninom, bit će dakle prosta svakoga grijeha, jer je grijeh sužanjstvo sotoni. Na posebni je pak način Marija slobodna istočnog grijeha, koji smo baštinili od Adama. Bog je u raju priznao, da je sav čovječji rod zapao u grijeh i ropstvo sotonino, a izuzeo od toga samo jednu ženu, ženu koja će satrti sotoni glavu. Bl. Dj. Marija bila je između svih jedina, i to po posebnoj Božjoj milosti iz obzira na Isusove zasluge, prosta već u prvom začetku svoga života od ljage istočnog grijeha. Ona je prečisto začeta.

Ah, što je ljepota cijeloga svijeta naprama ljepoti bezgriješne Djevice Marije! Svi se mi

radamo u grijehu i tek se svetim krštenjem preporadamo na sinove Božje i baštinike raja. »Tko nije preporođen vodom i Duhom Svetim ne može uljesti u kraljevstvo nebesko« rekao je Isus Nikodemu (Iv. 3. 5). I po sv. Krstu ostaju u nama posljedice istočnog grijeha, a to je nagnuće na grijeh od kojeg bješe Marija kao i od samog grijeha očuvana. »Čuvstvo i misao čovječjega srca nagnuto je zlu od mladosti njegove« (Moj. I. 8, 21), zato je teško da se čovjek očuva od svakog grijeha, te ne padne u ropstvo sotoni.

Kako visoko stoji Marija nad svim ljudima, nad svakim poželjenjem, sva lijepa, sva čista, sva puna Božje milosti! A paklena zmija i sve što je griješno savija se zdvojno pod njezinim nogama. Ah, tko da ne obrati pun pouzdanja k ovoj bezgriješnoj Djevici svoje griješne oči, svoje okaljane ruke! Zar može ostati čovječje srce hladno i bez ljubavi gledajući sliku Bezgriješne! Uzdahnimo danas: Sva si lijepa o Marijo, učini da te sve više i više ljubimo!

Primjer.

Koncem četvrtog stoljeća živjela je u Aleksandriji djevojka, kći poganskih roditelja imenom Katarina. Bila je ukrašena svim prednostima tijela i duše, kneževskoga roda, krasna stasa i obraza, bistrog uma, kojoj je bila poznata sva tadanja svjetska znanost, bila je samo neznalica u znanosti vječnog spasenja, budući još poganka. Dogodi se, te se Katarini

pričini, da vidi u snu neku divnu i prelijepu Kraljicu s neizrecivo ljupkim djetešcem u naručju. Kraljica zapita djetešce: »Kako ti se dopada ova djevica, ne bi li je htio uzeti za vjerenicu?« Djetešce odvrati od nje lice i reče: »Nije lijepa, jer još nosi na sebi grijeh, jer nije pokrštena.« Ovaj san uzbudi u Katarini silnu želju da ugodi ovom prekrasnom djetetu. Dade se poučiti u kršćanstvu i napokon krstiti. Slijedeću noć opet Katarini usni da gleda kraljicu s krasnim djetetom, koje se sada k njoj milo sagne, te veselo i smijući se postavi joj dragocjeni prsten na ruku u znak, da je odabire za svoju zaručnicu. Katarina se odsele ponašala kao Kristova zaručnica, te je sveto živjela i umrla mučeničkom smrti.

»Varava je ljubežljivost i isprazna je ljepota, žena (čovjek) koja se boji Boga, ta će biti pohvaljena« (Prop. 31, 30).

— —

5. dan.

BEZGRIJEŠNA DJEVICA JEST PREDRAGA KĆERKA NEBESKOG OCA.

Mojsija u svojoj prvoj knjizi pripovijeda nam o općem potopu. Sto i pedeset dana pokrivaše voda zemlju. Bog je uništio sva živa bića na zemlji osim Noja i onih koji su bili s njime u korablji. Poslije četrdeset dana ispusti Noje gavrana, koji se ne povrati u korablju.

Sedam dana iza toga ispusti golubicu, a golubica ne našavši gdje bi nogom stala, vrati se k njemu u korablju. Nakon drugih sedam dana ispusti opet iz korablje golubicu. Ispred večeri vrati se k njemu golubica; i gle u kljunu joj list maslinov; tako upozna Noje da je opala voda sa zemlje. (I Mojs. 8, 6-11).

Ova je golubica prekrasna slika Marije prečiste Djevice. Kao što je golubica bila prvo biće, koje je Noju najavilo, da je nestalo sa zemlje prokletstva Božjega, tako je i Marija prvo biće, koje je u grijeh zapalom čovječanstvu najavilo, da je srdžba Božja minula i da započinje djelo otkupljenja. Kao što je golubica donesla u kljunu grančicu masline, tako je i Marija donesla znak pobjede i mira. Kad je bio uslijed grijeha vas svijet zapao u sotonino sužanjstvo, jedina je Marija ostala slobodna i puna milosti Božje, jer je bila već u prvom času svog začeća očuvana od istočnog grijeha. Večer bijaše, kad se vrnu golubica u korablju, večer i mrak nevjere i grijeha ležaše nad čovječanstvom, kad se prikaza Marija i kao jutarnja zora navijesti dolazak sunca, Isusa Krista svijetlosti svijeta.

Egipatski kralj Simand postavi svojoj majci na grob kip, koji je predstavljaše s trostrukom krunom na glavi. Jednu krunu postavi joj s toga što bijaše kraljevska kći; drugu, jer je bila kraljeva žena; a treću, jer je imala sina kralja; bila je kraljeva kći, kraljeva žena i kraljeva majka. Ovom trostrukom kru-

nom okrunjena je i Marija, jer je Božja kći, Božja zaručnica, i Božja Majka; kći Boga oca, zaručnica Duha Svetoga i majka Sina Božjeg. Razmišljajmo danas kako je dolikovalo da Bog Otac očuva svoju ljubljenu kćerku od istočnog grijeha.

Sinovstvo je dvostruko, po naravi i po zakonu, te se ovo posljednje zove posinovljenje. Bog ima po naravi samo jednog pravog Sina, kojega rodi od vijeka.

Sin Božji došao je na svijet da uništi grijeh i smrt, te nas učini djecom Božjom. Svaki put, kad se u nama nastani milost Božja, koju nam je Isus zaslužio na križu, postajemo djeca Božja i to tako dugo, dok smrtno ne sagriješimo. Zato kaže evanđelist Ivan: »A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božji« (Iv. 1, 12), a sv. Pavao: »Jer ne primiste duha ropstva, da se bojite; nego primiste Duha posinovljenoga, kojim vičemo: aba, oče! Ovaj Duh svjedoči našemu duhu da smo djeca Božja« (Rim. 8, 15, 16). Čovjek, koji ne pozna Isukrsta, gleda u Bogu samo strogog suca, komu ne može izbjeći; silnog gospodara, kog se treba bojati. Duh Sveti je onaj, koji nas uči upoznavati, da nam je Bog otac, a mi njegova djeca. Kolika je ljubav Božja prema čovjeku, koji se nalazi u milosti Božjoj! Zato veli sv. Ivan apostol: »Vidite, kaku nam je ljubav dao otac, da se dieca Božja nazovemo i budemo.« (I. Iv. 3, 1). Sv. Petar pak u svojoj poslanici veli: »Poznavanjem Isusa Krista Gospodina

darovana su nam časna i prevelika obećanja, da njih radi imate dio u Božjoj naravi« (II. Petr. 1, 4). Kao što dijete svojim rođenjem prima nešto od naravi svojih roditelja, tako prima i opravdani čovjek s posvećujućom milosti nešto od božanske naravi, nešto Božjeg. Čim je veća milost, tim više smo i mi božja djeca.

Marija je bila »milosti puna«, neko more milosti, zato je i bila ona na posebni način božje dijete, kći nebeskog Oca. Dolikovalo se Božje dijete, kći nebeskog Oca, da ju je očuvao od istočnog grijeha, te joj podijelio milost, te je od prvog svog začetka bila Božje dijete i da nije nikad pala u ropstvo vražje.

Drugi razlog da je Bl. Dj. Marija na osobiti način dijete nebeskog Oca jest taj, što je ona majka njegovog Sina. To nam sv. Bernardo (hom. 3.) ovako tumači: »Da izvrši svoju volju Bog se sjedinjuje s voljom svih svetaca; kod Marije sjedinio se voljom i puti, jer je iz svojeg bića i Marijinog sazdao Isusa Krista, koji ima božansku narav po Bogu, a čovječju po majci Mariji, tako da je vas Očev i vas materin.« Sv. Bazilije kaže: »Tijelo je Marijino bilo toliko vrijedno, da je bilo dostojno, da se sjedini s božanskom naravi Jedinorođenog božjeg Sina. Meso Marijino je isto, kakvo je i meso njezinog Sina, a meso njezinog Sina združeno je sa božjom naravi, a božja narav Sina je ista s naravlju Boga Oca.

Budući je vez izmedu Marije i Boga Oca tako tijesan, to je nebeski Otac također neizmjerno ljubi. Zato primijenjujemo na Mariju riječi mudrosti (Priče Sal. 8, 30) »Milina mu bijah svaki dan i veseljah se pred njim vazda.« Već u početku izabrao je Bog Mariju, da po Njoj bude Ocem nebrojene djece, koje vidi u duha Abram i kojih bijaše više nego pijeska na moru i više nego zvijezda na nebu. »Gospodin me je imao u početku puteva svojih, prije djela svojih, prije svakoga vremena« (Priče Sal. 8, 22). Oduvijek je Bog odabrao Mariju majkom svomu Sinu, oduvijek je odlučio čuvati svoju ljubljenu kćerku od grijeha i ropstva nečistog duha.

Napokon je Bog odlučio, da bude Marija posrednicom između palog čovječanstva i Trojedinòg Boga. Zato kaže sv. Ivan Damascenski: »O preblažena Djevice, ti si rođena, da sudjeluješ u spasu svega svijeta. Posrednik ne smije biti neprijatelj uvrijeđenog, ili biti sukrivac iste opačine, ako hoće da dobije milost za druge, jer se u tom slučaju sudac ne bi mogao obazirati na njegove prošnje i prijedloge. A jer je Bog odabrao Mariju posrednicom svega svijeta, dolikovalo se, da je uresi potrebnim odlikama, to jest da je očuva od ropstva sotonina i da ulije u njezinu dušu posvećujuću milost već u prvom trenutku njezinog života.

Kipar izrađuje s velikom pomnjom svoje djelo; sve svoje znanje i umjeće želi uliti u

kip. Koliko više Bog pokaza svu svoju mudrost, i dubinu svoje mudrosti i milinu svoje dobrote, kad je stvarao najljepše i najpotpunije biće na svijetu, prečistu Djevicu Mariju! Sve nas ovo razmišljanje sili, da povičemo: Kako neizrecivo lijepa bijaše Marija već u prvom trenutku života, kako je ona vrijedna naše ljubavi!

Primjer.

Za vrijeme svijetskog rata ležao je bolestan u vojnoj bolnici neki bavarski vojnik, koji se borio u dvanaest velikih bitki. On je jednom zgodom pripovijedao svome vojnom svećeniku povijest svog življenja. Među drugim stvarima i ovo: »Pogledajte, reče, ovu medaljicu Prečistog Začeća, što mi visi o vratu. Bilo je 1. augusta 1914. god. kad sam odlazio u rat. Majka je plakala. Kad smo se rastajali, šuteći objesila mi o vrat ovu medaljicu i kazala: »Mnogo sam ti puta kazala, ali sve je bilo badava. Ako na mene i zaboraviš, molim te, ne zaboravi Marije. Njoj te izručujem i preporučam.« Otišao sam. Prvo nego što je otpočela bitka, bila je ispovijed. Ja se nijesam htio ispovijediti. Pravo ću vam kazati, na meni nije bilo ništa pošteno, osim ove medaljice. Istina je, da Mariju ipak nijesam zaboravio. U najgorim mojim opačinama, misao na Mariju, učinila me ozbiljnim, a u žalosti me umirila. Bio sam doista sretan i veseo, da imam Marijinu medaljicu. U krvavoj bici kod Wörtha pogodi

me neprijateljsko tane u prsa. Zgrudim se bez svijesti na zemlju. Kad sam došao k svijesti ne čujem nikakva bola. Otkopčam kabanicu i ostalo odijelo, što sam imao na sebi te iščem ranu. Kabanica, bluza i košulja, sve to probušeno od taneta, a na prsima nadoh samo jednu modricu na mjestu, gdje je visjela medaljica. Medaljica se otrgla od niti na kojoj je visjela i ležala za pasom. Tane bijaše pogodilo medaljicu i za čudo nije je probilo, već se od nje odbilo. Medaljica Bezgriješnog Začeća spasila mi život! Kako bi morao biti opak, kad me sve ovo ne bi ganulo! Sada, dragi oče, želim obaviti dobru ispovijed, da kad se jednom povratim kući, moja majka uvidi, da sam postao drugi čovjek.« I doista nakon mnogo godina vojnik se ispovijedi i pričesti, a potom pisa svojoj majci ganutljivo pismo izlažući joj, kako mu je Marija Bezgriješnog Začeća očuvala život i privela ga na pravi put.

O Marijo, bez istočnog grijeha začeta, moli za nas!

---

6. dan.

NEOSKVRNJENA DJEVICA JE PREČISTA MAJKA SINA BOŽJEGA.

Kralj David je sa svom brigom napravio nacrt za zgradu novoga hrama. Također je pribavio zlato, srebro i sve ostalo, jer »je veliko to djelo, jer se nije pripravljao stan za kakva čovjeka nego za Boga« (1. Par. 19, 1). Ali Bog je želio, da mu Salamon, davidov sin sazida nov hram, jer je David previše vojevao i previše krvi prolio; njegove su ruke bile premalo čiste. Nego i židovski prvaci donesli su svoje dragocjenosti, te ih Bogu darovali za zgradu hrama. Kad je David vidio darežljivost naroda, veseo je hvalio Boga veleći: »Blagosloven si Gospodine Bože Izraela oca našega od vijeka do vijeka. Tvoje je Gospodine veličanstvo i moć, slava i pobjeda, tvoja je hvala, sve je naime Tvoje, što je na nebu i na zemlji, Tvoja je Gospodine vlast, ti vladaš nad svim krajevima« (I. Par. 01, 9-12). Mnogo se brinuo kralj David, da bi uzmogao pripraviti Bogu pristojan stan.

Tisuću godina od prilike proteklo je od kralja Davida. »Tada se je ispunilo vrijeme i Bog je poslao svojega Sina, rođenoga od žene, podložna zakonu, da otkupi sve one koji su bili pod zakonom, da postignemo posinovljenje« (Gal. 4, 4, 5). Sin Božji je došao na svijet. Bilo je potrebno, da mu se pripravi stan. Ako je dragi Bog želio, da mu izraelski narod sazida hram prepun raznovrsnih dragocjenosti, koliko ljepše je tek htio da bude ukrašen onaj hram, u koji je unišao sam stanovati, i od njega sebi uzeo krv i meso? Kako je pak sjajno naresio Marijinu dušu, da je postala dostojan hram Isusa Krista! Dionizije Kartuzijanac kaže: »da bi Bog pripravio svome Sinu dostojan stan, naresio je Mariju obiljem darova,

koji se Njemu mile (De lau. Virg. 1. 2. a. 2). A u crkvenim se molitvama molimo: »Svemogući, vječni Bože, koji si tijelo i dušu prečiste Djevice Marije, pomoću Duha Sv. za dostojno prebivalište Svojemu Jedinorođenom Sinu pripravio...« Zato kaže sv. Bernardo: »Stvoritelj ljudi, pošto se htio roditi kao čovjek, morao je sebi izabrati takovu majku, kako se to njemu pristoji« (De land. Virg, hom. 2).

Istina je pak da Bog ništa više ne mrzi nego grijeh. Kako bi Bog mogao izabrati za majku djevicu, koja bi bila podvržena grijehu? Tijelo je Isusovo i Marijino jedno te isto. Zato bi bilo za Sina Božjeg donekle sramota, kad bi bio rođen od djevice, podvrgnute grijehu poput običnih ljudi, ili pak istočnom grijehu i đavalskom ropstvu. Ta Isus je došao da nas grijeha oslobodi, zato nije htio uzeti ljudsku narav od majke, koja bi bila podvrgnuta grijehu. »Postao nam je jednak u svemu osim grijeha« (Fil. 2, 7. Hebr. 4, 15). Marija, jer je bila Isusova majka, bila je očuvana od istočnog grijeha i narešena svim darovima Duha Svetoga.

Neizmjerno je velika čast Marije, Božje Majke. Sv. Toma Akvinski veli, da Bog svakog onoga koga uzvisi u nekoj časti, učini ga također sposobnim za tu čast. Marija bila je izabrana Majkom Božjeg Sina, pa ju je zato Bog milostima tako obdario, da je ponekud postala dostojnom, da bude Božjom Majkom. Zato je pri Navještćenju pozdravlja anđeo Gabrijel: »Našla si milost u Boga i evo zatrudnjet ćeš« (Luk. 1, 30. 31). Iz ovoga slijedi, da Marija nije nikad učinila ni najmanjeg grijeha, jer inače ne bi bila mogla postati nikada dostojna takove časti. Slijedi također to, da nije bila nikada podložna istočnom grijehu, jer kao robinja grijeha i sotone, ne bi bila nikako dostojna da postane Majkom Božjeg Sina. Zato je, dragi Isus, dopustio, da bude nazvan sinom Marijinim (Mat. 13, 55). A sam Isus nazvao se mnogo puta, sinom čovječjim.« Već prorok Danijel nazvao je Isusa sinom čovječjim, koji dolazi s neba na oblacima s velikom moći i veličanstvom. (Dan. 7, 13). Time je Isus htio također označiti svoju poniznost, što je postao kao čovjek nama jednak. Grgur Niški kaže: »sin čovječji znači koliko i »sin Marijin«. Isus je htio tim imenom označiti srodstvo svojega tijela s onom iz koje si je tijelo uzeo. (Contra Eunom, I).

»Mudrost je sebi sazidala dom« (Prop. 9, 1). Bog Sin, koji se u sv. pismu nazivlje mudrost, pripravio si je takav stan, koji je bio za nj dostojan. »Mudrost ne ulazi u opaku dušu, i ne će prebivati u tijelu podvrgnutom grijehu« (Mudr. 1, 4). Sv. Augustin kaže: »Sin Božji nije mogao sagraditi časnijeg prebivališta od Marije, koju nije nikad imao neprijatelj u vlasti, niti joj je ikada potamnio ljepotu.« Učeni Hugon iz sv. Viktora ovako zaključuje: »Kakva je majka, takvo je janje, jer se svako stablo pozna po plodu.« Ako je janje

bilo vazda bez ljage, tad je morala biti bez ljage i majka, jer dobro drvo donaša dobar plod, a zlo drvo zao plod. (Mat. 7, 17). Na to pozdravlja Mariju: »O vrijedna Majko, vrijednog Sina.«

Čim više razmišljamo ljepotu i veličanstvo Marije Djevice i Majke Božje, tim nam se srce više uspaljuje ljubavlju prema njoj, tim više se veselimo nad njenim duševnim bogatstvom, jer je ona naša draga majka. Kod toga upoznajemo tim više naše siromaštvo. A također Marija vidi naše siromaštvo i ima smilovanja prema nama. Kao što je na svatbi u Kani galilejskoj zamolila svog Božjeg Sina te je čudom pomogao ubogim svatovima, tako još i sada na nebesima pokazuje svojem Sinu naše siromaštvo i moli za nas. Uvijek i u svakoj potrebi, smijemo se uteći k Mariji i moliti njezino moguće odvjetovanje, mi, koji smo ubogi grješnici, radi zasluga njenih, i radi ljubavi, koju Isus ima prema svojoj majci.

S pouzdanjem kličemo »sveta Marijo«, jer tom jednom riječi izgovaramo svu puninu njenih prekrasnih kreposti, sve obilje njenih zasluga, sve bogatstvo milosti, kojima ju je obdarilo Sveto Trojstvo. Jer je Marija sva lijepa, bez svake ljage, jer je Bogu nada sve stvari mila, što bi joj mogao Bog uskratiti, ako kod njegovog neizmjernog milosrđa moli za nas uboge grješnike. Velika je Marija preg Bogom, zato je i velika njezina moć kod Božjeg Srca.

O da bi upoznali veliku moć, koju ima Neoskvrnjena kod Isusovog presvetog Srca! O da bismo ju sve više i više ljubili, tad bi jamačno isprosili od nje sve, što nam je potrebno za dušu i tijelo.

Primjer.

U Čedadu (Cividale) kod Vidina (Udine) dogodio se dne 9. studenog 1854. ovaj slučaj, koji je od biskupijske i svjetovne oblasti službeno potvrđen. Tog dneva došao je u knjižaru neki đak, bezvjerac i razgledavao je novoizašle knjige. Među njima dođe mu pod ruke knjižica o čudesnim prikazivanjima Majke Božje u Sallette 19. septembra 1846. Knjižica imaše na naslovnom listu lijepu sliku Marijinu. To je pokvarenog mladića tako razljutilo, te je počeo silno kleti i rugati se svemu, što je u kakvoj vezi s Bogom. Napose se rugaše i sramotno govoraše o Mariji. Najzad pograbi knjigu, baci je o tle i uz strašne kletve stade ju gaziti nogama. Ali u tom trenutku pade na tle kao mrtav. Svi su prisutni mislili, da je doista mrtav. Napokon se poče micati, i, zbilja opet dođe k sebi. Ustade. Zatim tu pred svima poklekne i glasno zamoli Mariju oproštenje. Preobratio se i postao je sasma drugi čovjek. Odmah su o svem tome sastavili zapisnik, koga je duhovna i svjetovna vlast potvrdila sa 15 svjedoka (Po zbirci lijepih primjera).

Neka bude blagoslovjeno sveto i neoskvrnjeno začeće Djevice Marije Majke Božje! (300 dana oprosta svaki put).

7. dan.

NEOSKVRNJENA JE DJEVICA KRASNA ZARUČNICA DUHA SVETOGA.

Medu najveličanstvenije i najuzvišenije knjige sv. pisma po pravici brojimo Salamunovu pjesmu nad pjesmama. U njoj Salamun opisuje ljubav zaručnika i zaručnice, Salamuna i Sunamitke. Zaručnik je sam Bog, a zaručnica čovječja narav. Ljubav je Božja prema ljudskoj djeci neizmjerna, te on želi da sam postane čovjekom i stanuje s njima.

U toj nam se pjesmi također divno prikazuje ljubav i žudnja nebeskog zaručnika za čovječjom dušom. Isus ljubi svaku otkupljenu i očišćenu dušu, kao svoju zaručnicu, ta on je po milosti Božjoj s njima usko vezan i u najčišćoj ljubavi. To sjedinjenje čovječje duše s Bogom ima razne stupnjeve. Jako je tijesno to sjedinjenje s Bogom kod onih duša, koje su potpuno umrle za svijet, a živu samo za Isusa i za njegovu ljubav.

Najtjesniju i najsrdačniju vezu s Bogom sklopila je Prečista Djevica Marija. Zato su već od početka crkveni učitelji pod zaručnikom Salamunom razumjevali Boga Duha Svetoga, a pod zaručnicom Sunamitkom prečistu Djevicu Mariju.

Kako s neobično lijepim riječima opisuje vjerenik Duh Sveti ljepotu svoje zaručnice, bezgrješne Djevice Marije! »Kako si lijepa prijateljice moja, o kako si lijepa« (Pj. nad pj. 4,

1). Onda ju uspoređuje s mnogim lijepim i zamamnim stvarima, te opet sav začuđen usklikne: »Sva si lijepa, prijateljice moja i ljage nema na tebi« (4, 7). »Ranila si srce moje, sestro moja, zaručnice moja, ranila si srce moje s jednim pogledom oka svoga (4, 9). Opet opisuje s veličanstvenim besjedama njezinu ljepotu i nadodaje: »Ti si zatvoren vrt, sestro moja, zaručnice moja, zatvoren vrt, zapečaćen izvor (4, 12).

Prečista Djevica Marija, zaručnica Duha Svetoga, bila je više nego svi drugi sveci i anđeli napunjena milošću Duha Svetog. Razmišljajmo danas opet neizmjernu Marijinu svetost! Ta njena ljepota užiže u našim srcima novu ljubav prema Neoskvrnjenoj.

Postavimo li željezo u ogani, tad polako oganj potpuno razbijeli željezo. Željezo postane svjetlo i žarko. Takva se promjena događa također u čovječjoj duši, kad u nju ulije Duh Sveti posvećujuću milost Božju. Čovječja duša poprimi neki sjaj neki posebni nakit, koji ju čini Bogu dragom. I sam se Bog, na neki način useli u dušu. (Zah. 1, 3). »Ako me ko ljubi, držat će riječ moju, i Otac će ga moj uzljubiti i k njemu ćemo doći i u njega ćemo se nastaniti« kaže Isus. (Iv. 14, 13). Ko je primio posvećujuću milost, taj je sličan čovjeku, koji se zaodjenuo novom odjećom. Zato uspoređuje sv. evanđelje (Mat. 22, i Luk. 15) posvećujuću milost sa pirnom odjećom. Kad bi star, oštećen i odrpan prosjak najednoć ozdravio i

postao krjepak i mlad, lijepog stasa i lijepo odjeven, toj bi se promjeni ljudi vrlo čudili. Takvo čudo čini Duh Sveti u našoj duši, kad se u nju useli posvećujuća milost. Duša postane na poseban način hram Božji, tako da sam Bog prebiva u tom hramu. »Ili ne znate, da su tjelesa Vaša crkva Sv. Duha koji živi u Vama?« (I. Kor. 6, 19).

Sv. Katarina Sijenska je s velikim ganućem razmišljala o ljubavi božanskog Otkupitelja prema nama, i nije mogla razumjeti, kako je mogao za tako uboge stvorove toliko učiniti i trpjeti. Na to joj se prikaže Spasitelj te joj pokaže ljepotu i veličanstvo duše, koja se nalazi u milosti posvećujućoj, te joj reče: »Pogledaj, i vidi nije li bilo vrijedno za nešto tako lijepa živjeti, trpjeti i umrijeti.« Sv. Katarina, koja je vidjela ljepotu duše u posvećujućoj milosti, ljubljaše stope onih, koji obraćaju grješnike na milost Božju, i reče svojem ispovjedniku: »Časni oče, kad bi Vi bili vidjeli ljepotu duše, koja je ukrašena milošću, stalno biste pošli također radi same jedne duše u smrt.« O kako je velika ljepota naše duše, ako smo u stanju posvećujuće milosti Božje!

Sad pak sjedinimo ljepotu svih duša na svijetu, ljepotu anđela i svetaca na nebu, pa ju usporedimo s ljepotom Marijine duše, pa će sve to izgledati kao kapljica vode, ako se poredi s beskrajnim morem. Drugim dušama dijeli Duh Sveti Božju milost u maloj mjeri, kako u kapljicama dok je duši Marijinoj ulio

već u njenom začeću veliku rijeku svih milosti i kreposti. Zato je arkanđeo Gabrijel pozdravio Mariju: »Zdravo milosti puna« (Luk. 1, 28), kao da je htio kazati: »Anđeli i ljudi primaju samo nešto milosti Božje, svaki svoj dio. Ali ti si puna milosti, tebi ne fali nijedna milost. Nema bića na svijetu, koje bi se moglo mjeriti s tobom. Ti imaš svu milost«. Da, Marijina je duša u svojoj beskonačnoj ljepoti, remek djelo Duha Svetoga.

Zato kaže sv. Toma Akvinski, da bijaše duša Marijina tako puna milosti, da se milost iz duše prelijevala u tijelo, te je ono postalo vrijedno začeti Boga čovjeka. Blaženi Grinjon Montforski kaže: »Bog Otac je skupio sve vode te ih imenovao morem, isto tako je skupio sve milosti te ih imenovao Marijom. Svemogući Bog ima bogatu riznicu, kamo je položio sve što ima lijepa, znamenita, rijetka i dragocjena, i napokon i samog svoga Sina. I ta neizmjerna riznica jest Marija. Sveci ju zato punim pravom zovu riznicom Gospodinovom, čije bogatstvo obogaćuje ljude. Sin Božji izručio je svojoj Majci sve, što je zaslužio svojim življenjem i smrću, svoje neizmjerne i čudesne zasluge i postavio ju je rizničarkom svega, što mu je dao Otac u baštinu. Duh Sveti poklonio je presvetoj Djevici svojoj zaručnici, neizrečene darove te ju izabrao za djeliteljicu svega svojeg bogatstva.«

Pa što da čovjek grješnik opisuje Marijinu ljepotu, kad je čak svecima zadrhtalo pero

u rukama, kad su opisivali Neoskvrnjenu! Pobožni Ivan Volčić kod promišljanja Marijine ljepote ovako se izrazi: »Ko želi opisati ljepotu Djevice Marije i pokazati moć nebeske kraljice, neka najprije izbroji kaplje u moru, pjesak na žalu, biljke na travnicima, lišće na stablima i zrake svjetlog sunca i sve zvijezde na nebu. Kad sve to sazna, nek počne i duboko promisli, gdje i kako će početi da dovoljno opiše stvora, koji je prvi iza vječnog Boga.«

Pa i ako ne možemo nikad doseći Marijinu svetost, jer je niti ne možemo razumjeti, imajmo ipak, po naputku sv. Ambrozija (de virg. l. 2) sliku življenja i kreposti ove presvete Djevice uvijek pred očima. To će nas ogledalo poučiti, što da činimo, a što da ispustimo, da izvršimo veliku Božju zapovijed: »budite sveti, kao što sam ja svet.« (II. Mojsija 11, 44).

Primjer.

U drugoj polovici devetog stoljeća živio je mladić, koji nije bio misnik. Srdačno je ljubio Mariju i marljivo obavljao njezin časoslov. Po savjetu svojih roditelja htio se oženiti s kćerkom nekog plemića. Nekoga dana spomenu se po svetoj misi, da nije za onaj dan, obavio još običajni oficij, na čast presvete Djevice. Zato ostane sam u crkvi te moljaše pred Marijinim oltarom njezine duhovne molitve. Kad izreče pripjev: »Lijepa i časna si kćeri Jerusolimska« — prikaže mu se Marija s dvijema andelima, koji ga primiše za lijevu i desnu ruku. Marija mu kaže: »Ako sam ja lijepa i časna, kako to da me zapuštaš i uzimlješ drugu zaručnicu? Nijesam li ja najljepša? Ili nijesam ljepša od one?« »Preslatka Gospođo moja«, odgovori mladić sav izvan sebe, tvoja svijetlost natkriljuje svu zemaljsku ljepotu. Što želiš, Gospođo da učinim? — »Ako tjelesnu zaručnicu koju hoćeš da uzmeš, iz ljubavi prema meni ostaviš, imat ćeš u nebeskom kraljevstvu mene za zaručnicu, i ako svečano budeš slavio godišnjicu mojeg začeća svake godine 8. rujna, pa to čašćenje i drugima preporučivao, bit ćeš sa mnom ovjenčan u kraljevstvu mojega Sina.« Izrekavši tu poruku Marije nestane. I ne pitajući roditelje, stupi mladić u neki samostan u tuđini. Postade svećenikom, a kasnije patrijarh u Oglaju (Aquilea). Dok je živio, držao je blagdan na rečeni dan s posebnom osminom i širio je taj blagdan. To je bio patrijarha Fridrik, koji je od godine 902. do 921. vladao oglejskom crkvom. Jer su bili Slovenci, koji stanuju južno od Drave podložni oglejskim biskupima, zato možemo s ponosom tvrditi, da se naš narod već preko hiljadu godina spominje 8. rujna, dan Neoskvrnjene i njezinog začeća.

(Ovo je izvješte po Valvazoru, Schönlebenu i de Rubeisu dao P. Hicinger u Zgodnji Danici god. 1854. Priopćeno po zbirci lijepih primjera).

8. dan.

VJERSKA ISTINA O BEZGRIJEŠNOM ZAČEĆU.

Prorok Ezekija vide jednom čudnovato vidjenje. Izpod praga hrama izviraše voda i tecijaše proti istoku. U početku plitka voda rastijaše sve više i više, dok ne nabuja do duboke rijeke, pa dokud dopiraše njezina voda, davaše zdravlje i život. »Ova voda teče u Galileju prvu, spušta se u polje, i utječe u more, i kad dođe u more, njegova će voda postati zdrava. I sve životinje što se miču kudagod dođu ove rijeke, biti će žive i biti će veliko mnoštvo riba, jer kad dođe ova voda ovamo, druga će postati zdrava, i sve će biti živo gdje ova rijeka dođe. (47, 8—9). A uz brijegove rijeke rast će svakojaka rodna drveta, kojima lišće ne će opadati, niti će roda na njima nestajati; svakoga će mjeseca rađati nov rod, jer joj voda teče iz svetinje; za to će rod njihov biti za jelo i lišće njihovo za lijek.« (47, 12).

U ovom vidjenju zapravo prorok Ezekija crta obilje milosti Božje u Mesijinom kraljevstvu, u katoličkoj crkvi. Ovaj izvor vode u početku malen, a zatim duboka rijeka koja ima u sebi moć zdravlja i života, lijepa je također slika Bezgriješnog Začeća Bl. Dj. Marije i njezinog štovanja. Iz Božjeg hrama, od samog Boga izvire štovanje Bezgriješnog Marijinog začeća. Raslo je ono sve više i više, dok nije

postalo silno poput jake rijeke; dok milosti, koje svijet po Bezgriješnoj Djevici prima, ne postadoše bezbrojne.

Crkveni oci prvih vjekova ne bave se još izravno s Bezgriješnim Marijinim Začećem, premda nebrojeno puta nazivlju Mariju, bezgriješnom, potpuno lijepom i bez ljage. Prispodabljaju Mariju s Evom prije njezinog pada. Sv. Efrem (Carm. Nisibena 27, 8), pjeva: »Ti Gospodine i Tvoja Majka jedini ste u svakom pogledu lijepi; jer na Tebi Gospodine nema griješke niti je ljage na Tvojoj majci.«

U osmom pak stoljeću već se pominje blagdan Bezgriješnog Začeća Marijina u propovjedi Ivana Eubojejca († 744.). U 9. stoljeću bio je taj blagdan već raširen po svim istočnim crkvama. Od istoka prešao je taj blagdan u Siciliju, Italiju i zapadne krajeve. Blagdan je taj bio u velikoj časti; vjerski nauk o Bezgriješnom Začeću Marijinom, bistroumno su tumačili i dokazivali Benediktinci, Franjevci, zatim Karmelićani, Isusovci, i branili ga učenjaci visokih škola i vitezovi po širokom kršćanskom svijetu. Slavili su Marijino Bezgriješno Začeće pjesnici, slikari i kipari. Vjernici pak preporučali se Bezgriješnoj radi zdravlja u bolestima, u miru i ratu te u svakoj nepogodi. U kratko častilo se Bezgriješno Začeće od sviju i posvuda ali ono još nije bilo proglašeno vjerskom istinom.

Vjerskom objavljenom istinom bilo je Bezgriješno Začeće Bl. Dj. Marije proglašeno tek

dne 8.decembra 1854. po slavnom Papi Piju IX. Pijo IX. pretrpio je mnogo progonstva i raznih tjeskoba prilikom revolucije od godine 1848. Morao je bježati iz Rima i sklonuti se u Gaetu. U ovom mu gradu Bog udahnuo osobitu misao, da samo proglašenje vjerske istine o Bezgriješnom Začeću Bl. Dj. Marije može narode umiriti i pokazati im pravi put k vjerskom životu. Ova će nauka mišljaše papa osvjetliti nauku o prvom grijehu, o utjelovljenju Sina Božjega, o spasenju čovječjem i njegovom preporodu po milosti Božjoj. Tako se u svojoj nevolji Papa Pijo IX. obratio za pomoć Mariji, obećavši joj, da će, ako mu u nevolji pomogne, proglasiti nauk o Njezinom Bezgriješnom Začeću kao vjersku objavljenu istinu. Već 12. aprila 1850. godine vrnu se sv. Otac u Rim. Zahvalan Mariji za dobivene pomoći, zapovijedi cijelom kršćanskom svijetu da se javno moli po svim crkvama, e bi Bog nadahnuo papu, kako bi mogao najbolje proslaviti sveto Božje Ime i Njegovu Majku Bl. Dj. Mariju, a da bi to bilo također od velike pomoći i vojujućoj crkvi. Malo zatim počela su dolaziti pisma od biskupa iz svih krajeva svijeta, u kojima su papi u svoje i u ime vjernika izrazivali želju, da bi Sv. Otac čim prije proglasio nauk o Bezgriješnom Marijinom Začeću za vjersku istinu.

Po višednevnom savjetovanju biskupa i učenjaka, pod predsjedanjem Sv. Oca Pija IX. dne 8. decembra 1854. godine, koji će dan

ostati u povijesti crkve zabilježen zlatnim slovima, proglasi papa, kao Kristov namjesnik u crkvi sv. Petra ovo: »Po nadahnuću Duha Svetoga, na slavu Presvetog i nerazdjeljenog Trojstva, na čast Blažene Dj. Marije Majke Božje, na procvat kršćanske katoličke vjere, ovlaštenjem Gospodina našega Isusa Krista, blaženih apostola Petra i Pavla, te našom vlašću objavljujemo, proglašujemo i određujemo: da je nauk, koji naučava, da je Bl. Djevica Marija već u prvom početku svojega Začeća, bila osobitom milošću i po zaslugama Isusa Krista Spasitelja ljudskog roda, očuvana neoskvrnjena od svake ljage istočnog grijeha, od Boga objavljen, te ga moraju svi vjernici čvrsto i stalno vjerovati. Ako bi tko, što nek Bog očuva, usudio se da drukčije misli u srcu, nek zapamti, da se pogubljuje svojom vlastitom osudom, da je zatajio vjeru i da je otpao od jedinstva crkve.«

Vijest o izvanrednoj proslavi Majke Božje primiše katolici svih dijelova svijeta velikim oduševljenjem. Još nikada, od kad svijet pamti, ne bijaše tako veličanstvenog i suglasnog slavljenja preuzvišene Majke Božje i Isusovog namjesnika. Tom odlukom užgao je Pijo IX. na obzorju sv. crkve sjajno svijetlo, koje ima da u ovim pogibeljnim i mutnim vremenima bude kažiputom kroz pogibelji i laži krivih nauka modernog svijeta i njegove lažne prosvjete.

Nauk o Bezgriješnom Začeću potvrdila je Marija sama. Dne 27. novembra 1830. prikaže

se Ona Katarini Labouré, milosrdnoj sestrici iz kongregacije sv. Vincenca Paulskog, u kapelici kuće matice u Parizu. Blažena joj se Djevica Marija prikaza stojeći na zemaljskoj kugli sa zmijom pod nogama, a oko Marije u silnom sjaju bilo je zlatnim slovima napisano: »O Marijo bez istočnog grijeha začeta, moli za nas, koji se k tebi utičemo«, a ujedno začula je riječi: »Nastoj, da se po-ovom uzoru kuju medaljice. Svi oni koji ih budu blagoslovene nosili, osobito oko vrata, primit će velike milosti. Svim onima, koji ih sa pouzdanjem nose, te milosti bit će osobito velike«. Poradi izvanrednih i čudesnih milosti, koje je štovanje ove medaljice donesloobiteljima i pojedincima, prozvana je ova medaljica »čudesna«.

Ko nije čuo za Lurd, čudesno svetište s čudesnom lurdskom vodom, gdje se Bezgriješna Djevica prikazala pobožnoj djevojčici Bernardici Subiru, te joj sama kazala svoje ime, veleći: »Ja sam Bezgriješno Začeće«. Kolike i kolike tisuće bolesnika, kojim nije više bilo pomoći od svijeta, ozdraviše ondje čudesnim načinom! A koliko je drugih duševnih milosti podijelila Marija od god. 1858. na tom svetom kraju.

Koji bi htio zatajiti nebrojena ozdravljenja, koja se događaju po odvjetovanju Bezgriješne Djevice, morao bi zatvoriti oči i začepiti uši, da ne vidi i ne čuje, kako po Mariji bez istočnog

grijeha začetoj »Čini velike stvari Onaj, koji je moguć i čije je ime sveto«. (Luk. 1, 49).

Primjer.

Na crkveni tridentinski sabor (1545—1563) posla papa Inokent III. među drugima slavnog učenjaka, bistroumnog Isusovca o. Jakova Lajnera. Kad se na petoj sjednici tog časnog sabora raspravljalo o istočnom grijehu, došlo se na pitanje: Je li Bl. Dj. Marija već začeta bez ljage istočnog grijeha, ili je tek iza svog začeća bila oslobođena od istočnog grijeha, te posvećena? Među ostalima bio je i ponizni o. Lajner pozvan da kaže, što o tome misli: Upravo tada bila ga baš popala groznica, bio je jako bolestan; pa se ispričao, što nije u stanju da govori onako, kako bi to uzvišena čast Marijina i važnost predmeta zahtijevala. Na to se digne blijed i umoran od bolesti i počne govoriti o tajinstvenosti bezgriješnog začeća Prečiste Djevice, ali tako goruće i temeljito puna tri sata, te je njegov govor učinio na crkveni sabor najdublji utisak. Sabrani crkveni oci, koji su ga vrlo pažljivo slušali, izrekoše da zakon, po kom je svaki čovjek začet u istočnom grijehu, ne uključuje Blaženu Djevicu Mariju, Majku Božju. Marija je uslugu, koju joj učini bolesni svećenik odmah nagradila. Pored tjelesne moći, pored uzvišenih misli, kojima ga nadahnu, pored izvanrednog žara u govoru kao nikada do tada, osim svega toga, u onaj trenutak ozdravi od groznice tako, te ga nikada više nije spopala. (Po duh. pastiru 1904. str. 666.).

9 dan.

MARIJA JE OD BOGA JOJ PODIJELJENE MILOSTI UVIJEK POMNAŽALA.

Naš božanski Spasitelj pripovijedao je jednom svojim slušaocima ovu priču: »Neki čovjek polazeći u tuđinu dozva sluge svoje i predade im blago svoje; i jednome dade pet talenta, a drugome dva, a trećemu jedan, svakome prema njegovoj moći; i otide odmah. A onaj što primi pet talenta otide te radi s njima, i dobi još pet talenta. Tako i onaj što primi dva dobi i on još dva. A koji primi jedan otide te ga zakopa u zemlju i sakri srebro gospodara svojega.

A po dugom vremenu dođe gospodar tijeh sluga, i stade se računiti s njima. I pristupivši onaj što je primio pet talenata, donese još pet talenata govoreći: Gospodaru! predao si mi pet talenta, evo još pet talenta što sam dobio s njima. A gospodar njegov reče mu: »dobro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem ću te postaviti; uđi u radost gospodara svojega.«

A pristupivši i onaj što je primio dva talenta reče: »Gospodaru! predao si mi dva talenta, evo još dva talenta ja sam dobio s njima«. A gospodar njegov reče mu: »dobro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem ću te postaviti; uđi u radost gospodara svojega.

A pristupivši i onaj što je primio jedan talent reče: »Gospodaru znao sam da si ti tvrd čovjek; žanješ gdje nijesi sijao, i kupiš gdje nijesi vijao; pa se pobojah i otidoh te sakrih talent tvoj u zemlju, i evo ti tvoje.«

A gospodar njegov odgovarajući reče mu: »Zli i lijenivi slugo; znao si da ja žnjem gdje nijesam sijao, i kupim gdje nijesam vijao: Trebalo je dakle moje srebro da dadeš trgovcima; i ja došavši uzeo bi svoje s dobitkom. Uzmite dakle od njega talent, i predajte onomu što ima deset talenta. Jer svakome koji ima dat će se, i preteći će mu; a od onoga koji nema, i što ima uzet će se od njega. I nevaljaloga slugu bacite u tamu najskrajnu, ondje će biti plač i škrgut zuba. (Mat. 25, 14—30).

Ko ne pozna ovu priču? Gospodar je Bog, sluge su kršćani, talenti su sve ono, što tko ima od Boga, sve vanjske i nutarnje dobrote, redovite i izvanredne milosti. Oni, koji ih dobro upotrebljuju, koji rade s njima kako marljivi trgovci sa svojim imanjem, zaslužuju neizmjernu plaću u nebesima, koji ih pak lijeno zabacuju i za njih ne mare, zaslužuju vječnu kaznu.

Preblažena Djevica Marija, bijaše »milosti puna«, pa nam je najljepši primjer, kako moramo od Boga nam podjeljene darove i milosti svojim sudjelovanjem pomnažati. Nipošto ne smijemo misliti, da je Bog Mariju samo bogatio milostima i Božjim darovima, a da i ona sama sebi nije zaslužila nikakve milosti ni krjeposti.

Mi ne smijemo sebi predstavljati Mariju, kao kakav kip, na kojem kipar pokazuje svu svoju umjetnost i sve što može, zato ga gladi, boji i uobličuje, kako bolje znade, nego Marija bijaše biće, koja je Božje darove najzahvalnije primala te ih svojim sudjelovanjem uvijek više i više umnažala. Marija je od Boga joj podijeljene talente hiljadu hiljada puta pomnožila i tako pomnožene povratila svomu gospodaru.

Punim pravom nazivaju crkveni učenjaci Mariju morem milosti. Kao što ne možeš prebrojiti kapljice mora, tako ne možeš pripovijedati, koliko je Marija zaslužila milosti. Cijelo njezino življenje bilo je tako sveto i tako kreposno, da nije postavljala milostima Sv. Duha nikakve zapreke, te je upotrebila svaku priliku da napreduje u milosti. Također za nju vrijede riječi sv. Evanđelja (Luk. *2*, 52): »Rasla je u mudrosti, dobi i milosti pred Bogom i ljudima.«

Koliko milosti Božje lako bi sebi i mi prisvojili, kad bi bilo naše srce manje podano svijetu i kad bi bilo više u njem ljubavi prema Bogu! Marija nije imala niti trunka poželjenja tijela, očiju, niti oholosti življenja, koji su glavni uzroci svjetovnog duha, kako ih nabraja sv. Ivan apostol (Iv. I. *2*, 16). Naprotiv, kaže sv. Alfonzo, Marija sa svim moćima svoje duše žudila je samo k Bogu, tako te se njena duša uvijek dizala k Bogu, uvijek Boga ljubila i u toj ljubavi rasla.

Marija nije zanemarivala nijednog sredstva, da napreduje u milosti. Sakrivena od svijeta preživjela je djetinjske godine u samoći hrama, kao djevica i majka Isusova, živjela je i opet sakrita od svijeta u nazaretskoj kućici, u posvemašnjoj sabranosti duha. Uvijek je spajala molitvu s radom, i rad s molitvom. U njezinoj molitvi nije bilo nikakve rastresenosti, u njezinom radu nikakve neugodnosti ni nestrpljenja. Sve je učinila za Isusa, s Isusom i po Isusu. Cijelo njezino življenje bila je jedna neprestana molitva. (Luk. 18, 1).

Nije bilo na svijetu vrta, gdje bi rasle tako mnogobrojne ružice i cvijeće, kako su u Marijinom srcu rasle mnogobrojne kreposti. Svaku krepost nalazimo u Mariji u najvećem stupnju, tako da se moramo svakoj čuditi. Vjera, ufanje, ljubav prema Bogu i bližnjemu, poniznost, ljubav k trpljenju, jakost, materinska ljubav, milosrđe, bdijenja, skrb, i stalnost to je onih dvanaest bisernih zvijezda u kruni Neoskvrnjene Djevice Marije.

Najljepše kreposti je Marija iskazala kao majka Isusova. Mač sedam žalosti je probio njezinu dušu. (Luk. *2*, 35). A njezina je volja ostala sjedinjena s Isusovom voljom (sv. Ildefonz). »Kreposti, koji izniču u času veselja slabe su i brzo ih nestane; kreposte, koje izrastu u trpljenju, jake su i moguće« kaže sv. Franjo Saleški. Koliku ljubav iskazivaše Marija ljudskomu rodu, koliku požrtvovnost, ko-

liko pouzdanje u volju Božju u najgorem trpljenju!

Tko je kada postao u kreposti jednak Mariji? »Mnoge kćeri zbiraše bogatstvo, ti si ih sve nadvisila« (Prop. 31, 29), odgovaram sa sv. pismom.

Učimo se od Marije, kako moramo i mi napredovati u kreposti i Božjoj milosti. »Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu« (I. Iv. 2, 15). Svoj svakdanji posao i djela posvećujmo dobrom namjerom! »Ako dakle jedete ili pijete, ili ako što drugo činite, sve na slavu Božju činite« (I. Kor. 10. 31). »Budite stalni u molitvi« (Kol. 4. 2). »Bdijte i molite, da ne padnete u napast« (Mat. 26, 41). Trpljenje uzmimo dragovoljno na se, i podnašajmo ga s pouzdanjem u volju Božju, »jer nam treba kroz mnoge nevolje ući u kraljevstvo Božje« (Djel. ap. 14, 22). Nikada ne smijemo sami sebe tješiti govoreći: dosta sam pobožan, ili meni nije od potrebe da budem bolji, ili dovoljno dobra činim, neka drugi čine toliko. Takav govor protivan je Božjoj volji, koja kaže: »Tko je pravedan nek bude pravedniji, tko je svet neka bude svetiji« (Odkr. 22, 11). Nastojmo danomice smanjivati svoje pogrješke, odstraniti slabe navike i krotiti slaba nagnuća! Budimo neutrudivi u dobrim djelima i kršćanskim krepostima, ispunjujmo točno vjerske i staleške dužnosti! Sve izvršujmo ne iz sebičnih razloga, nego iz ljubavi k Bogu! Na taj ćemo način, po primjeru Marije, ubrati danomice novih bisera za nebesku krunu.

Primjer.

Usred grada Sevilje stoji na trgu stari križ, koga narod zove »crnčev križ«. — Nekada je neki proklinjalac na ovomu mjestu govorio vrlo bogohulno o neoskvrnjenom začeću Bl. Djevice Marije. Neki crnac, koji je iz Gvineje došao u Španjolsku i tu postao kršćaninom, čuo je to sramoćenje Majke Božje. Želio je na svaki način podati Mariji neku zadovoljštinu radi ove sramote. Ali otkuda da uzme sredstva? Ljubav, koju je gojio prema Mariji svjetova mu jednu junačku odluku. Otide na trg gdje se prodavali robovi i prodade se u ropstvo. Za novac, kojeg je dobio od prodaje naruči nek se svake godine izvrši jedna pobožnost na zadovoljštinu za uvredu, koju počini onaj hulitelj. Pobožni građani postaviše zatim na onom mjestu, gdje se je crnac prodao u ropstvo iz ljubavi k Mariji, veliki križ. Kako je bogato morao biti naplaćen od Boga taj crnac za svoje junačko djelo! (Po zbirci lijepih primjera).

—■—

10. dan. Slavas

MARIJA JE DJEVICA I MAJKA.

Oko godine 730. pr. Krista židovski kralj Ahaz i izrajelski kralj Fake vodili su međusobno rat. Izrajelski kralj Fake, da potuče Ahaza stupi u savez sa sirskim kraljem, te su velikom zajedničkom vojskom koracali proti Jerusolimu. U stisci i strahu zaiska Ahaz pomoć u mo-

gućeg asirskog kralja Tiglat Pilezara. U to stupi pred kralja Ahaza prorok Izaija te mu spočitnu, što je zatražio pomoć u asirskog kralja, mjesto da se obratio k Bogu, koji je jedini pravi židovski kralj, moguć i voljan, da kralju u nevolji pomogne. No Ahaz, koji je bio vrlo sklon poganstvu, nije se htio uteći Bogu i moliti ga za pomoć, jer nije vjerovao, da govori Izaija u Božje ime. No Izaija htjede dokazati kralju, da je on doista od Boga poslan, te mu reče: »Išti znak od Gospodina Boga svojega, ili odozdo iz dubine ili odozgo s visine.« A Ahaz reče: »Ne ću iskati znamenje, niti ću kušati Gospodina.« Tada reče Izaija: slušajte sada dome Davidov; malo li vam je što dosađujete ljudima, nego dosađujete i Bogu mojemu? Zato će vam sam Gospodin dati znak: evo Djevica će začeti i rodit će sina, i nadjenut će mu ime Emanuel t. j. Bog s nama.« Prorok je dakle Izaija gledao po Božjem nadahnuću 730 godina unapred, ono čudo koje se dogodi kod navještenja B. Dj. Mariji u Nazaretu, čudo, koje sv. crkva hvali i slavit će ga do konca svijeta t. j. da je Marija Djevica i ujedno Majka Božjeg Sina. Ovo sjajno Marijino odlikovanje neka nam bude nova pobuda, da Mariju ljubimo.

Sv. crkva je otajstvo djevičanstva i materinstva Marijina vazda učila i protiv krivovjeraca branila. O Marijinom djevičanstvu i ujedno Materinstvu govore sv. Oci s velikim poštovanjem. Tako veli sv. Augustin: »Marija je Isusa kao Djevica začela, kao Djevica rodila i

ostala je Djevicom i po porodu. Sv. crkva isto tako moli: Poslije poroda ostala si Marijo netaknutom Djevicom, Bogorodice moli za nas!

Kao gorući grm, koga viđe Mojsija i koji je gorio a nije izgarao, tako je ostalo netaknuto i Marijino djevičanstvo pri Isusovom rođenju. Kako Isus uskrsnuv da izađe nije trebao odvaliti kamen s groba, i kako je unišao u kuću gdje su bili apostoli, kod zatvorenih vrata, isto je tako došao na svijet, bez da je Marija što izgubila od svog djevičanstva; tako uči sv. Augustin i drugi crkveni oci.

Eto, Marija je ostala Djevicom, ali je i postala Majkom. Bog je Mariju izabrao da bude Majka Njegovom Sinu. Koji čovjek može dostojno veličati toliko Marijino dostojanstvo? Mnogo je već pred Marijom živjelo bogoljubnih i kreposnih žena. Pobožna je bila Sara, kreposna Ana, junačka i sveta Judita, milosrdna Estera, uzorna i požrtvovna mati Makabejaca, a ipak ni jednu od ovih ne izabra Bog za majku svomu Sinu. Njihove su kreposti prema Marijinom odlikovanju bile kao sjaj zvijezde spram sjaju sunca. Samo Mariji šalje Bog jednog od prvih svojih anđela, da je pozdravi »Zdravo Marijo, milosti puna, Gospodin je s tobom, blažena si među ženama«. Tko je ikada bio tako pozdravljen od jednog arkanđela? Niti je bio, niti će kada biti! — Marija postade Majkom Isusovom, Majkom Božjom! Golema li čuda: roditi svoga Boga i Stvoritelja, čudo od kojega Bog nije

većeg učiniti mogao! Eto, kako je Bog Mariju neprispodobivo digao nad sve ljude i anđele! Neizmjerna je bila Božja ljubav i milosrđe prema Djevici Mariji!

Punim pravom kaže sv. Petar Damjan: »Neka umukne svako stvorenje i neka se samo sa svetim strahom usudi razmišljati o ovoj neizmiernoj Marijinoj časti«. Sv. crkva ovako pozdravlja Mariju: »Doista si sretna Djevice Marijo, i svake časti predostojna, jer se iz Tebe porodi sunce pravde Krist naš«. Tko da dostojno opiše sve odlike Bogorodičine? Pravo ima sv. Bonaventura kad kaže: »Mogao je Bog stvoriti veći svijet i veće nebo, ali od Marije nije mogao stvoriti sebi uzvišenije Majke«. Marijina je čast rekao bih neizmjerna.

Predragi Marijini štovatelji! Mariju je Bog neizmjerno uzvisio, kad ju je odabrao za Božju Majku. Ne zaslužuje li dakle prečista Dj. Marija, da ju mi za Bogom najviše ljubimo, da ju štujemo više nego išta na ovom svijetu, te ju odaberemo kraljicom svoga srca? Marija za Bogom najviše zaslužuje našu ljubav. Ljubav, koju gojimo prema Mariji, vodi nas k Isusu, koji je alfa i omega, početak i konac svega onoga što je, što bješe i što će biti, te koji će opet doći u svojem svemogućstvu«.

Primjer.

Krivovjerac Nestorij zanijekao je B. Dj. Mariji. Božje Materinstvo, tvrdeći da je Ona porodila samo čovjeka Isusa, koji se kasnije

spojio sa Sinom Božjim. Sv. je crkva na sveopćem saboru u Efezu ovo krivovjerje i huljenje na Bl. Djevicu, svečano i odbila i osudila. No prošlo je par stotina godina, dok je ovog krivovjerja posve nestalo. Oko g. 650 po Isusu nastojao je to krivovjerje raširiti, carigradski kralj Konstanc II. Osobito je iz svih sila nastojao, da pritegne na krivovjerje pobožnog opata Maksima. Ali sve njegove varke i obećanja pobožnom mužu, bila su uzalud. To cara tako rasrdi te dade Maksima najprije baciti u tamnicu a kasnije ga progna u Traciju (653). Put u Traciju vodio je kroz vojnički tabor. Car pak, da bi vojništvo raspalio protiv Maksima, dade među vojništvo raširiti glas, da je opat Maksim hulio na Mariju,, te je radi toga izagnan u prognanstvo. Ipak vojnici nijesu ovoj besramnoj laži nasjeli, već su velikim poštovanjem susretali pobožnog muža i sprovađali na putu. Neki se vojnik ojunači te izpripovijedi Maksimu, da su iz Carigrada došli glasi, da je on hulio na Mariju i odrekao joj čast Božjeg materinstva, što oni nikako ne mogu vjerovati. Kad je opat Maksim ovo čuo, klekne na zemlju, podigne ruke i oči k nebu i ganut reče: »Neka bude proklet od Oca i Sina i Duha Svetoga, od svih nebeskih sila i od svih svetaca sada i na vjeke, svaki onaj, koji ne vjeruje da je Bl. Djevica Marija Majka Božja«. Vojnici se na ove riječi rasplakaše, te ga zamoliše, da ih blagoslovi, i zgražali se nad opakošću, kojom je sveti i pobožni Maksim bio potvoren na ovako gadan način. (Po zbirci lijepih primjera).

11. dan.

MARIJA JE NAŠA NAJBOLJA MAJKA.

Pobožni Tobija bijaše oslijepio i radi toga domala osiromaši. U svojem se siromaštvu spomene, da je bio nekada posudio Gabelu u Rageši deset talenta srebra, i da ima kod sebe njegovu zadužnicu. Zato preda svome sinu Tobiji tu zadužnicu, da utjera taj novac, kojeg je jako potrebovao. No sin mu Tobija bijaše još mlad, a put u Mediju do Gabela dug i tegotan. Savjetova zato sinu da potraži pouzdanog putnog druga. Mladić nađe zbilja pristalog druga, koji je dobro poznavao put do Rageša, ali nije znao da je taj njegov drug sam nebeski arkandeo Rafael. Dovede ga dakle svome ocu, a ovaj kad su bili spremni na put, blagoslovi ih te otpusti. Jedva su oni bili otputovali, kad Tobijina majka počne gorko plakati i spočitavala je svom mužu: »Zašto si poslao daleko od nas potporu našoj starosti. Ah! da ne bi bili imali nikad onog novca radi koga je otišao. Ta zadovoljni smo bili u svome siromaštvu, i već samo poradi toga što smo gledali svoga sina, bili smo dovoljno bogati. (Tb. 5, 2325).

Žena Tobijina nije se mogla smiriti, toliko je ljubila svog sina i prolijevala je suze danju i noću dokgod se nije vratio ljubljeni sin. Tako je velika ljubav majke k sinu! Sv. pismo stavlja materinu ljubav za uzor Božje ljubavi, te kaže: »Može li žena zaboraviti porod svoj, da se ne smiluje na čedo utrobe svoje? A da bi ga

i zaboravila, ja ne ću zaboraviti tebe«. (Iz. 49, 15—16).

Sretnog li djeteta, koje ima dobru majku! Sretan li je čovjek, dok se može lako uteći majčinom srcu! Majčino srce ćuti i ima sućuti za svojim djetetom; majka se iskreno veseli sreći djetetovoj, a žalosti se njegovoj nesreći. I ako je sav svijet pun sebične ljubavi, materino srce ljubi stalno i iskreno. Ali naša zemaljska majka ne može da uvijek živi, a osim toga u mnogim pogibeljima, koje nam prijete, nije u stanju da nam pomogne! Napokon mnoge majke nijesu dobre i ne ispunjavaju svojih dužnosti..

Zato nam je dragi Bog dao moguću, ljubeznu i najbolju majku, a to je naša majka Marija. Istina, nije nam ona tjelesna nego duhovna majka. Ipak je njezina ljubav do nas veća, nego li ijedne tjelesne majke k rođenom djetetu. Razmišljajmo dakle danas, zašto zovemo Mariju našom majkom.

Marija je postala našom majkom od časa, kad je u svojem tijelu začela Otkupitelja. Upućenje Sina Božjeg bilo je ovisno od Marijine volje. Kad joj je arkanđeo Gabrijel navijestio: »Evo začet ćeš i rodit ćeš sina, i nadjeni mu ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega«. (Luk. 1, 31, 32). Marija bi bila mogla lako tu čast otkloniti. Njoj je bilo dano na volju, hoće li postati majkom Otkupitelja, i time i majkom sviju nas. Privolila je te postala majkom Otkupitelju i svima nama i to baš u onom

trenutku, kad je izrekla svoju privolu riječima: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj«. (Luk. 1, 38).

Kad je Sin Božji uzeo na sebe čovječansku narav, postao je po čovječjoj naravi naš brat, jer smo svi Adamova djeca. Osim toga postali smo po Božjoj milosti djeca Božja, te nas je kao takove Isus Sin Božji primio za svoju braću. »Jer koje unaprijed pozna, one i preodredi, da budu jednaki slici Sina njegova, da on bude prvorođeni među mnogom braćom«. (Rim 8, 29). Ako smo Božja djeca, »tijelo smo Kristovo i udovi jedan drugomu«. (Kor. 1, 27). Ako smo dakle Isusova braća, onda smo i djeca Marijina. Marija je dakle naša majka.

Marija je pako imala i još uvijek imade za nas materino srce, ljubav i skrb za nas i naše spasenje. S neizmjernim bolom u srcu darovala je Marija na Kalvariji Nebeskom Ocu za naše spasenje Isusov život. Iz ljubavi prema našim neumrlim dušama pristala je Marija na smrt Isusovu na križu. Svećenike nazivamo, radi njihove posebne skrbi za spasenje naših duša, duhovnim ocima. Koliko više smijemo Mariju, radi njezine izvanredne ljubavi, k nama, nazivati našom duhovnom majkom!

Napokon nam je sam Isus izručio na križu Mariju za našu majku. »A kod križa Isusova stajahu mati njegova i sestra matere njegove, Marija Kleofina, i Marija Magdalena. Kad

dakle vide Isus mater i učenika, koga je ljubio, gdje stoje, kaže svojoj materi: Ženo evo ti Sina! Po tom kaže učeniku: evo ti matere. I od onog časa uze je učenik za svoju«. (Iv. 18, 25—27). Na ovu zadnju Isusovu preporuku nadovezuje sv. Jeronim: »ove se riječi imadu tako razumjeti, da je Spasitelj predao Mariju, ne samo za majku sv. Ivanu, nego i svim vjernicima, a Mariji je u osobi sv. Ivana, izručio sve vjernike kao njezinu djecu. Svoju majku nazvao je Isus općenitim imenom »žena« u znak da se odsele Marija ne smije smatrati samo njegovom majkom. A nije ni Ivana nazvao njegovim imenom, što je značilo, da on u svojoj osobi ima predstavljati sve vjernike. »Svaki pravi kršćanin je Marijin sin, i svaka prava kršćanka Marijina je kćerka«, to je nauk, koga je već Origen naučavao.

Marija je naša najbolja majka. Sv. Bernado veli: »Eva nam je bila zla maćeha, jer je radi nje paklenska zmija unesrećila prvog čovjeka smrtnim otrovom. Marija nam je nasuprot prava i dobra majka, jer nam je pripravila protuotrov. Eva bijaše oruđe grijeha, Marija je oruđe oproštenja. Čemu da se slabi čovjek boji približiti Mariji? Na Njoj nema ništa odurna, ništa strašljiva, ona je puna ljupkosti miline, i milosrđa. Prolistaj cijelo evanđelje i ne ćeš na Njoj naći niti sjene tvrdoće srca, ni trunka slabe volje ili strogosti. Kad dakle nađeš u njoj pravo materinsko srce, puno sućuti, dobrote i

milosrda, tada zahvali Onomu, koji ti je u svojoj dobroti dao takvu pomoćnicu, u kojoj nema ništa sumnjiva, ništa što odbija, nego sve što privlači«.

»Tko časti svoju majku«, kaže mudri Sirah »sličan je čovjeku, koji skuplja blago«. Štujmo dakle Mariju majku našu i nabrat ćemo mnogo blaga, mnogo kreposti, mnogo božjeg blagoslova za ovaj život i za vječnost«.

Primjer.

U životu se sv. Josipa Kupertinskog čita, da je taj svetac imao osobito pouzdanje u Mariju majku našu. Njegova rođena majka često bi se u svojim potrebama utjecala svom sinu. Kod toga joj je on navodno rekao: »Moja je majka Marija. Ja sam siromašan čovjek, ne posjedujem ništa. Preporučite se Mariji, Ona će Vam pomoći«. I zaista, sretna majka ovog sveca, svaki je put bila uslišana od Marije.

Jednoč pohodi sv. Josip Kupertinski, nekog teško bolesnog svećenika, koji je ležao sav u ranama. Svetac se dotaknu rukama njegovih rana, i gle čuda! Bolesnik ućuti u isti čas po svojim otvorenim ranama neku blagost i okrepu, kao da su mu se rane cijelile. »Ne boj se« reče svetac bolesnom svećeniku »to ti je učinila moja majka Marija«.

Isti svetac ozdravi nekog na smrt bolesnog čovjeka i pri tom kaza ozdravljenome: »nemoj nikome kazati, da sam te ja ozdravio, nego kazuj, da te je ozdravila Marija naša majka«.

Zanimivo je što se pripovijeda o djetinjstvu ovoga sveca. Kao Marijino dijete vrlo je rado kitio Marijine slike, kipove i oltare raznim cvijećem, ponajpače ružama i liljanima. U svojoj djetinjoj priprostoti često bi govorio: »Moja je majka Marija jako svojevoljna. Kad joj donosim na dar cvijeće, ruže i ljiljane, sve mi veli, da ne mari za takovo cvijeće. A kad ju zapitam, koje joj se cvijeće dopada, onda mi odgovori: »Ja hoću srce«. Čista su mi srca osobito draga. (Iz zbirke lijepih primjera.)

—■—

12. dan.

NAŠA MAJKA MARIJA NAS LJUBI.

Salamun bijaše najmudriji izraelski kralj. Svoju je mudrost pokazao također kao sudac. Jednoć dođu Salamunu na sud dvije žene. Prva reče: »ja i ova žena stanovale smo zajedno i imale smo svaka svoje dijete. Dijete ove žene umrije, jer ga je spavajući zadušila. Dok sam ja spavala, položi svoje mrtvo dijete meni u postelju, a moje živo dijete uzme k sebi. Izjutra nađem mrtvo dijete kraj sebe i mišljah, da je dijete moje, nu kad ga po danu bolje pogledam, vidim, da to dijete ne bijaše moje već moje družice«. »Ne« reče druga žena, nije tako, kako ti veliš, već ti si uzela moje živo dijete i podmetnula mi svoje mrtvo«. I tako se pravdale pred kraljem.

Kralj Salamun htjede iskusiti, koja od tih žena više ljubi živo dijete, da tako upozna pra-

vu majku, te reče: »Donesite mač!« A kad sluge donesoše mač, zapovijedi: »Rasijecite živo dijete i dajte svakoj polovicu«. Sva izvan sebe zavika na to prava majka: Zaklinjem te kralju, nemoj sjeći moje dijete, nego ga rade daruj njoj da živi moj sin«. A ona će druga na to: »Neka ne bude dijete ni moje ni tvoje, nego neka se sijeće«. Na to reče Salamun: »Nemojte sjeći djeteta, nego ga dajte prvoj ženi; jer je ona djetetu majka (3. Kralj. 16—27).

Glavni znak dobre majke jest ljubav prema svom djetetu. Marija je pak naša najbolja majka, zato nas također najviše ljubi. Sv. Alfonzo tumači Marijinu ljubav ovako: »Ako bi tko sjedinio ljubav svih matera prema njihovoj djeci, ljubav svih zaručnika prema svojim zaručnicama, ljubav svih anđela i svetaca prema njihovim štovateljima, ipak ta združena ljubav ne bi bila tako velika, kako ljubav Marije prema svakom pojedinom njezinom štovatelju, prema svakoj pojedinoj duši. Razmišljajmo danas, koji je uzrok, da nas Marija toliko ljubi.

Marija je ljubila Boga »iz sveg svog srca, iz sve svoje duše, iz svih svojih sila«, kao nijedno drugo biće, više nego ijedan anđeo Kerubin ili Serafin. Misao na Boga bila joj je najveće veselje. Njemu služiti jedina skrb, želja doći k Njemu i s Njim se na vijeke združiti jedina žudnja i čeznuće njene duše. No ljubav prema Bogu u najtjesnijoj je vezi s ljubavi

prema bližnjemu. »Tu zapovijed imamo«, kaže 'van apostol, »da tko ljubi Boga, neka ljubi također svog brata«. S ljubavi prema Bogu, raste u srcu i ljubav prema bližnjemu. Sveci, koji su ljubili Boga nada sve, radili su također svim silama za dobrobit bližnjega. Mnogo su puta žrtvovali za bližnjega svoje imanje, svoje zdravlje, svoju slobodu i napokon svoje življenje. Sv. Franjo Ksaverij otišao je u daleku Indiju, da spasava duše pogana i divljaka. Prošao je neprolazne šume i visoke gore, tražio je ljude po špiljama i gudurama, samo da ih pouči u Kristovoj vjeri i da im pokaže put u nebo. Sv. Pavlin dao je sama sebe u ropstvo da izbavi iz ropstva sina siromašne udovice. Sv. Fidelis iz Sigmaringa bio je za propovijedi napadnut od krivovjeraca i žrtvovao je svoje življenje u korist njihovog obraćenja. Ljubav prema Bogu dala im je jakosti, da pretrpe sve na korist bližnjega.

Ali tko je i kada više ljubio Boga, nego li Marija? Njezina ljubav prema Bogu veća je od ljubavi Kerubina i Serafina na nebu. Kako dakle nitko ne ljubi više Boga od Marije, tako ne ljubi ni ljude nitko više nego Marija — osim Boga. Ljubav svih matera za svu svoju djecu zajedno, nije ni sjena one ljubavi, kojom nas Marija ljubi. Marija ljubi svakog pojedinca od nas, više nego nas ljube svi sveci i anđeli zajedno.

Naš nas je Spasitelj Isus sam izručio ljubavi i brizi Marijinoj; za pravo to je bila Nje-

gova želja i zapovijed. Zadnje riječi, koje je umirući upravio svojoj ljubljenoj materi bile su: »ženo evo ti sina«, a Ivanu: »evo ti majke«. Riječi, koje netko upravlja na času smrti, štuju se na osobiti način i duboko se u srce usjeku te ne idu lako iz pamćenja. Ove su riječi Isusove bile neka vrst oporuke, koja je Mariji sveta, pa nas ona i s toga još više ljubi, jer nas je uzela za svoje.

Marija kao i sve majke, ljubi na poseban način one radi kojih je najviše trpjela; ljubi nas, jer smo djeca njezinih suza i bolova. Isus »bi ranjen za naše prijestupe, izbijen za naša bezakonja, i ranom njegovom mi se iscijelismo« (Iz. 53, 5).

»Rane umirućeg Sina, bile su rane trpeće majke«, kaže sv. Bernardo. Svojim smo grijesima prouzročili smrt Isusovu na križu i postali tako krivci Marijinog bola. Radi nas je Marija darovala dragocjeno Isusovo življenje nebeskom Ocu. Zato kaže sv. Ildefonz: »Isus i Marija prikazali su Bogu jednu te istu žrtvu, Isus u krvi svojeg tijela, Marija u krvi svojeg srca.« Riječi sv. evanđelja o ljubavi Božjoj prema nama, sv. Bernardo odnoseći na ljubav Marijinu veli: »Tako nas je Marija ljubila, da je dala Jedinorođenog Sina za nas.« Mnogo je dakle Marija za nas trpjela, pak nas radi toga tako silno i ljubi.

Sv. apostol Pavao (Ef. 5, 2) veli o žrtvi Isusovoj na križu: »Krist nas je ljubio i predao sebe za nas kao prinos i žrtvu Bogu na slatki

miris.« A sv. Petar (I. 1, 18, 19): Nijeste otkupljeni raspadljivim srebrom ili zlatom, nego skupocjenom krvlju Krista nedužna i neokaljana Janjeta.« Ako su apostoli znali tako visoko cijeniti krv Isusovu, kako ju je tek visoko cijenila Zaručnica Duha Svetoga Dj. Marija! A što se skupo kupuje i plaća, to se i mnogo cijeni i čuva i na to se mnogo pazi. Ljudi čuvaju zlato, jer se boje da im ga tatovi ne pokradu. Koju pak prolaznu stvar možemo, pa bilo i iz daleka samo porediti dragocjenoj krvi Isusovoj? Ljudi su ipak baš tom skupocjenom krvi otkupljeni od ropstva sotone! I ako to tko znade, zna Marija cijeniti krv Isusovu, kao otkupninu naših duša, pa zato i ljubi toliko naše neumrle duše. Osim toga trpjela je i sama mnogo za nas, pa nas s toga još više ljubi, i imade pravo na našu ljubav. Zato: »poštuj svoju majku po sve dane svoga života i sjećaj se, koliko je pretrpjela radi tebe« (Tob. 4, 3, 4).

Primjer.

Ivan Moschus, koji je živio početkom sedmog stoljeća, pripovijeda u svojoj knjizi: »Pratum spirituale« slijedeći čudnovati slučaj Marijine jake zaštite:

U Aleksandriji živio je vrlo pobožan i krepostan trgovac. Njegova žena bila je istotako bogoljubna kršćanka. Imali su kćerku, koju su od rane mladosti naučili ljubiti Boga i štovati Mariju. Jednom morao je ovaj muž po trgo-

vačkom poslu otputovati u Carigrad. Žena i šestgodišnja kćerka pratile su ga do broda. Kad je žena na odlasku pozdravljala svog muža, reče mu: »Pod čiju zaštitu nas sada postavljaš, kad odlaziš tako daleko?« »Prepuštam vas« reče suprug, »okrilju Velike Bogorodice, Naše velike Gospođe i Kraljice Marije.« Na to lađa otputuje, a žena se s kćerkom vrati kući.

U trgovčevoj kući bio je sluga, koga su smatrali vrlo odanim i vjernim, u istinu je pak bio vrlo opak i lakom. Čim trgovac ode, odluči on da pogubi njegovu ženu i kćer, da se dočepa njihovog novca, a zatim da pobjegne. Ustane dakle jedne noći, uzme u jednu ruku svijeću u drugu bodež i uputi se prema sobi, gdje je gazdarica s kćerkom spavala, da ih ubije. Ali što se dogodi! Jedva učini nekoliko koraka, pade mu na oči tolika tama, da nije gotovo ništa ispred sebe vidio, premda je imao svijeću u ruci. Osim toga i duševno se tako smeo, da nije nikako mogao naći vrata gazdaričine sobe. Htio je da se bar vrati u svoju sobu i da pođe u krevet, ali u svojoj sljepoći i smušenosti, nije ni to mogao izvršiti. U svojoj srdžbi i zdvojnosti kidisao je na svoj život, probovši bodežem samog sebe, te zajauknuvši štropota se na pod. Od štropota se probudi trgovčeva žena i ustane da vidi, što se to dogodilo. Možete sebi predstaviti njezino zaprepaštenje, kad nađe svog slugu gdje leži sav ogreznut u vlastitoj krvi. Dade brzo dozvati

susjede, koji mu obvežu ranu i spreme ga još malo duhata u krevet. Drugi dan dođe odaslanik suda, te učini zapisnik o svemu, što se dogodilo. Umirući iskaže nevjerni sluga, kako je bio nakanio umoriti gospodaricu i njezinu kćer, i kako je bio od toga spriječen nekom višom silom, pa je u zdvojnosti sam sebe probo.

13. dan.

NAŠA MAJKA MARIJA GOJI PRAVU LJUBAV PREMA NAMA SVOJOJ DJECI.

Gospodin naš Isus Krist podučio je prigodice lijepom pričom židovske pismoznance, kakva mora da bude prava ljubav do bližnjega ovom prilikom: »Neki čovjek silazaše iz Jeruzalema u Jeriho, pa ga uhvatiše razbojnici, koji ga svukoše i izraniše, pa otidoše, ostavivši ga pola mrtva. I dogodi se da silazaše onim putem neki svećenik, i vidjevši ga prođe. A neki Samaritanac prolazeći dođe do njega, i vidjevši ga sažali mu se. I pristupivši zavi mu rane i zali uljem i vinom; i posadivši ga na svoje kljuse dovede u gostionicu i zauze se za njega. I sjutradan polazeći izvadi dva dinara i dade krčmaru, i reče mu: gledaj ga, i što više potrošiš, ja ću ti platiti kad se vratim.« (Luk. 10, 30-35).

Isus je s ovom prilikom učio, da ljubav k bližnjemu mora biti nutarnja i djelotvorna, nesebična i općenita. To su glavni biljezi svake

ljubavi, pa i materinske. Ovako nas također ljubi naša Majka Marija nutarnje i djelotvorno, nesebično i općenito. Čim bolje budemo upoznali ljubav srca Marijinog do nas, tim će se više rasplamtiti u našem srcu ljubav do Marije. Ljubav rađa ljubav.

Marija nas je ljubila, kad nas još nije bilo na svijetu. Kako daleko sižu posljedice Evinog grijeha, tako daleko seže ljubav Marijina i moć pomirbene žrtve Isusove na Križu. Marija je znala, da ćemo se roditi kao zabačena Adamova djeca u stanju istočnog grijeha, otrovani nagnućem na grijeh, ne kao prijatelji Božji, već djeca srdžbe. Zato želi Marija, koja bijaše uvijek u stanju Božje milosti, da se i mi preporodimo i tako postanemo djeca Božja i baštinici neba. »Jer ako smo Božja djeca, također smo baštinici, baštinici Božji, a subaštinici Kristovi« (Rim. 8, 17). Marija nada sve želi da se spasimo, »da bi se svi spasili i poznali istinu« (I. Tim. 2, 4). Zato je privolila na utjelovljenje Sina Božjega, veleći: »Evo, službenice Gospodinove, budi meni po riječi tvojoj« (Luk. 1, 38). Zato je plakala i trpjela pod križem, te darovala svojega Sina, Bogu na pomirenje. Marija želi i njezin Božji Sin » da imamo življenje u izobilje« (Iv. 10, 10). Marija želi prije svega posvećenje naših duša. Napose želi, da nas učini i zadrži Božjim prijateljima. »Tko mene nađe, naći će življenje i primit će spasenje od Gospodina« (Prop. 8, 35). Ove riječi proteže crkva punim pravom na Mariju. Marija podijeljuje svima, koji se k njoj utiču življenje, to jest posvećujuću milost, po kojoj započinjemo živjeti za Boga i za vječnost.

Djelotvorna Marijina ljubav očituje nam se u mnogim obraćenjima, u mnogim ozdravljenjima i u mnogim drugim milostima, koje su mnogi i mnogi dobili po Marijinom posredovanju. Želiš li upoznati djelotvornu Marijinu ljubav, pogledaj u duhu Lurd, Bistricu, Trsat, Sinj, i druga Marijina svetišta. Sve jasno svjedoči, da nas Marija ljubi »ne riječju ni jezikom, nego djelom i u istini« (I. Iv. 3, 18). Ondje se jasno očituje Marijina djelotvorna ljubav.

Ljudi izvršuju najviše puta dobra djela iz sebičnih namjera, jer žele priznanja, i hvalu od bližnjega. O takovima kaže Isus, da su već primili svoju plaću (Mat. 6, 2). Kad žele da im se vrne, što no je riječ: posuda se veseli da je puna, Rijetko kada imadu takvu ljubav, kakvu je imao milosrdni Samaritanac, koji nije ni poznavao ranjenog Židova, ali mu se ipak smilovao, premda je znao, da mu ne može uzvratiti primljeno dobro. Bližnjega moramo ljubiti iz ljubavi prema Bogu, jer Bog tako hoće, jer je i bližnji Božja slika, spašen i otkupljen s presvetom Isusovom krvlju, kako i mi; jer je stvoren za vječno spasenje u nebu kao i mi. Ljubiti ga moramo nesebično.

Već smo promišljali, da Marijina besprimjerna ljubav prema nama ima svoj korijen u njezinoj dubokoj ljubavi prema Bogu. Marija nas ljubi radi Boga i sasvim nesebično. Mariji

nije potrebito naše štovanje i naša ljubav. Primila je na nebesima oblast nad narodima i kraljevat će nad njima. (Otkriv. 2, 26, 27). Ali Marija vruće želi da ju ljubimo, jer nam to nosi sreću, i jer drukčije ne možemo doći k Bogu. Ta nemirno je naše srce, dok u Bogu ne otpočine, kaže sv. Augustin. Bez Boga nema za čovjeka trajne sreće. Mariji nijesu potrebni naši darovi za oltare, kapelice ili crkve; ali tim više je nama potrebno da skrbimo također za vanjsku Marijinu čast, da predobijemo njezinu veću naklonost, a pri Bogu umnožimo svoje zasluge. Marijina ljubav prema nama je potpuno nesebična. Zato Marija osobito cijeni one naše duševne i tijelesne darove, koje joj prikazujemo iz same ljubavi prema Bogu i njoj. Koliko je veća naša ljubav, toliko je veće dobro djelo. I obratno! Neko dobro djelo može izvana izgledati jako veliko, ali je u Božjim očima maleno, ako nije učinjeno iz dobre namjere. Ta znate, kako je Gospodin pohvalio milostinju uboge udovice u hramu, a nije našao ni jedne riječi pohvale za darove bogataša, koji su bacali u riznicu hrama mnogo novaca, samo da ih ljudi vide i hvale. (Mark. 12, 41-44).

Marijina je ljubav nadalje općenita prema svim narodima i svim ljudima bez razlike roda i koljena, pače mnogo puta su čak i nevjernici bili dionici njezinih milosti i usluga. Njezina ruka dijeli milosti narodima bijele, žute i crne puti. Marija ima srce puno ljubavi prema čistim dušama, prema pokornicima, a i prema samim okorjelim grješnicima. Dašto da napose ljubi svoju vjernu djecu, koja je ljube, časte, te joj se posvećuju. »Ja ljubim one, koji mene ljube« (Prop. 8, 17). Marija je također, kako kaže sv. Efrem, jedina odvjetnica grješnika i svih onih, koji nemaju nikakve pomoći. Marija ljubi također pogane i nevjernike. Marija želi da bi svi ljudi upoznali Boga i vjerske istine. (Tim. 2, 4). Zato se ona i milostivo obazire na poganske narode. Misijonari, koji među poganima navještaju Isusa, posvećuju na posebni način rad Prečistoj Djevici Mariji, te prose u nje kao u bogate Majke milosti, da ih podupre pri obraćenju nevjernika. Mariji su također posvećene misije među krivovjercima i raskolnicima. Marija je u istinu glavna upraviteljica misijonskog rada i kraljica svih misija. Njezina je materinska ljubav općenita.

Štovatelju Marijin! Marija ljubi sve ljude, Marija ljubi i tebe. Njezina je želja, da te jednom privede k Bogu u vječno veselje, u vječnu radost, zato pregni da ovdje služiš Isusu njezinom Sinu, da vršiš točno Božje i crkvene zapovijedi, da se čuvaš grijeha, te si prikupiš dobrih djela. Kolikogod puta klekneš pred Marijin oltar, spomeni se, da na oltaru stoji slika tvoje moguće Majke, koja te iskreno, istinski i uvijek nesebično ljubi. Zato daruj i ti svojoj Majci Mariji potpuno svoje srce, puno iskrene, istinske i stanovite nesebične ljubavi!

Primjer.

Neki plemeniti i pobožni Portugalac imao je za slugu Turčina, koji je bio muhamedanske vjere. Mnogo puta se pobožni gospodar trudio, da svog slugu obrati na Kristovu vjeru; ali bada dava bijaše njegovo nastojanje i njegove molbe. Gospodar oboli jednom dosta teško. Bilo mu teško, što nije mogao pohađati crkvu. Zato je zamolio svojeg slugu, da mu postavi u sobi, gdje je ležao Marijin oltarić, da bi na taj način mogao, gledajući oltarić, čim više štovati Mariju, koju je tako srdačno ljubio. Sluga odmah posluša zapovijed svog dobrog gospodara. Najvećom pomnjom načini i ukrasi s najljepšim cvijećem oltarić, a napose sliku Marijinu, da tako što više razveseli svog dobrog gospodara. Marija mu lijepo odvrati ovu pomnju. Dan iza toga dođe taj sluga svojemu gospodaru, te ga zamoli da ga dade pokrstiti. Kazivaše, da mu se Marija, čiju je sliku prošlog dana resio po noći ukazala, te mu zapovijedila, da se dade pokrstiti i da postane kršćaninom. Njegovo obraćenje je gospodara tako razveselilo, da je još istoga dana ozdravio. Sluga se doista dade po tom krstiti, i bio je do smrti vrlo skrban štovatelj prečiste Djevice Marije. (Po Fuhlrottu III. str. 373).

—■—

Zveke

14. dan.

NAŠA MAJKA MARIJA MOGUĆA JE PRED BOGOM.

Po babilonskom sužanjstvu (536. p. l.) mnogo je Židova i nadalje ostalo u onom kraju i nijesu se htjeli vrnuti u Judeju. Nekoji su Židovi dapače dosegli vrlo visoke časti. Židovska djevojka Estera postala je čak ženom perzijskog kralja Asuera (Kserksa I., 485-465). Esterin stric Mardohej ostao je uvijek u njezinoj blizini i pohadaše je na dvoru. Ali Esterin stric Mardohej zamjeri se jako Amanu, koga bijaše kralj uzvisio na najvišu čast u kraljevstvu zato, što nije htio pred njim da prigne koljeno. Aman se radi toga silno rasrdi na Mardoheja i kad je doznao da je Mardohej Židov i da radi svoje vjere ne će pred njim da klekne, počeo je mrziti sve Židove. Strašno ih ocrni pred kraljem. Nagovorio je kralja, da potpiše strašni ukaz, da se pobiju i unište svi Židovi po cijelom kraljevstvu, i da im se oduzme imanje (Est. 3, 13). To isporuči Mardohej svojoj nećakinji kraljici Esteri i zamoli ju, da stupi pred kralja i odvrne prijeteću pogibelj i tako spasi svoju braću od smrti, na koju su bili osuđeni kraljevim ukazom. Estera je pošla pred kralja i isprosila milost, te je kralj opozvao svoju zapovijed, Židove održao u življenju i obdario ih još većim pravima, nego što su ih dotada imali.

I mi kršćani često puta zaslužujemo, da nas Bog radi naših grijeha osudi na vječnu smrt i propast. O koliko bi se to već puta bilo moguće i dogodilo! No međutim pristupa pred Nebeskog Kralja naša predobra Majka Marija, te prosi milost i oprost. Na njezin zagovor odvraća od nas Bog mnogo vremenitih nesreća i prijetećih pogibelji, a mnogom griješniku oprašta smrt i pogubljenje. Molitva nam Marijina izmoli također milosti i mnogo vremenitog i vječnog dobra. Pramišljajmo danas, kako je Ona moguća odvjetnica pri Bogu. Mariji pripisujemo riječi (Prič. Sal. 8, 14, 2): »Moj je savjet i štogod jest, da obogatim one koji me ljube i da napunim riznice njihove.«

Prvi naš posrednik kod Boga jest uvijek Isus Krist Bog i čovjek. »Jer je jedan Bog, i jedan posrednik Boga i ljudi, čovjek Isus Krist, koji sebe dade u otkup za sve« (Tim. I. 2, 5). Utjelovljeni Sin Božji je dakle naš prvi posrednik kod Trojedinog Boga. Marija je moguća svojim zagovorom pri Bogu. Jedino Bog je svemoguć po svojoj vlastitoj moći, Marija samo po Božjoj volji. Zato kaže sv. Anselmo: »Što ti Djevice samo zahtijevaš, to biva, ako ti samo želiš jamačno ti se ispuni.«

Kad su se Jobovi prijatelji Elifaz, Baldad i Sofar ogriješili svojim govorenjem proti Jobu, reče im Bog: »Zato sada uzmite sedam telaca i sedam ovnova, i idite slugi mojemu Jobu i prinesite žrtve paljenice za se, i sluga moj Job neka se pomoli za vas, jer ću doista pogledati na nj da ne učinim s vama po vašoj ludosti, jer ne govorite o meni pravo, kao sluga moj Job« (Job 42, 8). Bog naplaćuje svoje vjerne sluge također s time, da rado usliša njihove molbe i zagovor. Čim je tko više zasluga stekao na zemlji, tim je veća i mogućnija njegova moć nad Božanskim srcem. No nijedan svetac nije na nebesima dosegao toliku svetost, kao prečista Djevica Marija. Sv. Franjo Salezij kaže: »Življenje Blažene Djevice Marije bilo je neprestano napredovanje od kreposti do kreposti.« Jer je Marija posjedovala više milosti, nego svi anđeli, zato je i njezin zagovor na nebu silan.

Ali Marija se za nas moli ne samo kao kraljica svih svetih, nego kao Majka Božja. Kad je došla kraljica Bessabeja svojemu sinu Salamunu, ustade kralj i pođe joj u susret, pa joj se duboko pokloni i sjede na svoje prijestolje; postaviše prijestolje i kraljevoj majci, koja sjede njemu o desno. I reče mu: »Imam da te zamolim malenu uslugu, nemoj nikako zasramiti me! A kralj reče: Moli moja majko, jer se ne pristoji da bi odvratio od tebe svojeg lica.« (3. kralj. 2. 19, 20). Koliko više ljubi najbolji sin Isus svoju majku Mariju, toliko će radije on znati i htjeti uslišati njezine molbe! »Bez dvojbe će« veli sv. Bernardo, Sin uslišati majku, takav Sin takvu majku.« Sv. Petar Damijan kaže: »Drugi sveci stupaju pred prijestolje Božje kao sluge, Marija kao gospođa.«

Isus je kazao: »Ako budete što molili Oca u moje ime, dat će vam se« (Iv. 16, 23). Crkveni učitelji pak kažu: »Sve što budemo molili Isusa u ime Marije, dat će nam se, i to radi toga, što je on sada svojoj majci Mariji isto tako podložan, kao što joj bijaše podložan, dok življaše na zemlji« (Luk. 2, 51). Sv. Anselmo kaže: »Marija je tako svemoguća svojim zagovorom, kao što je Bog svojom svemogućnosti.« Zato vapijemo »Djevice moguća« zato molimo: Pod tvoju se obranu utječemo sv. Bogorodice ne odbaci nas u našim potrebama!« Zato danomice uzdišemo: »Sv. Marijo, Majko Božja, moli za nas grješnike sada i na čas smrti naše!«

Zagovor Majke Božje je moguć pri Bogu. Zato ju sv. crkveni oci zovu imenima: »gospođa, braniteljica, zagovornica, posrednica svega svijeta, djeliteljica Božjeg blaga«, radi njene moći nad srcem Isusovim zovemo je: »Gospođa presvetog Srca«. O Marijinom mogućem zagovoru pripovijeda sva povijest. Nju veličaju pokornici, i ozdravljenici, nju veliča sav kršćanski svijet, koji je bio njezinom mogućom rukom oslobođen. Djevicu silno slave sveci na nebu, koji su se njezinom pomoću spasili, pred njom drhću paklenski duhovi, jer su bili od nje nebrojeno puta nadvladani. Ta za njih je Marija strašna »kao uređena vojska« (Pj. nad pj. 6, 9).

Štovatelju Marijin! Naša majka Marija je moguća i mila onima koji ju ljube, a strašna po

svojoj moći tvojim a ujedno i njezinim neprijateljima. Zaufano joj možemo darovati naše srce. Pod njezinom obranom mi smo sigurni, da nam ne će nauditi neprijatelji našega spasenja. Neka samo hodi naokolo zli duh kao ričući lav, i traži koga da proždere« (I. Petr. 5, 8), nek se na nas slobodno dižu valovi zlobnog svijeta, nek se slobodno tijelo buni proti našeg duha« (Gal. 5, 17), ne treba nam se ničesa bojati, ako budemo vojevali pod zaštitom moguće naše Majke Marije.

Primjer.

Dne 13. lipnja 1920. bile su apostolskim pismom Sv. Oca Benedikta XV.: »Martyrum rigata sanguine«, ubrojene među blažene četiri ss. milosrdnice družbe sv. Vinka Paulskog. Bile su to Marija Franciska Lauel, Tereza Fanton, Ivana Gerard i njihova predstojnica Marija Magdalena Fontaine, kojoj bijaše 70 godina, kad je bila mučena. One su djelovale u francuskom gradu Arras. Strašni vihor francuske revolucije zaustavio je za neko vrijeme njihovo čovjekoljubivo djelovanje. Od vlastitog naroda bile su jako progonjene i mučene. Zahtijevalo se od Božjih službenica da polože prisegu jednakosti i slobode, kako ju nazivahu, a koja nije odgovarala crkvenim odlukama i propisima. Kad se tome protivile i ostale vjerne svojoj družbi i sv. crkvi odvedoše ih u grad Chambrèe (čit. Šambrè), sputaše u verige i baciše u gnjusne tamnice, gdje su još, koliko

su mogle, vrlo rado posluživale one, koji su bili s njima zajedno u tamnici. Po mučnom preslušavanju bile su napokon araške sestre osuđene na smrt pod giljotinom. Dne 26. lipnja 1794. privedene su bile kao zločinke na stratište. Putem molile su sv. krunicu i pjevale Marijine pjesme zahvalnice. Kad su ugledale pogubno oruđe zapjevaše kao u nebeskom veselju: »Zdravo morska zvijezdo«. Po svršenom pjevanju, koje je potreslo sve nazočne do suza, po redu su položile svoje glave pod nabrušene sjekire i primile krunu mučeništva. O kakvu moć daje u najgorim časovima Djevica Marija onim, koji ju časte! (Dr. Napotnik: Slava bl. Ludovike i četirih bl. djevica mučenica, str. 24-26).

---

15. dan.

MARIJA JE BOGATA I MILOSRDNA KRALJICA.

Najveća svetinja odabranog Izraelskog puka u starom zavjetu bijaše kovčeg zavjetni, što ga je Mojsije priredio na Božju zapovijed. Priređen bijaše iz drva sitim, dug dva lakta i po, a jedan i po širok i upravo toliko visok. Bio je pozlaćen čistim zlatom izvana i iznutra. Na obim stranama pokrova, koji bijaše iz čistog zlata, te se zvaše prijestolje milosti ili pomirenja, stala su dva kerubina iz čistoga zlata (II. Moj. 25, 10-16). U zavjetnom kovčegu

bile su pohranjene kamenite ploče zapovijedi Božjih, posuda s manom i palica Aronova. Kovčeg zavjetni stajaše u hramu u svetom nad svetima. Kad su došli Izraelci u svetu zemlju bio je zavjetni kovčeg najprije u Galgali, zatim u Betelu i Sili. Nakon što su Filistejci bili pobijedili Izraelce, nosili su kovčeg Izraelci čak u rat, gdje im ga Filistejci i zaplijeniše. Postaviše ga u hram svoga boga Dagona, a Dagon se srušio pred kovčegom zavijeta na tlo. Osim toga spustiše se na Filistejce razne nesreće, sve dok nijesu povratili kovčeg zavjetni Izraelcima. Kovčeg zavjetni došao je tada u Kariatiarin u kuću Abinadaba, a nakon dvadeset godina po prilici, donesoše ju u Gabaon u kuću Obededoma, gdje osta tri mjeseca. U to je vrijem Gospodin obilno blagoslovio Obededoma i njegovu kuću (II. kralj. 6, 11). Kralj David podigao na Sijonu dragocijen šator i dao je tamo prenijeti kovčeg zavjetni. Sedam zborova pjevača s raznim gudalima, puhaljkama, trubljama, citrama, bubnjima i cimbalima pratio je zavjetni kovčeg. Sam David iđaše pred njim pjevajući svete pjesme i igrajući na harfi. Obučen bijaše u kraljevskoj odori. Svakih šest koraka, što bi učinili oni, koji nošahu zavjetni kovčeg, David je kralj dao zaklati Bogu na čast po jednoga vola i jednog ovna (II. kralj. 6, 11).

Kovčeg zavjetni, koji bijaše iznutra i izvana pozlaćen lijepa je slika Neoskvrnjene Djevice Marije; a njegov prijenos na goru Si-

jon, nekakva je nepotpuna slika onoga sjaja i veselja, koje je onda zavladalo na nebu, kad je Isukrst uznesao svoju djevičansku Majku s dušom i tijelom na nebo, te ju okrunio kraljicom neba i zemlje. »Uzdigni se Gospodine, na počivalištu svojem, ti i kovčeg sile tvoje« (Psal. 132, 8), zovu anđeli Spasitelja i njegovu Majku iz doline trpljenja na nebesa. Isukrst pak koji je uzašao na nebo pred svojom Majkom zove je: »Ustani draga moja, ljepotice moja i hodi! Jer gle zima prođe, minuše daždi i otidoše (Pj. nad pj. 2, 10). Pusti majko moja, suznu dolinu, gdje si toliko trpjela! »Dođi s Libana, dođi da primiš krunu.« (Pjes. nadpj. 4, 8).

Kao začuđeni nad njezinom ljepotom i svetošću pitaju se nebeski anđeli: »Tko je ona, koja ide iz pustinje naslanjajuć se na dragog svoga?« (Pj. nad pj. 8, 5). I eto sa svih strana čuje se pozdrav: »Zdravo Sveta roditeljice, zdravo Majko Božja! Ti slava Jerusalimska, ti veselje Izraela, ti čast roda našega.« (Judit. 15, 10).

Promišljajmo danas Mariju kao kraljicu neba i zemlje u njezinom bogatstvu i njezinom milosrđu. Ta Marija nas sama k sebi zove veleći: U mene je jakost, U mene je bogatstvo, da obogatim one, koji me ljube«. U poniznosti i uboštvu preživjela je Marija svoje zemaljsko življenje. Ona nije uživala bogatstva ni časti ovoga svijeta. S radom svojih ruku zasluživala je svoj svagdanji kruh. Toliko je više žudila za

blagom, što ga moljci ne izjedaju niti tatovi kradu (Mat. 6, 19). Kad je pako svršila svoje zemaljsko življenje, tad je Bog položio u njezine ruke sve nebesko blago, te od tada kraljuje na nebu, kao kraljica nebeskih darova i nebeskog blaga. »U tvojim rukama«, kaže sv. Petar Damjan »počiva blago nebeskog milosrđa«. Učeni o. Kontenson, ovako tumači Isusove riječi na križu: »Evo, mati tvoja« (Jv. 19. 27): »Spasitelj je htio kazati: Nijedan ne će postati dionikom moje krvi, ako ne posredovanjem moje Majke. Moje rane su izvor milosti, ali njihova voda teče kroz taj vodovod, naime kroz Mariju. Dragi moj učeniče Ivane, onom ću te mjerom ljubiti, kojom budeš ti ljubio Mariju«. Sve milosti i blago, koje je Isukrst zaslužio na križu, položio je u Marijine ruke. Kako je neizmjerno bogata Marija nebeska kraljica! Ona je uvijek živi izvor, iz kojega moramo crpiti sve nebesko blago. Sve štogod mi dobra trebamo za dušu i tijelo, sve je u njenim rukama. Na svijetu nema ništa dobra, ni ljepa, ni korisna, što ne bi mogli dobiti po Mariji.

Na svijetu se događa, da su mnogi bogati, ali od svog bogatstva ne daju nikome ništa, jer su tvrda srca. No Marija je milosrdna i dobrostiva. »U mene je bogatstvo da obogatim one, koji me ljube« (Priče 8. 14). Zato nas nuka sv. Bernardo: »Što se bojiš približiti se Mariji? Ona je puna miline i milosti«. »Ko može, o preblažena Djevice, izmjeriti dužinu i širinu

visinu i dubinu tvojega milosrđa? Dužina tvoga milosrđa siže do sudnjeg dana, i svim donaša pomoć, koji te zazivlju; širina tvojeg milosrđa napunja sav zemaljski krug tako, da je sva zemlja puna tvog milosrđa. Visina tvog milosrđa znala nam je dobiti pravo na vječno spasenje, dubina pak tvog milosrđa donijela je oslobođenje onima, koji sjedahu u tami i sjeni smrti.

Na svadbi u Kani mnogo je ljudi bilo prisutno. Bili su tu apostoli, svatovi, rodbina mladoženje i nevjeste i nitko nije opazio neugodan položaj mladoženjin, nego Marija. Sama od sebe, da nije bila od nikog zamoljena, stupila je pred Isusa i zamolila pomoć za siromahe i polučila je, što je molila. Marija je pripravna, da i nama priteče u pomoć još prije, nego što smo mi zapazili svoje stiske i blize pogibelji koje često puta od nas otklanja. Koliko se jačoi pomoći možemo nadati i naći je u Marije, kad se skrušenim srcem puni pouzdanja k njoi utječemo u našim duševnim i tjelesnim potrebama.

Ljudi se rado klanjaju bogatim i imućnim ljudima, a oni koji se žene izabiru lijepe i bogate nevjestice. Bez sumnje, nebeska kraljica Marija je najljepša i najbogatija! Dvorimo je i poklonimo joj svoje srce! Nigdje ne će biti sigurnije, nigdje sretnije ni bogatije u milosti i kreposti, nego pod okriljem predobre nebeske Kraljice.

Primjer.

Godine 1858. mjeseca rujna vrnuo se u krilo sv. katoličke crkve protestanski bogoslov Dr. Hugo Lämmer. Kratko vrijeme po svojem obraćenju postao je katolički svećenik. Kasnije je postao profesor bogoslovlja u Vratislavi. Obraćenje tog učenjaka dogodilo se na slijedeći način. Po temeljitom proučavanju katoličke vjere, sprijateljio se Dr. Lämmer s katoličkim istinama. U njegovoj ga odluci utvrdilo djelo, što ga napisa glasoviti Alban Stolz. »Vječni pozdrav«, objavljen u koledaru »Za vrijeme i vječnost« god. 1858. Protestant Dr. Lämmer čitao je u »vječnom pozdravu« ovaj savjet: Ako koji protestant ozbiljno misli o Mariji sve ono, što protestantima naređuje njihova vjera, neka ipak pokuša izmoliti svaki dan jednu Zdravo Mariju i neka moli Mariju za pomoć. »Gle« tako nagovara u svojem spisu Alban Stolz protestanta, »ćutit ćeš u svojoj nutarnjosti neko tiho i prijatno nagnuće spram Marijinog štovanja. Poslušaj taj tihi šapat. Pričinjat će ti se kao da ti je to nježno nagnuće prema Mariji kao prirođeno, kog su probudili tvoji pradjedovi. Kad to opaziš u sebi, budi junačan i srčan muž. Muški raskini koprenu predrasuda, u koju te je zavila tvoja lakomislena mladost. Kršćanski duh koji slobodno, nepristrano i vjerno ište istinu, pronaći će također utemeljeno poštovanje Djevice Marije. Ojunači se i počni moliti krasnu molitvu Zdravo Marijo! Samo mjesec dana moli ovu mo-

litvu i ona će ti sigurno tako omiliti, da je više ne ćeš napustiti do svoje smrti.« Protestant Dr. Lämmer odlučio je, da će se tog savjeta držati i na taj način štovati Mariju. »Počeo sam«, tako sam pripovijeda, »vršiti naznačenu molitvu, počeo sam štovati Mariju i zamolih je, neka mi pomogne i neka mi podijeli jakost da stupim u katoličku crkvu. Dvojbe i predrasude brzo izginuše. Klečeći pred raspelom, kog sam imao u svojoj sobi, borio sam se s istinom i varkom. Molitva je rastjerala sve dvojbe. Suze zahvalnice navrle mi na oči i uprav sam lako i pouzdano stupio u katoličku crkvu. (Po zbirci lijepih primjera).

16. dan.

MARIJA LJUBI NEVINE I PRAVEDNE.

Radi neposluha zabaci Bog kralja Saula. Ali prorok Samuel dugo je još žalio za njim. Tada mu reče Bog: Napuni svoj rog uljem, i hodi da te pošaljem k Izaju Betlemcu, jer između njegovih sinova izabrah sebi kralja. I učini Samuel, kako mu kaza Gospodin, dođe u Betlehem, pozva na žrtvu Izaja i sinove njegove. I kad dođoše vidjevši lijepa i stasita momka, najstarijeg Izajeva sina, mišljaše nije li možda ovaj Božji izabranik. Ali Gospodin reče Samuelu: ne gledaj na lice njegovo ni na stas, jer ja sam ga odbacio, jer ne gledam na što čovjek gleda: čovjek sudi po onome što vidi, a Gospodin gleda na srce. I kad se izredaše svi

sinovi Izaja reče Samuel: jesu li to svi sinovi? A on reče. Ostao je još najmlađi: eno ga, pase ovce. Tada reče Samuel Izaju: Pošlji, te ga dovedi. I posla, te ga dovede. I Gospodin reče: ustani, pomaži ga, jer je taj koga sam odabrao. (Sam. I. 1—12). Tako bješe izabran kraljem pastir David.

Bog ne gleda na vanjštinu, nego na čovječje srce. I Marija gleda prije svega na naše srce. Ako je naše srce pravedno i čisto, onda ga Marija na osobiti način voli, jer joj je odurno srce podano grijehu. Ono, što vrijedi za Božju ljubav prema pravedniku, to isto vrijedi i za Marijinu ljubav prema pravednim dušama. »Njezine oči gledaju na pravednog, a uši njezine otvorene su na molitve njihove.« (I. Petr. 3, 12). O tom će biti danas naš razgovor.

»Koja je ona, koja dolazi kao zora, lijepa kao mjesec, čista kao sunce.« (Pj. nad pj. 6, 9). Sv. crkva prispodablja Mariju sa suncem. Mudro tumači ove riječi papa Inocenc III.: »Kao što sunce svijetli bez ljage, tako svijetli i Marija pravednicima, usavršava ih u krepostima da rastu u Božjoj ljubavi, a ne podlegnu opakom svijetu.«

Dvoje je kršćaninu potrebito, da bude pravedan: da se ostavi zla i da čini dobro, jer Bog ljubi pravdu i ne će zapustiti svetih svojih, do vijeka će se oni održati, veli Psalmista, a sv. Petar nadodaje: »Koji je rad da živi i da vidi dane dobre, neka se ukloni od zla, i neka čini dobro.« Katkada je teško čuvati se grijeha,

Treba tu pomoći s neba i tvrde volje, da se pobijedi napast nečistog duha, opakog svijeta i vlastitog poželjenja. Zato nas sv. Pavao potiče: »A dobro činiti, da nam ne dodija, jer ćemo u svoje vrijeme žeti, ako ne malakšemo.« Mnogo je puta velika pogibelj, da ne smalakšemo na putu spasenja, kako već sveti Pavao reče Korinćanima: »Bojim se, da kao što zmija prevari Evu lukavštinom svojom, tako i misli vaše da se ne odmetnu od čiste odanosti prema Kristu.« (11, 3). Napokon i sam Krist veli: »Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski.« (Mat. 5, 48).

U takvim časovima priskače svojim štovateljima Prečasna Djevica Marija na pomoć. Kad maleno dijete ne zna još dobro hodati, onda ga skrbna majka drži za ruku, da ne padne, te se ne ozlijedi. Na isti način pomaže i Marija svojim štovateljima, da im ne naškodi nijedna paklenska napast, da se ne podaju grijehu, i da se učvrste na putu kreposti. Ona im isprosi milosti, da potpuno upoznaju opakost i ogavnost grijeha, i da pred njim kao pred zmijom bježe. Marija im osim toga isprosi dar budnosti i sabranosti u molitvi, a to je glavno oružje proti napastima; dobivaju napokon po njoj milost da malo cijene svijet i njegov duh, a da išću prije svega kraljevstvo nebesko i pravdu njegovu. Milosti, koje Marija dijeli svojim štovateljima, tolike su i tako raznovrsne, kako su mnogovrsne potrebe čovječjeg srca, kako su različiti uzdisaji i molitve, koje pobožne duše šalju k Mariji. Sv. Fulgencij kaže: »Nebo i zemlja davno bi se bili porušili, kad ne bi to bila Marija svojim prošnjama spriječila.«

Marija na osobiti način ljubi nedužne duše, koje se nijesu nikad okaljale kojim smrtnim nečistim grijehom. Takovi su kršćani Mariji najsličniji, zato su joj oni i najdraži. Ove zove Isus blaženima veleći: »Blago onima, koji su čista srca, jer će Boga vidjeti.« Čim je naše oko čišće i zdravije, tim bolje i jasnije vidi. Čim je čovječje srce čistije, tim bolje poznaje Boga već na ovom svijetu, a koliko tek više na nebu. Zato će se pukovi svih nedužnih i čistih sabirati na nebu oko Kraljice Djevica, prečiste Djevice Marije.

Marija je već ovdje na zemlji toliko cijenila sveto djevičanstvo, da bi se, po mnijenju crkvenih otaca, radije bila odrekla časti matere Božje, nego li izgubiti djevičanstvo. Odato može biti, kad ne poznam muža.« Sv. Toma iz Vilanove veli, da se Marija tako odlikuje djevičanstvom, da čini djevicama one, koje se k Njoj utječu, jer je svojstvo prečiste Djevice da rađa djevice.

Pobožni grof Chambord Bourbonski dobio je u svojoj mladosti na dar jedan lijepi vez, na kojem su bila izvezena tri bijela liljana na zlatnom polju, odozgo je kapala na liljane Isusova krv, a odozdo je bio natpis: Serva lilia! Čuvaj liljane! I naše su duše bijeli liljani očišćeni na sv. krštenju s Isusovom krvi, a kasnije u sv. ispovijedi, i tu stoji natpis: Čuvaj čistu

odjeću prvog krštenja. Servate lilia! Održite se čisti i neokaljani: Čuvajte, predragi, to najveće blago svoga srca. Bježite od grješnih prigoda! Muževi i žene! živite i u svetoj ženidbi, kako to ženidbena svetost zahtijeva! Živite čisto i vi udovci i udovice! Čuvajte ljiane svi »jer je volja Božja svetost vaša, da se čuvate od bludnosti, i da živite u svetosti i časti.« To je volja Božja, to je i volja djevičanske majke naše Marije.

Primjer.

Sv. Ivana Frančiska Chantal, koja je živjela od 1572.—1641. morala je u svojoj mladosti pretrpjeti mnoge napasti. Živjela je u francuskom gradu Pitou, kod svoje udate sestre, jer je ostala sirota bez majke. (Pripovijeda se u njenom životu da je u dobi od pet godina, svojim izvanredno razboritim razlozima preobratila nekog krivovjerca Kalvinca. Kad joj je ovaj nuđao neki dar, baci ga ona u oganj veleći: »evo ovako će u paklu izgarati krivovjerci!«) U obitelji je njezine sestre živjela neka postarija djevojka, koja je bila vrlo raskalašena. Ta razuzdana djevojka napinjala je sve sile da zavede mlađanu Ivanu Frančisku, nastojeći, da je liši onoga, što je ona davno izgubila, naime čistoće. Da to dostigne trudila se, da učini Ivanu oholom i preuzetnom; no poslužila se i drugim nebrojenim spletkama, da bi zavela nedužnu Ivanu Francisku. Mlada se djevojčica junački borila. Nastojala je da staru

i nametljivu zavodilju odgurne od sebe, pa joj nije davala vremena da uopće dođe do riječi, već joj je svaki put sretno izmakla. Ali, kamo je bježala, kome se utjecala? Nikome drugome, nego prečistoj Djevici Mariji i usrdno je molila da joj podijeli milosti i kreposti obraniti biser sv. čistoće. Nedužnu je djevojčicu Bl. Dj. Marija vazda uslišala, a Ivana Frančiska Chantal bila joj za cijelog života zahvalna. Ona je najprije kao djevojka, zatim kao majka, napokon kao udovica i konačno kao časna sestra i utemeljiteljica reda čč. ss. Pohođenja Bl. Dj. Marije, ostala: uzor djevojkama, majkama i udovicama i časnim sestrama, te ju kao sveticu i našu odvjetnicu častimo na našim oltarima.

17. dan.

MARIJA UTOČIŠTE GRJEŠNIKA.

Abraham otpusti svoju službenicu Agaru s djetetom Izmaelom. Na put im dade hljeba i mješinu vode. Agara pođe s Izmaelom u pustinju Berzabe. Ne potraja dugo i nestade joj vode. Tada postavi dijete pod jedno drvo; pa otide koliko se može strijelicom dobaciti, i sjede prema njemu; jer joj bijaše teško gledati, kako umira dijete.« A Bog ču glas djetinji i reče Agari: »ustani uzmi dijete, jer ja ću od njega učiniti veliki narod.« I Bog joj otvori oči, te ugleda studenac; i otišavši na-

puni mješinu vode, i napoji dijete. (I. Mojs. 21, 14—19).

Dijete Izmael, koje je u pustinji umiralo od žeđe, praslika je grješnika, nad kojim se Bog tuži govoreći: »ostaviše mene, izvor žive vode, i iskopaše sebi studence, studence šuplje, koji ne mogu da drže vode.« (Jer. 2, 12). Taj izvor žive vode je Isus Krist sam sa svim svojim vrhunaravskim darovima i milostima. Grješnik se udaljuje od Isusa koji je: »put istina i život.« Zanašajući se na mješinu vode, koju sa sobom nosi, a to je vlastita mudrost, brzo gubi u pustinji življenje i tumara amo i tamo umirući od žeđe za pravom istinom, ne može da nađe izvor prave vode života. Jer je grješnik zapustio Isusa, ne može da uz njega ostane ni Marija Majka Isusova, već se od njega malko udaljuje, i žalosti se, jer njezino materino srce ne može da podnaša gledajući, kako umiru njezina djeca, i vapije k Bogu, da se grješniku smiluje. I Bog je uslišuje, te joj dopušta da vodi grješnika k Isusu studencu žive vode. I tako grješnik opran u svetoj pričesti, počinje novi život pravde i mira po odvjetovanju Bl. Dj. Marije, koju radi toga punim pravom zovemo: »utočište grješnika.«

»Koja je ona što dolazi kao zora, lijepa kao mjesec, čista kao sunce?« Marija je zora, koja se vidi pred izlazom sunca. To je prava slika Marijine ljubavi prema pokorniku, jer kao što zora tjera tminu, tako i Marija podaje svjetlost grješnicima tjerajući tminu njihovih grijeha.

Grijeh je kao otrov, koji pomiješan sa šećerom, ipak se ugodno ispije. Ali jedva ga čovjek popije, odmah osjeti strašne posljedice. Tako i grijeh čini se ugodan i njegovo uživanje slatko. Čim je grijeh izvršen, odmah grješnika savjest uznemiruje i grize dan i noć. Tada opaža grješnik, da je zamijenio neizmjerno dobro, s neizmjernom opačinom; prijateljstvo Božje, s neprijateljstvom, nebo s paklom! Takve sokoli sv. Bernardo ovako: »Ako se bojiš stupiti pred Boga, a ti se uteci prije Mariji! Marija će ti opet isprositi milost Božju.«

Marijina ljubav prema grješniku, slična je Isusovoj ljubavi prema njima. Kad je Isus vidio grješnicu Mariju Magdalenu, kako oplakuje svoje grijehe, kako suzama pere njegove noge, te ih briše svojim kosama, reče joj: »otpušteni su ti grijesi.« Nasuprot je ohole i tvrdokorne Farizeje nazvao zmijskim leglom. Tako je i Marija milosrdna majka svim onima, koji padaju u grijeh više iz slabosti nego iz zlobe, te su željni, da se poprave. Ovi neka se pouzdano obrate Mariji i neka ju s crkvom mole. »Slavna Majko Spasiteljeva, koja ostaješ vazda otvorenim, nebeska vrata i morska zvijezdo, pomozi padajućim, koji žele da se pridignu, ti koja si čudesno rodila svog Stvoritelja, te ostala djevicom prije i poslije anđeoskog pozdrava, smiluj se grješnicima.«

Tko se poniznim i pokajanim srcem obraća k Mariji, da mu pomogne u duševnoj stisci i potrebi, bit će stalno uslišan i brzo će naći

put istine. Srce ponizno i poništeno ne će Bog odbaciti, a još manje Marija. Zato sv. Crkva odnaša na Mariju riječi sv. pisma: »Tko mene nađe, naći će život i spasenje od Gospodina«. Sv. Anselmo navada još jedan drugi uzrok, zašto je Marija utočište grješnika; on kaže: »Kad ne bi bio čovjek sagriješio, Sin Božji se ne bi bio utjelovio i Marija ne bi bila postala Majkom Božjom. Jedan dakle od uzroka zašto se smije grješnik utjecati Mariji jest taj, što je ona radi grješnika postala Majkom Božjom.«

Grješnici, koji griješe iz zlobe, kao nekada farizeji, ti obično ne nalaze u Mariji utočišta. Ima žalibože i dandanas ljudi, koji sramote Isusa, njegov nauk, sv. sakramente, sv. crkvu, svećenike i govorom i pisanjem, dolaze kadšto i u crkvu, možda što i mole, ali godine i godine ne dolaze k sv. sakramentima. Ovo su suhe grane, koje niti se zelene niti rode, nego su na štetu drugim granama. Ovakim tvrdokornim kršćanima ne može biti utočište Marija.

Ima i druge vrsti grješnika, koji godine i godine živu u svojevoljnim griješnim vezama i prigodama, dak bi ih se mogli s malo truda riješiti. Ima opet takvih, koji se sa svom voljom i slašću valjaju u kaljuži grijeha i još se time ponose, sramoteći Božje i crkvene zapovijedi. Ovakvi uzalud iščekuju oslobođenje od Marije, koja je utočište grješnika. Istina, milosrđe je Marijino prema grješniku tako veliko, da na skoro čudesan način pomaže grješniku, no

ipak mogu od Marije očekivati pomoći samo oni, koji bar u srcu promijene svoje mišljenje.

Išao je jednom neki grješnik mimo jedne crkvice, te je uzdahnuo: »O Marijo Majko milosrđa, smiluj mi se«, tad mu se pričini da čuje glas iz crkvice: »Vi me grješnici ne prestajete nazivati Majkom milosrđa, pa ipak me ne prestajete vrijeđati svojim grijesima i zadavati mi toliko žalosti i gorčine.«

Kako je Marija milosti puna, tako je puna i milosrđa; zato neka se nijedan grješnik ne boji uteći se k Njoj. Samo se treba poniziti i kajati za grijehe, ona nas ne će odbaciti. Ali su ljudi tako tvrda srca, da katkada ne će da oproste onima, koji pripoznajuć svoju krivnju, ipak se kaju, dok je u Marije meko materinje srce i puno milosrđa.

Primjer.

Tko bi mogao nabrojiti one milijone griješnika, koji se tamo od razbojnika Dizme, što je bio s Isusom propet, pa do današnjega dneva obratiše na Marijin zagovor i tako spasiše svoju dušu? Da spomenemo samo jedan slučaj. Godine 1854. bio je nauk o Bezgriješnom Začeću Bl. Dj. Marije proglašen od pape Pija IX. člankom vjere. Tada je protestanski učenjak i profesor Dr. Eduard Preus izdao proti tomu nauku knjigu, u kojoj je dokazivao, da se povijest i sv. pismo protive nauci Bezgriješnog Začeća Marijina i da Rim krivo uči. A kako mu se osvetila Bl. Dj. Marija? Iza kako je Dr. Preus

izdao tu knjigu, nije više imao mira, savjest ga je neprestano grizla. Sedam godina je silno trpio dok nije došao do obraćenja, prigrlio je katoličku vjeru i izdao drugu knjigu, u kojoj je zabacio svoju prvu krivu nauku i veličao Bezgriješno Marijino Začeće. (Po Hättenschwiller: Aus Zeit-und Leben.)

O Marijo utočište grješnika moli za nas!

---

18. dan.

MARIJA ZDRAVLJE BOLESNIH.

Kad je Isus došao u krajeve Tira i Sidona, približi mu se neka žena kananejka, poganka, po rodu iz Sirofenicije i zavapi: »Gospodine Sine Davidov smiluj mi se! Moja kćer trpi od opakog duha.« Isus na to ne odgovori ništa. Na to dođu k njemu njegovi učenici, te mu rekoše: »Otpusti ju jer viče za nama.« A Isus im reče: »Nijesam poslan nego izgubljenim ovcama kuće izraelske.« A Kananejka vapijaše dalje: »Gospodine pomozi mi!« A On joj reče: »Nije pravo uzeti kruh djeci i dati ga psima.« A ona odgovori: »Jest Gospodine, jer i psi jedu mrvice, koje padaju sa stola njihovih gospodara.« Na to reče Isus: »Ženo velika je tvoja vjera! Neka ti bude kako želiš.« I onaj čas ozdravi njezina kćer. (Mat. 15,21-28).

Živa vjera i nenadkriljiva materina ljubav tako ganuše srce Isusovo, te on ozdravi bolesnu kćer ove žene. Ova materinska ljubav slika je Marijine ljubavi, koju ima prema bolesniku. Prava majka trpi s djetetom, koje je bolesno, služi mu, liječi ga kako zna i umije, i tim što ga tješi, lakša mu boli i trpljenje. Istina, prva zadaća Marije jest spasenje i posvećenje duša, ali njezina ljubav tako je velika, da nam pomaže također u vremenitim potrebama. Kao što je Isus Njezin Sin liječio bolesne, tako nam povijest crkve priča o velikoj ljubavi, koju Marija goji prema bolesnicima. Iz duboke zahvalnosti, te uslijed neograničenog pouzdanja u nebesku liječnicu Mariju, počeo ju je kršćanski puk nazivati: Zdravljem Bolesnika. Marija prosi mnogim bolesnicima zdravlje, ili bar utjehu u bolesti, te sretnu smrt.

»Teško breme leži na Adamovoj djeci od njihova rođenja, pak do dana kad su pokopani u zemlji«, kaže sv. pismo. Jedva se čovjek rodi, već je podvrgnut raznim bolestima. Življenje svakog djeteta visi na tankoj niti. Polovica svih ljudi umire u djetinjoj ili mladenačkoj dobi. Koliko pak ima bolesti u drugim dobama čovječjeg života, kad je već i starost sama bolest.

Bolesti su posljedica istočnog grijeha. Bog je rekao Adamu u raju: »U koji god dan budeš jeo od zabranjenog voća, umrijet ćeš.« I onda: »Prah si i u prah ćeš se obratiti.« Svaki dan, tako reći, umiremo, jer se svakim danom sve više približujemo smrti, a osim toga kako je rečeno i starost je bolest.

Mnogi su sami krivi svojoj bolesti, jer žive neumjereno i razuzdano. Mnogoputa nas Bog bolešću kuša, kao što sv. pismo pripovijeda za

Joba i Tobiju. Tobija je oslijepio radi toga što mu po nesreći pade na oko lastavičji izmet. O njegovoj nesreći kaže sv. pismo: »Tu kušnju posla Gospodin na Tobiju, da bi potomcima bio uzorom strpljivosti poput Joba.« (Tob. 2, 11). »Mnogo nevolje dođe na pravednika, ali od svih oslobada ga Gospodin« veli kralj David.

S bolestima ima Bog posebne namjere. Židovski kralj Ezekija upoznao je u bolesti prolaznost i ništetnost svijeta, obratio se Bogu i molio ga za zdravlje. Dužnost nam je cijeniti zdravlje i čuvati ga kao osobiti dar Božji, jer kaže mudri Sirah: »sretniji je siromak, koji je krepak i zdrav od bogataša slaba i iznemogla.«. Bolesti nas nukaju da držimo uređene svoje svakidanje poslove, te da budemo pripravni na smrt i vječnost. »Daj mi upoznati Gospodine konac moj i koliko mi preostaje života da saznam što mi još manjka« (Ps. 38, 5). Veliko su zlo bolesti, ali su mnogo puta korisne. Kad bi ljudi umirali bez bolesti, mnogog bi smrt našla nepripravna i neproviđena. Kad ne bi Bog slao bolesti, mnogi bi se pogubili.

Pa sasvim tim, a osobito jer nam Božje namjere nijesu znane, bojmo se bolesti i skrbimo za zdravlje, osobito kad smo ga izgubili. Mnogi traže zdravlje na moru ili u toplicama, izdaju se ogromne svote za liječnike i ljekarije. A čemu, kad je često nemoguće naći zdravlja u naravskim stvarima? Mnogo je puta moguće naći zdravlja samo kod Boga. U težim smo bolestima, istina dužni iskati pomoći u lijekara

i ljekarijama, ali ne smijemo samo od toga iščekivati pomoći, već nam se je obratiti Bogu u molitvi. »Sinko moj« kaže sv. pismo, »u bolesti ne zaboravi na Boga, nego moli se Gospodinu i on će ti dati zdravlja.«

Kad je kod bolesnika uzaludno sve liječničko znanje »tad se na njemu objave Božja djela«. Tada mnogim bolesnicima pokaže Marija svoje milosrđe. Kao što se majka najviše skrbi za dijete, koje je bolesno, tako se i Marija skrbi za svoju djecu, koja se u bolesti k njoj utječu. To nam svjedoče mnoga Marijina svetišta, kamo hrli kršćanski narod da zazivlje u pomoć Mariju, ili joj se za primljena dobročinstva zahvali. Koliko je tisuća bolesnika našlo već zdravlje u Lurdu i to takovih, kojima nije bilo od ljudskog znanja ni umjeća već nikakve pomoći. Sve to dokazuje da je Marija zaista: »Zdravlje bolesnika«.

Kako su se čudesna ozdravljenja u Lurdu od godine 1858. ponavljala i sve više množila, ustanovljena je ondje liječnička komisija, koja utvrđuje nad svakom sumnjom, da je bolesnik ozdravio vrhunaravnim putem. U Lurd dolaze liječnici svih narodnosti, starosti i vjera i vjerskih osvjedočenja, pregledavaju one, koji su ozdravili, ali moraju hotice ili nehotice priznati da se ova ozdravljenja vrše na vrhunaravni način. Najviše bolesnika ozdravi za vrijeme procesije sa Svetootajstvom. Nijedan nevjernik ne može zanijekati čudesa, koja se vrše

u Lurdu, sva ona glasno viču da je Marija zdravlje bolesnika.

Smije li se svaki bolesnik utjecati k Mariji? Hoće li Ona svakoga uslišati? Marija pomaže svakomu, i ako tjelesno i ne ozdravi svakog, ali ga Ona obilno dariva duševnim milostima. Za bolesnika zdravlje nije uvijek najveće dobro. Možda bi zdravlje i daljnji život škodio bolesnikovom spasenju. Svemogući Bog znade, što je za bolesnika najkorisnije. Onome, koji časti Mariju isprosi Ona strpljivost i odanost u Božju volju te milost, da pobožno primi sv. sakramente. Ovo je najveća milost, jer svrha našeg življenja jest sretno vječno življenje.

Primjer.

Od dana 16. do 22. svibnja god. 1923. nebrojeni su liječnici potvrdili pet čudesnih ozdravljenja u Lurdu. Evo jednoga od tih!

Albert Gerard rodom je iz Frasnes le Couvain, namurske biskupije u Belgiji. U svjetskom ratu bio je god. 1917. teško ranjen i zarobljen. Uslijed udarca kundakom potpuno je ohromio i hodao je sav zgrčen. Od god. 1919. do 1922. ležao je u bolnici u Briselju. Bio je pregledan rentgenovim zrakama, te je ustanovljeno, da mu se suše uslijed sušice tri članka na hrptenjači. God. 1922. njegovo se stanje malo poboljšalo, pak je bio otpušten iz bolnice. No već 8. svibnja iste godine, stanje se njegovo opet pogoršalo, te morade u bolnicu.

Svi su liječnici izjavili, da je njegova bolest neizliječiva. Priznali su mu cijelu mirovinu.

Ovaj sirotan dođe mjeseca svibnja 1923. s belgijskim hodočasnicima u Lurd. Dok se dne 18. svibnja kupao u lurdskoj vodi, osjeti po cijelom tijelu neku ugodnu promjenu. Izađe iz vode, bio je potpuno zdrav. Po podne istoga dana prijavi se u uredu, koji ustanovljuje čudesna ozdravljenja. Među ostalima tri belgijska liječnika: Rasmont, Daiche i Goethas ustanoviše, da je bolesnik potpuno zdrav, a njegova hrptenjača posve gipka i zdrava. Belgijski su hodočasnici u veličanstvenoj procesiji zahvalili Mariji za ovu izvanrednu milost, koju je ona podijelila njihovom domorocu, pjevajući Marijinu pjesmu: »Veličaj dušo moja Gospodina!«

—■—

19. dan.

MARIJA UTJEŠITELJICA ŽALOSNIH.

Godine 198. pr. Kr. pade sv. zemlja pod sirsku vlast, i malo zatim baš pod groznog sirskog kralja Antioha IV. Epifanesa. Ovaj je grozni kralj orobio jerusolimski hram, pokrao je sve srebrno i zlatno posuđe, sažgao sv. knjige, postavio na oltar poganske bogove i zabranio pod kaznu smrti izvršivati obrede Mojsijevog zakona. Mnogo je Židova zatajilo svoju vjeru, jedni su pobjegli u gore, a drugi su trpjeli i najgore muke radije nego da se iznevjere Božjem zakonu. Među ovim posljed-

njima bila je i junačka majka Makabejaca sa svojih sedam sinova. Antioh uhvati majku i sinove, dade ih grozno istući, pa ih prisili da jedu svinjsko meso, što je bilo po židovskom zakonu strogo zabranjeno. Ali uzalud. U ime svih odgovori kralju najstariji: »Mi smo pripravni trpjeti i najgore muke, radije nego prekršiti očinske običaje i zakon Božji. Na ovaj se govor kralj rasrdi i zapovijedi, da se razbijele gvozda i kotlovi, a mladiću da se odreže najprije jezik, zatim vrhovi ruku i nogu, da mu se svuče koža s glave, pa da ga se baci još živa u razbijeljeni kotao i to na očigled majke mu i braće. Dođe zatim na red drugorođeni: i tako redom treći, četvrti, peti i šesti, dok ih je majka bodrila na trpljenje i tješila u mukama, koje su podnašali radi zakona Božjega; žena puna mudrosti spajala je žensko srce i mušku srčanost. Dođe na red i najmlađi sin. Antioh mu obećaje bogatstvo, čast i dostojanstvo i svoje osobno prijateljstvo, ako odpade od očinske vjere. Osim toga savjetuje i majci, da nagovori sina, da pristane na sjajnu budućnost. Na to se majka sklone k dječaku i reče mu: »Sinko! Molim te pogledaj na nebo i zemlju i sve što je na njima, i spoznaj da je Bog čovjeka i sve to iz ništa stvorio. Zato se ništa ne boj ovog okrutnika, nego budi vjeran drug svojoj braći i primi smrt, da te s njima opet nađem u vječnom životu. I tako bi pogubljen i sedmi sin mukom od svih najtežom, a najzada bi pogubljena i junačka majka (II. Mak. 7, 1-42).

Ova majka Makabejaca, koja je svoje sinove opominjala, da drže Božji zakon, koja ih je u njihovim najtežim časovima tješila, slika je prečiste Dj. Marije, koja svoje štovatelje ne zapušta u časovima trpljenja, nego ih hrabri i tješi, da se uzmognu spasiti, te ju zato i nazivamo: »Utješiteljicom žalosnih«.

Koliko li žalosti ima na svijetu! Ne kaže se uzalud, da je zemlja dolina suza. Jedva se čovjek rodi već zaplače, kao u znak, da će ga žalost i plač pratiti do groba. I na smrtnoj postelji cakli se umirućem suza na očima. Život čovječji borba je i žalost: bolesti, nesreće, nemiri, neprijateljstva, ogovaranja i mržnja prate čovječji život do groba. Ili plačemo ili nam srce krvari, bol i žalost uvijek nas prate.

Kako je pak voljko, ako čovjek nađe, tko će ga tješiti? Najbolja utjeha čovjeku je majka, čije srce ne pozna sebičnosti, a znade tako brzo i uspješno utješiti svoje dijete. I ako je dijete palo ili se udarilo, čim je u materinom krilu, brzo zaboravi na sav bol i počne se smijati i junačiti. Ali ne samo dijete, nego i odrasli čovjek rado išće utjehe u svoje majke. Marija je naša najbolja majka, pa zato i naša najbolja tješiteljica u svim tugama i nevoljama. »Ako je Marijino smilovanje«, veli sv. Bonaventura »bilo tako veliko, dok je još Ona živjela na zemlji, koliko će veće biti sada, kada kraljuje

na nebu, kad bolje pozna našu nevolju i naše boli.«

No najbolje zna tješiti onaj, koji je i sam mnogo pretrpio. Marija je Ona »koju je Bog nasitio britkostima i napojio pelinom«. A zar nije Ona Majka Sedam Žalosti? Nije li prob'o mač žalosti njezinu dušu? Marija jer je mnogo trpjela, zato je ona naša najbolja utjeha u svakoj žalosti.

Vesela srca prikazala je Marija Isusa u hramu, a Šimun joj reče: »Gle ovaj je postavljen na propast i na uskrsnuće mnogima u Izraelu, i za znak, kome će se protiviti, i tebi će samoj mač probosti dušu, da se otkriju misli mnogih srdaca« (Luk. 2, 34, 35). Kako brzo se Marijino veselje obrnulo u žalost? I mi se mnogo puta nečemu veselimo, ali prije ili kasnije dođe čas i eto mjesto veselja snađe nas žalost. Tuča, suša, povodnja, bolest i nesreća u obitelji ili imanju, eto žalosti mjesto veselja, kome da se utječemo, ako ne Mariji i da vapimo: »Pomozi mi žalosna Majko Marijo!«

U veselju rada Marija Isusa. Nebo i zemlja se vesele, anđeli mu pjevaju slavu, pastiri hrle da mu se poklone, a tri kralja dolaze s istoka i nose mu bogate darove. Ali brzo se zatim prikaže Josipu anđeo Gospodnji i reče mu: »Ustani, uzmi dijete i mater njegovu i bježi u Egipat, i budi ondje dok ti ne kažem, jer će Herod tražiti dijete da ga pogubi« (Mat. 2, 13). Noću mora sv. obitelj bježati u neznane krajeve. Kolika je to žalost za Mariju! Kad nas

proganjaju ili ogovaraju ili sramote, učimo se od Marije strpljivosti, ili kad moraš kao siromak da tražiš svagdanji kruh daleko od svoje domovine, išći utjehu u Marije!

Dvanaestgodišnji Isus zaosta u hramu. Marija i Josip ga izgubiše. S koliko žalosti propitivaju za nj. Kako je nemirno Marijino srce, koliko je žalosna! Nemirno je srce grješniku peče ga savjest. Roditelji izgubiše duševno sina ili kćer... Ti o žalosna Marijo, jedina ih možeš utješiti i privesti im djecu na put istine!

Isus je osuđen na smrt. S križem na plećima vode ga na stratište. Kroz razjarenu svjetinu traži puta Marija majka Isusova i vapi: Sinko moj! Isuse dragi! Oh, da mogu na mjesto tebe trpjeti!... Koliko siromaka, nesretnih, ranjenih, sakatih, koji svaki nosi svoj križ. Marija nas uči sućuti sprema njima. Otvorimo im ruke i srce!

Isus visi na križu. Noge, koje su hodale i iskale ljude da im dobra čine, ruke koje su hranile gladne i ozdravljale bolesnike, pribite su na križu. Isus muči muku. »A kod križa staše Njegova Majka.« Kakav mač žalosti prođe Njezinu dušu! Možda imaš nezahvalnu djecu, možda je u obitelji nemira, nesporazuma. Moli žalosnu Majku Mariju, da ti podijeli kap one srčanosti, koju je ona imala pod križem.

Josip iz Arimateje i Nikodem skinuše s križa tijelo Isusovo. Još ga jednom želi Marija vidjeti i poljubiti njegove svete rane. Polože

joj Isusa u krilo. Gorke suze briznuše niz njeno lice... Komu još nije umro otac, majka, brat, sestra, sin ili kći? Tko još nije stajao uz mrtvački lijes i ronio suze? Kome nije krvarilo srce na grobu koga od svojih? U takvim trenucima utecimo se Mariji. Ona je žalosna Majka- Ona će nas utješiti.

Marija sprovodi Isusovo tijelo do groba. Koliko žalosti prolazi kroz njezino ranjeno srce!... I za nas će doći zadnji čas. Kolika će nas snaći bol, uz to trebat će da položimo račun za sva naša djela. Svi učinjeni grijesi, sve zanemarene milosti, zrcalit će se pred našom dušom. O Marijo utjeho žalosnih, nemoj nas tada zapustiti, nego nas s Isusom pomozi, da se naša žalost promijeni u nebesko veselje!

Primjer.

Apostolskom vikaru u Konkinkini dođe neka žena Anamitkinja jednog dana sva izvan sebe od žalosti, te kleknuv pred njegove noge reče mu: »Moj jedinac postao je sa mnom kršćanin, a sad su mi ga, jedini štap moje starosti, osudili radi toga na smrt. Biskup uvidi, da bi tu bila uzaludna svaka čovječja utjeha. Odvede zato ovu ožalošćenu majku pred sliku IV. stajališta križnog puta. I gle čudesne nebeske moći! Pogled na žalosnu Majku Mariju, koja susreće svog dragog Sina, poklopljena teškim križem, na kojem je imao umrijeti, učini na ožalošćenu ženu takav utisak, da je postala na jedamput prava kršćanska junakinja. Svoga

je jedinca osobno tješila i bodrila na ustrajnost u ispovijedanju sv. vjere. Kad je pak krvnik imao da mu odrubi glavu, rasprostrla je komad platna, da glava sv. mučenika ne padne u prah. Takva eto čuda stvara Marija utjeha žalosnih.

---

20. dan.

MARIJA JE MAJKA KATOLIČKE CRKVE.

Asirski kralj posla na Židove veliku vojsku. Njegov vojskovođa Holoferne osvoji više gradova i poubija njihove stanovnike, te započe podsjedati grad Betuliju. Građani se hrabro borili, ali im Holoferne razruši vodovod, te dođu u veliku stisku, jer je grad ostao bez vode; zato odluče, da se predadu, ako im Bog ne bi poslao u pet dana pomoći. Sve je vapilo k Bogu i muško i žensko i staro i mlado. Bog ih usliša i pošalje im pomoć u pobožnoj udovici Juditi.

Postom i molitvom pripravljala se Judita na svoju veliku zadaću. Po tom ustade, obuče svoju najljepšu odjeću i postavi na sebe najljepši ukras i pođe sa svojom službenicom u asirski tabor. Holoferne ju lijepo primi i dade zapovijed, da joj bude dozvoljeno ulaziti i izlaziti iz tabora. Četvrti dan učini Holoferne veliku gozbu, na kojoj se opije, te legne pijan na postelju, dok su sluge otišli da spavaju pod svoje šatore. Sutke stupi Judita u Holofernov šator, pomoli se Bogu, primi Holofernov mač, te mu odsječe glavu. Dade je službenici, koja

ju sakri u pripravljenu vreću. Na to se vratiše obje u Betuliju. Rano u jutro navale Izraelci na Holofernov tabor. Kad podoše Asirci da probude Holoferna, ali gle, gdje leži na postelji bez glave. Vojsku zahvati strah te stane bježati. Oslobođeni puk slavljaše Juditu. Sam veliki svećenik dođe iz Jerusalema te hvaleći Juditu reče: »Ti si slava Jerusalema, ti radost Izraela, ti čast puka našega, blagoslovena ćeš biti na vijeke« (Judit 15, 10).

Kao što su građani Betulije došli u stisku i molili pomoć u Boga, te im On posla jaku ženu, koja ih oslobodi neprijatelja: Juditu, isto je tako uslišao Bog i molitve kršćanskog puka, pa mu nebrojeno puta poslao u pomoć jaku Djevicu i Majku Mariju, koja ga na čudesni način oslobodi neprijatelja, te bi Ona radi toga nazvana od kršćanskog puka: »Pomoćnica kršćanska«.

Od onog trenutka, kad je Isus viseći na križu rekao svojoj majci: »Ženo, evo ti Sina, a potom reče učeniku: Evo ti matere«, svi smo mi kršćani predani kao jednom oporukom Mariji kao materi svojoj, a Ona je nama svima predana za skrbnu majku. Zato smo dužni, da ju kao majku ljubimo, i da se u nju potpuno pouzdamo.

Po uzašašću Isusovom na nebo vratiše se apostoli u Jerusalem i nastaniše se u kući na sijonskom brdu, gdje je bila zadnja večera. Oni ostaše tu sabrani u molitvi, a među njima bijaše i Marija Isusova Majka s nekojim pobožnim ženama. Kad pak sađe na apostole Duh Sveti i Marija je među njima. Apostoli i prvi kršćani bili su vazda uz Mariju kao uz svoju majku i Ona je bila među njima kao među svojom djecom; zato su i tako sveto i zadovoljno živjeli prvi kršćani, te o njima veli sv. pismo: »Svi, koji su vjerovali, bijahu zajedno i imali su sve zajedno; imanje su prodavali dijelili svima, kako je koji trebao. Svaki dan bijahu jednodušno u hramu, lomeći kruh po kućama, primali su hranu s radošću i priprosta srca, hvaleći Boga i imajući ljubav kod svega naroda, a Gospodin je množio društvo onih, koji se spasavahu.« (Dj. ap. 2, 44—47).

Blažena Djevica Marija umrije god. 48. po Isusu i bi uznesena na nebo, ali štovanje njezino nije prestalo, ono je dapače od stoljeća do stoljeća sve više raslo. Sv. Crkva nije se nikada prestala utjecati Mariji. Kad su u crkvi nastala krivovjerja, sva su uništena pomoću Marije, kako to lijepo crkvena molitva o Mariji kaže. Odstupio je sotona pred mogućom nebeskom kraljicom. Kakogod su bili prvi kršćani jedinstveni u nauku Isusovom i apostolskom, jer su u svojoj sredini imali Mariju, tako će ostati jedna i apostolska katolička crkva, jer u njoj živi ljubav i štovanje Marijino. Tek onda, kad budu zapravo raskolnici počeli štovati i ljubiti Mariju, bit će skrhana sotonina moć, a raskolnici će se povratiti u crkveno jedinstvo.

Kad su neprijatelji kršćanskog imena htjeli oružanom silom da satru sv. Crkvu, ona se je utekla Mariji i ona joj je uvijek pomogla. Turci se nijesu zadovoljili, što su zauzeli 1453. godine Carigrad, već su nastojali da podjarme cijelu našu domovinu, i grozili se čak, da će pretvoriti crkvu sv. Petra u Rimu u konjušnicu. Dok su kršćanski vladari bili međusobno nesložni, nastojao je papa Pijo V., da ih složi, ali pođe mu za rukom, da postavi tek neznatnu flotu proti silnoj turskoj mornarici. Ali sv. otac zapovijedi cijeloj katoličkoj crkvi, da se moli Mariji za pomoć. I gle, dne 7. oktobra 1571. kod Lepanta malena kršćanska sila slomila je tursku moć. Od tada nazivamo u lauretanskim litanijama Mariju: »Pomoćnicom kršćana«. Radi ove pobjede nad Turcima, kao i one kad su bili Turci god. 1683. potučeni pod Bečom od poljskog kralja Sobieskog, ustanovila je sv. Crkva blagdan Marijina Imena, koji se štuje 12. septembra, u znak zahvale za pomoć, koju je kršćanskom puku pružila Marija.

Mariji se utjecali u pogibeljima i stiskama koliko pojedinci toliko čitavi narodi, a i sva sv. Crkva, pa tko bi mogao prebrojiti sve primljene milosti i podijeljene pomoći. Budimo Bogu zahvalni, što smo rođeni i odgojeni kao kršćani katolici, a time i kao Marijina djeca. Zovimo ju u pomoć u svim nevoljama i napastima. Slavni Bossuet je rekao: »I ako sve oko tebe propade, Marija ti ostaje.«

Primjer.

Malo ima naroda i država, koji su toliko pretrpjeli za svoju katoličku vjeru kao Irci. Engleski protestanski kraljevi oduzeli su Ircima skoro svu zemlju, oduzeli su im vjersku slobodu, katoličku naobrazbu djece, te su vrlo omeđašili službu Božju po crkvama. Preuzeli su katoličke župe i biskupije, te ih postavili pod gospodstvo engleskih protestanskih gospodara; napokon je katolički Irac izgubio sve političke pravice. Početkom 19. stoljeća nastupio je javno borbu za irske pravice slavni Daniel O. Connell. Sva je Evropa s udivljenjem gledala na ovog mudrog i pobožnog muža, koji je postavio na kocku čak svoj život, samo da koristi crkvi i narodu. Godine 1828. bio je izabran poslanikom u engleskom parlamentu i radio je svim silama da izvojšti slobodu katoličkoj crkvi i svome narodu. Molio je, kumio, zaklinjao, postavljao prijedloge, ali nitko se nije na nj obazirao, nijedan da bi za njegove pravedne prijedloge glasovao, odasvud samo prezir i nerazumijevanje. Uvidi da naravnim putem ne može ništa postići, zato se utekao Blaženoj Djevici Mariji. Ne strašeći se rugla, uzme u samom parlamentu krunicu iz džepa i stade u skupštinskoj dvorani pod glas moliti. I gle čuda! Marija se nije oglušila, odmah mu nađe pristaša i prijatelja, koji su od tada glasovali za njegove prijedloge. Prvi je bio slavni vojskovođa Wellington, koji se zauzeo za pravice Iraca. Iza ovoga, došao je veliki državnik

Robert Peel, koji je radio na tom da katolici u Irskoj postanu ravnopravni s inovjercima. Zatim Lord Russel, pa veliki pjesnik Lord Byron. Svi su ti, premda protestanti, junački i bez obzira branili Irce i pomagali O. Cannella. Eto predragi, kad ne će i ne može pomoći nitko, pomaže Marija!

O Marijo pomoćnice kršćana, moli za nas!

—

21. dan.

MARIJA POMOĆNICA DUŠAMA ČISTILIŠTA.

»U Jerusalemu bijaše kod ovčjih vrata ribnjak, koji se hebrejski zvao Betsajda, i ima pet trijemova. U njima je ležalo mnoštvo bolesnih, slijepih, hromih i sušičavih, koji su čekali da se zamuti voda. Anđeo je pak Gospodnji silazio u određeno vrijeme u ribnjak i zamutio vodu; koji bi dakle najprije sišao, kad se voda zamutila, ozdravio je, bolovao od koje mu drago bolesti. Ondje je bio neki čovjek, koji je bio bolestan 38 godina. Kad vide Isus ovoga gdje leži i opazi, da je već odavno bolestan, reče mu: Hoćeš li da ozdraviš? Odgovori mu bolesni: Gospodine nemam čovjeka, da me spusti u ribnjak, kad se zamuti voda; dok ja dodem, drugi siđe prije mene. Kaže mu Isus: Ustani, uzmi svoju postelju i hodi. I ozdravi taj čovjek, uzme svoju postelju i hodao je naokolo. Poslije ga nađe Isus u hramu i

reče mu: eto si ozdravio, ne griješi više, da ti se što gorega ne dogodi.« (Iv. 5, 2—9, 14).

Nemam čovjeka, da mi pomogne! Tako uzdišu mnoge duše, koje se čiste u ognjenoj kupelji čistilišta. Kako brzo zaboravljaju ljudi svoje pokojnike. Još nijesu podijelili njihovu ostavštinu, a već su zaboravili njihove duše!

Kako je dobro za čovjeka, da još za života nađe takovih prijatelja, koji će se za njega skrbiti, kad bude po smrti u stisci. Od svih prijatelja najbolja je naša Majka Marija. Njezina ljubav prema onima, koji su je za života častili, ne prestaje po njihovoj smrti. Njezino materinsko srce ne miruje, dok nijesu njezina djeca za uvijek s njome sretna u lijepom raju. Njezina ljubav ne prestaje nikad.

Predragi Marijini štovatelji, siđimo u duhu u onaj žalosni kraj, gdje duše trpe vremenite kazne, za koje nijesu za života učinile dovoljnu pokoru, i razmišljajmo, kako Marija pomaže dušama u čistilištu.

Slobodne veza ovoga svijeta, duše su pokojnih prešle iz kraljevstva zasluge, u mjesto Božje pravde, u čistilište. Premda nemaju na sebi teških grijeha, ipak ih priječe maleni grijesi ili ostanci grijeha, da se prikažu pred presvetim veličanstvom Božjim. Ovakove duše neizmjerno žude doći u Božje kraljevstvo. Kao kamen, kad ga baciš u zrak, sigurno pada prema zemlji, tako i duša, koja se odijelila od tijela, žudi doći k Bogu. »Moja duša žeđa Boga, živi studenac, kada ću doći i prikazati se pred

licem Gospodinovim« ovako čini se da uzdiše duša čistilišta, kako piše David kralj. Kaže sv. Augustin da je dušama čistilišta od svih muka najveća i najnesnosnija, što ne mogu vidjeti obraz Isukrstov. Osim toga trpe duše mnoge druge muke, koje im je dosudila Božja pravica. Kaže sv. Ivan Zlatousti: »Nabroji muke kakve ti drago: oganj, mač, divlje zvijeri i što je još strašnije, a sve to nije još ni sjena onih muka, koje trpe duše u čistilištu.« Zato ove muke traju po više godina. Na duše čistilišta proteže sv. Crkva riječi Psalmiste: »jao meni, jer se je bivanje moje produžilo.« Kako žude duše za Bogom, kako se pune ufanja obraćaju Mariji za pomoć! Kako bi mogla Marija zaboraviti svoje štovatelje, kad ih vidi u takvim mukama!

Pripovijeda se, da je nekoj materi obolio četverogodišnji sinčić. Liječnik mu je propisao neku gorku ljekariju, koju dijete nije htjelo piti. A majka reče djetetu: »Pij sinko, evo i ja ću piti.« Ona zbilja popije nekoliko kapi. Kad to dijete vidi, popije ljekariju. No bolest se pogorša i dijete se boji smrti. Na to ga utješi majka: »Nemoj se bojati smrti, i ja ću s tobom umrijeti.« Čim dijete ovo čuje, odmah se ojunači i ničega se više ne boji.

Prva utjeha, koju Marija pruža trpećim dušama, njena je sućut s njihovim trpljenjem. Kad u trpljenju vidimo da drugi s nama ćute i trpe, lakše nam je te kao da se srce naše nekako ohrabri, i mi postajemo mnogo strpljiviji.

No ne samo, što Marija s trpećim dušama dijeli sućut, nego im ona doista može pomoći, jer je Ona pri Bogu svemoguća. I čim je trpljenje njezinog djeteta veće, tim je i Njezina materinska pomoć obilnija. Sv. Brigiti reče nekoć Mariji: »Ja sam majka svih ubogih duša u čistilištu, jer sve kazne koje radi svojih grijeha trpe, mojim su im zagovorom svaki čas olakšane.«

Sv. Alfonz Liguori tvrdi da su Marijini štovatelji sretni na nebu i na zemlji, jer im Marija pomaže dok su živi, a u čistilištu im je Ona osobita utjeha. Ovo vrijedi na osobiti način za članove Karmelske bratovštine, koji će biti kako im je Ona obećala, oslobođeni čistilišta u prvu subotu iza njihove smrti, ako žive čisto prema njihovom stališu i mole Marijin mali oficij, a ako to ne mogu, da se uzdrže od mrsnih jela srijedom i subotom.

Marija poklanja dušama u čistilištu svoje zasluge, koje opsižu bogatstvo njezinih dobrih djela, kreposti i trpljenja. Budući Marija za svoje spasenje nije potrebovala nikakvih zasluga ni pokore, to Marija dijeli dušama čistilišta bogatstvo tih zasluga, da im Bog radi toga oprašta kazne. No osim toga tvrde crkveni učitelji, da je Isus sve zasluge smrti na križu predao u ruke Marijine, da ih ona dijeli svakome prema zasluzi. Isusova žrtva na križu ponavlja se danomice u sv. misi. Marija nosi plodove sv. misa i dijeli ih dušama u čistilištu. Marija je puna milosrđa za sve duše, ali oso-

bito za one, koje su joj za života iskazivale štovanje i ljubav.

»Ljubav je jača od smrti« kaže sv. pismo, to vrijedi za Marijinu ljubav. Ljubimo dakle Mariju za života, da nam bude utjeha na času smrti, da nam bude u pomoći po smrti. Preporučajmo Mariji naše pokojne, molimo za njih prikazujući za njih svoja dobra djela, sv. sakramente i žrtvu sv. mise. Budimo milosrdni, da milosrđe postignemo.

Primjer.

Čita se u življenju sv. Luitgarde († 1246.) da joj se vrlo često prikazivao Isus, Blažena Djevica Marija i drugi sveci. Jednom oboli vojvotkinja Brabantska, koja je bila kći francuskog kralja Filipa. Pošto je vojvotkinja znala za sv. življenje Luitgardino, preporuči joj se, da bi molila za njezino ozdravljenje. Luitgarda je doista molila, ali je Bog nije uslišao. Vojvotkinja umre od te bolesti. Po smrti se prikaže vojvotkinja sv. Luitgardi, te joj reče: »Ja sam po Božjoj milosti i zagovorom Blažene Djevice Marije oslobođena muka čistilišnih, a sada sam u nebu, jer sam za života iz sveg srca ljubila Mariju Majku Božju.«

O Marijo, moli za nas sada i na čas naše smrti!

22. dan.

KAKO NAM JE ŠTOVATI MARIJU.

Kad su se Izraelci počeli klanjati krivim bogovima, predao ih je Bog u ruke Madijanaca. Sedam su im godina robovali. Svaku godinu su Madijanci dolazili u doba žetve te im pobrali žito i marvu. Među Izraelcima nastane glad, počeše uzdisati i zazivati Boga te činiti pokoru za svoje prekršaje. Tada podiže Bog među Izraelcima vojskovođu Gedeona. Ovaj najprije razori oltare krivih bogova, postavi oltar Bogu i žrtvova mu. U to su već Madijanci dolazili s vojskom. Gedeon razasla po zemlji glasnike i pozove sposobne muževe u vojsku, te se u hitnji skupi 32.000 vojnika. S ovima se uputi Gedeon protiv Madijanaca. Ali mu Bog reče: Previše je vojske s tobom; zato ti ne ću predati u ruke Medijance da se ne bi hvalili i govorili: svojim smo se mišicama oslobodili, mjesto da meni zahvale. Zato oglasi vojsci, nek se povrati kući svaki koga je strah. I vrati se iz naroda 22.000; a deset tisuća osta. Opet reče Gospodin Gedeonu: još je mnogo naroda; svedi ih na vodu i ondje ću ti ih prebrati. I svede narod na vodu. I reče Gospodin, razdijeli one koji su prignuli koljeno da piju vodu od onih, koji su pili stojeć, prinašajući vodu rukom i zadrži samo ove posljednje. I ostade s Gedeonom samo tri stotine muževa, koji nijesu prignuli koljeno, a ostale otpusti svojim kućama. A Gedeon navali noću na Madijance, dok

su spavali. Svaki je njegov vojnik nosio u lijevoj ruci lonac u kojem bijaše sakrivena goruća baklja. Kad se približiše Madijancima razbiše lonce, i držeći u lijevoj ruci baklju, a u desnoj mač pobiše madijansku vojsku od 135 tisuća ljudi.

Velike i brojne su čete onih, koji prizivaju u nevoljama Mariju. Ali mnogi od tih slabi su Marijini vojnici. Jedni nemaju prave ljubavi za Mariju. Drugi su podani strastima i grijesima i ne mogu se pridignuti, da na pravi način štuju Mariju. Treći je rado zovu, ali njihovo srce puno je skrbi za svjetovne stvari, a njihova ljubav za Mariju površna je. I tako se broj pravih Marijinih štovatelja silno umanjuje.

Kako je Gedeon najprije rasuo oltar krivog boga Bala, pa zatim posijekao šumu, koja se oko oltara sterala, tako moraju i Marijini štovatelji najprije odstraniti iz svojeg srca krive bogove t. j. svoje strasti i opake navike, zatim očistiti sve presude i opake pojmove o Marijinom štovanju.

Ima ljudi kojima se čini, da se Marija previše časti; i kao da joj se daju časti, koje joj ne idu te koje treba iskazivati samomu Bogu. Spominjem ovdje, što mi je rekao vrlo učeni svećenik. Neki protestanat predbacio mu, da katolici iskazuju Mariji Božju čast, koja joj ne ide. Na to odgovori onaj svećenik: »Poslušajte litanije o Majci Božjoj, tu se veli: Oče, nebeski Bože, smiluj se nama, Sine Otkupitelju svijeta Bože, smiluj se nama, Duše sv. Bože, smiluj se nama! Ali sv. Marijo, moli za nas, sv. Bogorodice, moli za nas! Velika je razlika, kad se Bogu kaže: smiluj se nama, i kad se kaže Blaženoj Djevici Mariji: moli za nas. Marija nam daje samo od onoga, što je od Boga primila, Ona je naša posrednica, naša odvjetnica. Ali to odvjetovanje ima posebnu moć, jer je Marija Majka Isusova, zaručnica Duha Svetoga. Ona ima u svojim rukama povlastice i moći, koje nemaju ni sveci ni anđeli.

Moramo znati da najbolje častimo Isusa, ako častimo Njegovu Majku, i da Marijino štovanje ima svrhu, da po Mariji dođemo stalno i bez pogibelji k Isusu. Da je ovo štovanje Marije Isusu milo, vidimo iz pozdrava sv. Elizabete: »Blažena si ti među ženama i blagoslovljen je plod utrobe tvoje.« Eto štovanja koga iskazujemo Mariji, vodi nas k Isusu.

Ima žalibože i takovih Marijinih štovatelja, koji sve štovanje stavljaju u neki vanjski sjaj. Ovakvi vrlo rado hodočaste s mnogo troška i dangube u razna Marijina svetišta, ali im je više do toga, da se prođu u ugodnom društvu, nego da svoje srce posvete, te ga učine ugodnim bivalištem Marijinom Sinku, te tim i Mariji najviše ugode. Mnogi nose na sebi Marijine medaljice i škapulare, ali dužnosti, koje su s time skopčane ne izvršuju; zato se mogu na njih protegnuti ove riječi sv. pisma: »ovaj me rod časti usnama, a njihovo je srce daleko od mene.« Nije dakle nikakvo čudo, da kod mnogih štovanje Majke Božje ne

donosi onoga ploda, koje Marija i Njezin Božji Sin žele t. j. čast i slavu Božju i spasenje duše.

Predstojnik nekog samostana, kad je poučavao mladu braću, imao je običaj da govori o pričama. Tako ih je ovom pričom, koju ću navesti htio poučiti: dobro moliti. Jednom mi se kao u snu pričini, da sam došao u kor, gdje se braća molila. Braća se mole, a na sred kora stoji Božji anđeo i bilježi molitve redovnika. Neke molitve pisao je običnim crnilom, druge je crvenilom, a treće opet zlatnim slovima. Ja sam se čudio tome raznovrsnom pisanju anđela, približih mu se i zapitam, što te razne boje u pismu znače. A on mi odgovori: »Molitve koje pišem običnim crnilom, to su molitve onih, koji mole glasom i usnama, dok im je srce daleko od molitve; molitve, koje sam zabilježio crvenim slovima, to su molitve onih koji mole usnama i srcem; molitve pak onih, koji su kod molitve bili tako gorući, da su usta zamuknula, dok je srce govorilo, zapisao sam zlatnim slovima. O neka bude, predragi i naša molitva Bogu i Mariji tako goruća, da ju anđeo Gospodnji zapiše zlatnim slovima u knjigu života.

Primjer.

Sv. Petar Damjan († 1072.) živio je u doba, kad je sv. Crkva imala mnogo da trpi radi pokvarenosti mnogih plemićkih obitelji, koje su silile da njihovi sinovi stupe u samostan, premda nijesu imali zato nikakva zvanja, ili nedostojne, da ih se čak postavi na najviše službe u crkvi. Sv. Petar Damjan mnogo se trudio, da poboljša kršćansko življenje, koliko u puku, toliko u svećenstvu i među redovnicima. Napose mnogo se trsio, da bi čim više podignuo štovanje Blažene Djevice Marije. Napose je htio uvesti, da redovno svećenstvo osim propisanih molitava, vrši još danomice druge posebne molitve na čast Majke Božje. Tako je uspio, da su u samostanu Gunergeji već tri godine vršili posebne pobožnosti na čast Marijinu. Tada ustade neki redovnik po imenu Gocon, te kazivaše da je sasma nepotrebno obavljati neke posebne molitve na čast Majke Božje, osim već uobičajenih, koje je propisao sv. Benedikt. Uspije mu, da nagovori redovnike, te su zapustili neke molitve na čast Majke Božje. No što se dogodi? Mnoge su nevolje došle na samostan. Vojništvo oduzme samostanu jedan dio posjeda, drugi dio otmu seljaci pod raznim izlikama. Izgorjele su samostanske štale, a mnogi su redovnici umrli. Toliko zlo ih prisili, te su pitali za uzrok sv. Petra Damjana, koji im reče: »Svim je nesrećama uzrok što su redovnici zapustili štovanje Majke Božje.« Redovnici počeše i opet častiti Mariju i gle, brzo se udomaći u samostanu mir, sloga i Božji blagoslov.

(Po Fuhlrottu III. 382).

23. dan.

ČEGA NAM SE VALJA ČUVATI PRI MARIJINOM ŠTOVANJU.

Uz tutanj gromova i bljeska dao je Bog Izraelcima deset zapovijedi. Trepećući slušao je puk glas Božji. Od straha uzmače narod i stade iz daleka i rekoše Mojsiji: Govori nam ti i slušat ćemo, a neka nam ne govori Bog da ne pomremo. A Mojsija reče narodu: ne bojte se, jer Bog dode da vas iskuša i da vam pred očima bude strah njegov da ne biste griješili. A Mojsija napisa sve riječi Gospodinove i načini oltar pod gorom i prinese žrtve. Onda uze knjigu i pročita narodu, a oni rekoše: »Štogod je rekao Gospodin činit ćemo i slušat ćemo.« »A Mojsije uzađe opet na goru i ostade tamo četrdeset dana. A narod vidjevši da Mojsija dugo ne silazi s gore skupi se oko Arona i rekoše: načini nam bogove, koji će ići pred nama.« Prisiljen Aron izradi im zlatno tele iz naušnica, koje donesoše ženske, a oni stadoše oko teleta plesati i zabavljati se po običaju pogana. (II. Moj.).

Ovomu su narodu slični mnogi, tobožnji Marijini štovatelji. Danas obećaju Mariji vjernost, a sjutra već zaborave, što su obećali. Htjeli bi živjeti u ljubavi s Marijom, ali se pri tome ne će da odreku svojih strasti i pohota. Pogledajmo dakle danas čega nam se valja čuvati pri Marijinom štovanju.

Marija je istina utočište grješnika, ali nije odvjetnica grijeha. Među Marijom i grijehom velika je protivština, koju je već Bog objavio u raju, kad je kazao zmiji: »Postavit ću neprijateljstvo među tobom i ženom, među sjemenom tvojim i sjemenom njezinim.« Marija mrzi na grijeh, koji je prevarom sotone došao na ovaj svijet. Vrlo se dakle varaju oni kršćani, koji misle, da će obavljajući ovu ili onu molitvicu na čast Majke Božje, pa makar oni živjeli nečisto i u nepravdi, napokon se ipak spasti. Istina je, da se čita i pripovijeda, kako je jedan ili drugi veliki grješnik, zato što je trajno molio Majci Božjoj koju posebnu molitvu, obratio se na smrtnoj postelji i smiren s Bogom umr'o, ali to su tek iznimke. Nikako ne smijemo zaboraviti, što kaže Isus: »Ne svaki koji govori: Gospodine, Gospodine, doći će u kraljevstvo nebesko, nego onaj koji vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima.« (Mat. 7, 21).

Poganski rimski car Neron, poznat sa svoje okrutnosti, pogubi svojega učitelja, mudraca Seneku. Iza toga pošalje po svom dvorniku njegovoj materi darove u znak naklonosti. Uvrijedena majka pošalje caru darove natrag s porukom: »Sina si mi ubio, a sada hoćeš da počastiš njegovu majku.« Tako čini i grješnik. Pribija na križ Sina i hoće da časti njegovu mater. Kaže sv. Augustin, da će Isus na sudnji dan kazati grješnicima: Evo čovjeka, koga ste na križ pribili, evo rana, koje ste mu

zadali. Tko mrzi Isusa ne može ljubiti Mariju, i zato grješnici, koji ne će da se okane grijeha, nijesu pravi Marijini štovatelji.

Mnogi kršćani časte Mariju kad su dobro raspoloženi i kad ih to veseli. Ali malo zatim upadnu u slabu volju i padaju u mlakost. Dok se zapišu u koje Marijino društvo, puni su žara, ali njihov mar za tim brzo popusti, No mi kršćani kaže sv. Pavao: »Moramo paziti, da ne budemo više mala djeca, koju ljulja i zanosi svaki vjetar nauke po prijevari ljudi, po lukavštini, da nas zavede u bludnju; nego vladajući se po istini, da u svakom pogledu uzrastemo u ljubavi prema njemu, koji je glava: Kristu (Ef. 4, 14). Nestalna čovjeka, koji ne drži svoje riječi ne trpe ni ljudi, a kako da takav bude Mariji drag?

Velika pak većina ljudi štuje Mariju samo iz sebičnosti. Kada su u stisci, pogibelji, bolesti, onda eto ih k Mariji, mole, čine devetnice, zavjetuju se. Nije im na pameti spasenje, stalo im je samo do toga, da se oslobode nesreća. Skrbe samo za tijelo, a nije im stalo za dušu, kako da se Marija ne ravna po Isusovim riječima: »Ištite najprije nebesko kraljevstvo i njegovu pravdu i sve će vam se nadodati.« Istina, potrebito nam je zdravlje, i vremenita dobra da uzmognemo pošteno živjeti i druge potpomagati, ali prije svega treba se čuvati zla i činiti dobro. Skrb za dušu budi prva, jer: »što koristi čovjeku, ako sav svijet zadobije, a trpi škodu na duši?« Kuditi se mora one ljude, koji se u duševnim stiskama nikad ne obraćaju k Mariji, a čim ih snađe kakva vremenita nesreća, misle da ih mora Marija osloboditi. Kad donesoše pred Isusa uzeta, koji ležaše na postelji reče mu: »Uzdaj se sinko, oprošteni su ti tvoji grijesi.« A jedva za tim reče mu: »Ustani, uzmi svoju postelju i podi kući svojoj.« Tako želi i Marija, da u nje prije prosimo pomoći za duševne potrebe, a zatim tek tjelesne i vremenite.

Iz ovoga je vrlo jasno zašto mnogi nijesu uslišani od Marije, premda joj se preporučuju. Nije Marija kriva, nego mi i naš nevaljali postupak. Marija je dovoljno moguća i milosrdna, ali smo mi premalo Božji, odviše odani grijehu, nestalni, nevjerni i sebični te mislimo samo na ovaj svijet i zato nijesmo uslišani.

Primjer.

Početkom trinaestog stoljeća započeo je sv. Dominik († 1221.), propovijedati pokoru u južnoj Francuskoj i Italiji. Osobito je širio štovanje Blažene Djevice Marije i uvađao Marijine bratovštine, u koje su kršćani jatimice hrlili. U Rimu stupi u bratovštinu sv. krunice neka ženska imenom Katarina. Obavljala je savjestno molenje krunice, pohađala sv. sakramente, ali nije ostavila svjetovni život, išla je marljivo na plesove i druge razuzdane zabave. Kraj svega toga umišljala je sebi da je pobožna zato, jer časti Mariju molitvom krunice i prima sakramente. Sv. ju je Dominik

opominjao da joj pobožnost ne valja, ali nije ništa uspio. Ipak joj se Bog na čudesni način smilovao. Jedne večeri sjede Katarina za stol da večera, kad opazi, da je svaki zalogaj koga je htjela uzeti krvav. Katarina se prestraši i problijedi. Onda začu glas: »To što vidiš da tu se dogodilo, to ti svaki dan činiš. Kada stupaš isprazna srca k sv. pričesti združuješ moju Krv sa svojim griješnim srcem; i dok svojim molitvama častiš moju Majku, ti ju svojim grijesima vrijedaš. Čini pokoru!« Katarina zaplače nad svojim grijesima i počne činiti pokoru. Kod sv. Dominika obavi općenitu ispovijed cijelog života i dade se na pokornički život sve do blažene smrti. (Po Mechleru).

Služimo Mariji, nipošto polovično, nego sa svim srcem!

—■—

24. dan.

TEMELJ MARIJINOG ŠTOVANJA.

U prvoj poslanici Korinćanima veliča sv. Pavao u velebnom slavospjevu čistu ljubav. Ljubav je središte cjelokupnog kršćanskog življenja, bez ljubavi sve je isprazno i bez vrijednosti. »Kad bih jezike ljudske i anđeoske govorio, a ljubavi ne bih imao, bio bih kao mjed, koja ječi, ili praporac koji zveči. Kad bih imao proroštvo i znao sve tajne i sve znanje, i kad bih imao svu vjeru, da bih i gore premještao, a ljubavi ne bih imao, bio bih ništa.

I kad bih razdijelio sve imanje svoje, i kad bih predao tijelo svoje, da se sažeže, a ljubavi ne bih imao, ništa mi ne bi koristilo. (I. Kor. 13, 1—3). Dakle ni najveća izvanjska dobra djela, ništa ne koriste, ako su učinjena bez ljubavi, bez prave namjere. Zatim sv. Pavao nabraja petnaest vlastitosti ljubavi. »Ljubav je strpljiva, dobrostiva, ljubav ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se, ne čini što je nepristojno, ne traži svoje, ne razdražuje se, ne misli o zlu; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini, sve podnosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi. Ljubav nikada ne prestaje.« (I. Kor. 13, 4—7).

Ljubav ta krasna krepost, čini čudesa na nebu i na zemlji. Ljubav je i Marijine štovatelje navela, da ju na raznovrsne načine štuju i časte. Neki su sastavili Njoj na čast lijepe molitve, drugi uveli pobožne bratovštine, slikari, kipari, glazbenici i pjesnici počastili je proizvodima svoga umijeća, te se mnogo puta uprav natjecali, tko da ljepše počasti Mariju. Temelj svakoj pobožnosti, hoće li ostati trajna i nepokvarena, mora biti ljubav. Ta nutarnja ljubav prema Mariji, mora rukovoditi sva vanjska djela pobožnosti, koja obavljamo na čast Marijinu. Pogledajmo danas, kakva čuvstva moraju strujati u našem srcu, da ono uzmogne Mariju dostojno ljubiti.

»Poštuj svoju majku sve dane tvojega življenja« govoraše Tobija svome sinku. Poštovanje je temelj ljubavi. Mariju moramo cijeniti

i poštovati nad svakog sveca. Marija je najsavršenije Božje stvorenje, prva iza Isusa, koji je Bog i čovjek. Ona je Bogorodica, koja je Neizmjernog začela i rodila Vječnog«. (Petar Dam.). Mi se moramo diviti punini njezine svetosti, časti, blaženstva i veličanstva.

U Mariji nam je Bog dao uzor i primjer, od kojega nema osim Boga većeg ni ljepšeg, i za kojim moramo težiti. Iz ovakog poštovanja izvire naša ljubav k Mariji. Imajmo sveđer pred očima njezine kreposti, odlike i djela. Sam Sin Božji visoko je poštovao svoju Majku, jer joj je bio trideset godina pokoran. Bog, koji nebo i zemlju svojom slavom napunja, pokorava se Mariji. Marija se diči tolikim poštovanjem veleći u svojoj pjesmi: »Gle, odsada će me blaženom zvati svi naraštaji.«

Ali Mariju moramo ne samo poštovati, nego i ljubiti. Dobro Marijino dijete se veseli, što je Bog Mariju tako uzvisio i podijelio joj tolike blagodati, te ju učinio kraljicom neba i zemlje. Ono se raduje što je kršćanski svijet časti u divnim crkvama, slikama, kipovima, bratovštinama i društvima. Njega veseli svaka Marijina čast.

A jer je naše srce mlačno, te se brzo podaje svjetskim željama i prave ljubavi u njega brzo nestaje, potrebno je, da se ljubav spram Marije goji i podžiže da ne ugasne. To se postizava, ako se u svom srcu često probuduje čuvstvo ljubavi, poštovanja i zahvalnosti prema Mariji. Takvih uzdisaja nalazimo

vrlo mnogo u spisima sv. crkvenih pisaca. Sv. ih Filip Neri napisa cijelu zbirku. Isti bi svetac po sto puta na dan uzdahnuo: »Marijo Majko Božja moli se za me Isusu!« »Majko i Djevice, Djevice i Majko moli za me!« »O moja Majko, moja ljubavi, moje ufanje!« Sv. Bernardo moljaše vrlo često: »Zdravo Kraljice«, i mnogo bi puta kroz dan uzdahnuo: »O milostiva, o dobrostiva, o slatka Djevo Marijo!« Dok sveti Augustin govoraše: »Ne znam o Marijo, koje riječi da upotrebim, da te dostojno častim.« Nasljedujmo, predragi, ove svece te s ovakvim priprostim molitvicama molimo se Mariji, kad je u našim srcima ljubav k Njoj.

Budimo osim toga Blaženoj Djevici Mariji i zahvalni, jer time, što je Ona postala Majkom Božjom, sudjelovala je kod našeg spasenja. Ovoga se često spominjimo i tako uredimo svoje življenje da budemo dionici Isusovog trpljenja na križu. »Postarajte se«, kako veli sv. Petar, »da svoj poziv i izbor utvrdite dobrim djelima.« Zahvalni budimo Mariji, osobito za one milosti, koje smo od Nje sami primili, jer zahvalnost je krepost, koju Marija vrlo ljubi i sam Bog, a i ljudi na ovom svijetu. Ako smo Mariji zahvalni, tada se stalno možemo od Nje nadati dalnjim milostima.

Izvor svake pobožnosti prema Mariji mora biti u našem srcu. I najveća djela na čast Marije, ako ne izviru iz srca i iz čiste ljubavi, su isprazna. Ljubav je kao oganj, koga ne možeš sakriti i koji brzo probukti na sve strane. Ta-

kav oganj ljubavi mora obuzimati razna Marijina društva, da budu Mariji mila. Ljubav u srcu je kao duša, koja oživljuje tijelo. Sv. Franjo Saleski naziva ljubav kraljicom svih kreposti, njihovom maticom. »Kao što prati roj pčela maticu, kad izleti iz panja, tako se i oko ljubavi sabire cijeli roj kreposti. Mnogo ćemo učiniti Mariji na čast, ako ju budemo mnogo ljubili.

Primjer.

Na osobiti način ljubio je već od svoje rane mladosti Mariju sv. Stanislav Kostka (*1550.). Bijaše on sin plemenitih roditelja, rođen u gradu Kostki u Poljskoj. Dok je bio na naucima u Beču, bio je na smrt bolestan, ali na zagovor Blažene Djevice Marije ozdravi. Na to stupi u družbu Isusovu. U ljubavi prema Mariji sve je više napredovao, navadno ju je zvao svojom dragom majkom. Njoj se sav darivao. Danomice bi izmolio osim običajnih molitvi, sva tri dijela sv. krunice. Ako su ga njegovi drugovi htjeli razveseliti, morali su mu govoriti o ljepoti i uzvišenosti nebeske Kraljice. Kod ovakovih bi se govora raspalilo njegovo srce i zasjalo njegovo lice, te je i sam veličao Mariju. Stanko imao je jedinu želju vidjeti Mariju, ljubiti je i s njom zajedno slaviti Boga. Zato je neprestano molio, da bi čim prije umr'o i želio da to bude na koji Marijin blagdan. Na dan sv. Lovre lako je obolio, i nitko nije ni sanjao, da bi ta bolest bila smrtna. Na post Uznesenja Marijina kazao je, da će blag-

dan Velike Gospe častiti na nebu s Marijom. O podne pade u nesvjest i primi sakramente umirućih. O ponoći se preobrazi i usklikne: »Eno, već vidim Mariju, kako mi dolazi u susret s četami anđela. U zoru na blagdan Velike Gospe god. 1568. izdahne sv. Stanko svoju sv. dušu. Marija je uslišala njegovu prošnju, on je blagdanovao blagdan Marijin u nebu s anđelima i svecima. (Seeböck. Die Liebe und Wonne des Menschengeschlechtes).

—■—

25. dan.

VLASTITOSTI PRAVOG MARIJINOG ŠTOVANJA.

»Kad svrši Isus svoj govor na gori, dođe u Kafarnaum. A u jednoga je satnika bio sluga bolestan na umoru, koji mu je bio vrlo drag. Kad ču za Isusa posla k njemu starješine židovske, moleći ga, da bi došao i izliječio njegova slugu. Kad oni dođoše Isusu, stanu ga usrdno moliti govoreći mu: Vrijedan je da mu to učiniš, jer ljubi narod naš i sagradio nam je zbornicu. Isus pođe s njima. I kad je već bio blizu kuće, pošla satnik k njemu prijatelje govoreći: Gospodine ne trudi se; jer ja nijesam vrijedan da uniđeš pod krov moj. Zato i ne držah sebe za vrijedna, da dođem k tebi; nego reci riječ, i ozdravit će sluga moj. Jer i ja sam čovjek pod vlašću, i imam pod sobom vojnike, pa rečem ovome: Idi! i ide, i drugome: Dođi!

i dođe; i sluzi svome: Učini to! i učini. A Isus čuvši to začudi se, i okrenuv se k narodu, koji je išao za njim, reče: Zaista vam kažem: ni u Izraelu ne nađoh tolike vjere. I vrativši se kući, koji bijahu poslani, nađoše slugu, koji je bio bolestan — zdrava.« (Luk. 7, 1—10).

Zaista, prekrasan je ovo primjer vjere i ufanja u Isusa. Nadalje kolika se poniznost sjaji u ovom poganskom časniku, i ujedno koliko milosrđe i ljubav za svog slugu! Kolika ustrajnost i zauzimanje, šalje pred Isusa dvostruko odaslanstvo, i Židove i svoje prijatelje. Ovaj događaj neka nam služi za uzor kako se moramo i mi utjecati Isusu i Mariji. Napose pak prava pobožnost prema Mariji mora da bude nutarnja, djetinski nježna, sveta, nesebična i stanovita. O nutarnjem štovanju bio je govor jučer, a o ostalim vlastitostima govorit ćemo danas.

Isus umirući ostavio nam je svoju majku za našu majku. Ali da nas uzmogne Marija doista materinski ljubiti, moramo da smo mi njezina djeca, moramo biti onakvi, kakva su djeca svojim majkama. Dijete se u svakoj potrebi obraća svojoj majci. Ako je bolesno tuži se materi, ako ga što muči pita pomoći u matere i to priprostim i nježnim načinom i s velikim pouzdanjem. Kako je slatko i utješno biti odan kao pravo dijete Mariji, koja je po riječima sv. Bernarda sva dobra, sva ljubezniva, sva milosrdna, sva puna sućuti. Kako da ne uzljubimo Onu koja je već otrla nevoljnim more suza

svojom pomoći? Nikad se još nije čulo da je koga neuslišana otpustila, koji se k njoj utekao, veli sv. Bernardo, a onda nastavlja: O grješniče, ako te talasi podzemnog svijeta bacaju amo i tamo, te ti je postao svaki korak nesiguran, ne odvrati svoje oko od blistajuće zvijezde Marije! Ako se oluje napasti dižu protiv tebe, ili si u pogibelji da grebeni žalosti, razlupaju tvoju lađicu, obazri se na tu zvijezdu i zovi Mariju! Ako hoće da te proždru valovi oholosti, častohleplja, ili ogovaranja, obazri se na tu zvijezdu i vapi Marijo! Ako te razdražuje srditost, lakomost, ili putena pohota uznemiruje tvoje srce, ozri se na ovu zvijezdu i zovi Mariju! Ako se tvoji grijesi dižu protiv tebe kao prijeteće sablazni, a tebe napunja groza pred sudom i smrtna tjeskoba, ili si zapao u tamu žalosti, pa da si već i na rubu paklenske zdvojnosti, ojunači se, budi srčan, misli na Mariju i iskusit ćeš da je istinito o njoj rečeno, da je ime Djevice »morska zvijezda«. Djetinje zaufanje u Mariju, zaisto je za nas neiscrpivo blago svih dobara i milosti, i neusahljiv izvor svega blagoslova.

Prava pobožnost prema Mariji mora nadalje da je sveta. Sv. Augustin kaže: »Majka je Božja čista i zato ljubi čiste duše.« Ako želimo Mariju štovati, mora biti naše srce bar bez smrtnoga grijeha. Kaže naime mudri Sirah: »Hvala nije lijepa iz ustiju grješnika.« Štovati Mariju s okaljanim srcem, značilo bi sramotiti je. Niti najizvrsnija hrana u zama-

zanoj posudi nije tečna. Samo iz čista i neokaljana srca može dolaziti prava pobožnost prema Mariji. Niti smije kome Marijina pobožnost služiti za to, da s njome prikrije svoje grješno življenje. Štovanje Marije mora nas na to navađati da se povodimo za Njezinim krepostima, najskoli poniznošću, poslušnošću, molitvom, vjerom, samozatajom: njezinom izvanrednom čistoćom, ljubavi, strpljivošću, andeoskom krotkosti i božanskom mudrosti.

Toma Kempenac veli, da nema na svijetu škodljivije stvari od sebičnosti. Sebičnost nas može i kod štovanja Marijina lišiti mnogih milosti, koje bi inače mogli po Mariji dobiti. U štovanju Marije ne smijemo tražiti vremenitih ili duševnih koristi iz sebičnih uzroka. Mi joj moramo jednako služiti bilo u veselju ili duševnoj potištenosti. Marija traži štovatelje, koji ne traže sebe, već slavu Božju i Njezinu čast. Cijeli je svijet pun sebičnosti, pa nije nikakvo čudo, da ju neki unašaju i u svoju pobožnost. Premda je upravo sebičnost mana, koja našim djelima umanjuje vrijednost i čini ih Bogu i Mariji neprijatnima.

Napokon pobožnost prema Mariji mora da bude stalna i ustrajna. Pismo kaže: »Tko ustraje do konca, primit će krunu.« Stalan je u pobožnosti prema Mariji onaj, koji utvrđuje svoju volju u dobru, i ne odstupa tako lako od svojih pobožnosti; on je ustrajan; ako pak kadgod i padne, pruža brzo ruku svojoj nebeskoj Majci, te ponovno ustaje. Tko je u štovanju Marijinom stalan, taj crpa iz nje toliko srčanosti, da mu je moguće usprotiviti se svijetu i njegovim pogubnim načelima, svojim strastima, poželjenju tijela i napastima opakog duha.

Kad bi mi Mariju na pravi način štovali, napredovali bismo u krepostima i milostima. O Marijo! Napuni srca naša, koji smo tvoja djeca, slatkošću, utjehom i srčanošću za života i na času smrti!

Primjer.

Isusovac Petar Roh († 1872.) bio je znamenit propovjednik. Osobito se isticao time, što je znao na svako pitanje, koje mu je bilo dano, odmah i vrlo duhovito odgovoriti. U Hamburgu razgovarao se jednom s nekim protestanskim pastorom. Među ostalima zapita Isusovca, protestanski pastor: »Meni se čini, da su katolici živahniji i veseliji, nego li mi luterani, što mislite odakle to dolazi?« »To vam mogu lako protumačiti«, odvrne Isusovac. »Dok je u kući dobra majka, djeca su vesela i živahna, uvijek se veru oko majke. A kad mati umre, djeca plaču, žalosno i zamišljeno tumaraju oko kuće, jer su izgubila dobru majku. Isto je s vama luteranima, vi više nemate majke, jer ste zavrgli Marijino štovanje (protestanti, naime časte Mariju samo kao neku znamenitu ženu). Zato, jer više nema među vama matere, žalosno je vaše življenje. Nasuprot mi katolici imamo našu dragu Majku Mariju. Njoj se utječemo, k Njoj dolazimo, zato smo veseli i radosni.« (Hättenschwiller: Aus Zeit und Leben).

26. dan.

RAZNE POBOŽNOSTI NA ČAST MAJKE BOŽJE.

Nakon što je anđeo Gospodnji navijestio Mariji, da će začeti i roditi Sina Božjeg, otide ona žurno u planine, u grad Judin, i uđe u kuću Zaharijinu i pozdravi Elizabetu. Kad Elizabeta ču pozdrav Marijin, zaigra dijete u njezinoj utrobi, i Elizabeta se napuni Duha Svetoga, i povika iza glasa: »Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje!! I odkuda meni ovo, da dođe k meni mati Gospodina moga? Jer gle, kad dođe glas pozdrava u moje uši, zaigra dijete od radosti u mojoj utrobi. I blago tebi što si vjerovala, da će se izvršiti, što ti je kazao Gospodin.«

Po ovom pozdravu, uzburka se srce Majke Božje, te Ona raskrije u veličanstvenoj pjesmi svoja čuvstva. Sadržaj ove pjesme nosila je Marija u svom srcu od onog trenutka u kom zače Sina Božjega, ali sada, kad je u Elizabeti našla srodnu dušu, izli svoja čuvstva u velebnu pjesmu veleći: »Veliča duša moja Gospodina, i obradova se duh moj u Bogu, spasu mojemu, što pogleda na poniženje službenice svoje, jer gle od sada će me blaženom zvati svi naraštaji. Jer mi učini velike stvari onaj, koji je silan i sveto je ime njegovo. I milosrđe je njegovo od koljena do koljena onima, koji ga se boje. Učini silu rukom svojom, rasprši ohole u mislima srca njihova. Zbaci vladare s prijestolja i podiže ponižene. Gladne napuni dobara, i bogate otpusti prazne. Zauze se za Izraela slugu svoga, sjećajući se milosrđa svoga. Kako to obeća ocima našim, Abrahamu i potomstvu njegovu do vijeka.« (Luk. 1, 39-55).

Iz ove pjesme spoznajemo dubinu Marijinog nutarnjeg života. Iz nje izlazi duh potpune svetosti, ali i ljubežljivosti Božje i naše majke. Najprije veliča Boga radi milosti, koju joj podijeli, zatim u kratko crta djelovanje Božje u povijesti čovječanstva; napokon spominje svoj narod i svoju domovinu, kojima je Bog ispunio davna obećanja.

Ovom pjesmom nas Marija uči, da mora naša izvanja pobožnost imati svoj korijen duboko u našem srcu. Ta kad bi naša pobožnost bila samo izvanjska, bila bi isprazna. Razmotrimo danas nekoje pobožnosti, koje se vrše na čast Majci Božjoj.

Ljubav je vrlo dosjetljiva. Oni, koji ljube Mariju iznašli su sto načina, kako da je časte, tako da nema čovjeka, koji ne bi imao prilike, prema svom stališu i sposobnostima, da Mariju štuje. Te razne pobožnosti, ako ih se pravo vrši posvećuju dušu. Na četiri stvari moramo paziti, dok pobožnosti obavljamo. Prvo: moramo imati namjeru, da time Bogu služimo, i da se združimo s Isusom, koji je naš konačni cilj. Drugo: pobožnosti moramo obavljati pažljivo i čuvati se svojevoljne rastrešenosti. Treće: moramo ih obavljati iz ljubavi prema

Mariji. Napokon četvrto: obavljati ih imamo ponizno i dostojno.

Mnogo ima molitava, koje su složene na čast Marijinu. Među njima je najljepša »Zdravo Marijo«, koja sastoji iz pozdrava arhandela Gabrijela i pozdrava sv. Elizabete, i drugog dijela, nadodana od sv. crkve. Mala je to molitvica ali Mariji jako mila. Crkva nam preporuča, da molimo ujutro, o podne i u večer anđeoski pozdrav, jer time zahvaljujemo Bogu, što se iz ljubavi prema nama utijelovio samo da nas spasi. Vrlo su stari pripjevi »Zdravo kraljice«, »Pod tvoju se obranu utječemo«, pa molitva sv. Bernarda »Spomeni se o preslatka Djevice Marijo«.

Iz raznih časnih naslova, pod kojima su kršćani Mariju častili, nastale su litanije Majke Božje u sadanjem obliku još u 12. stoljeću. Zatim je molitva sv. krunice, o kojoj će još biti napose govora.

Na čast Mariji nastale su razne bratovštine, koje vežu članove kao u neko duhovno rodbinstvo, te ovi zajednički časte Mariju, tako da molitva jednog člana ide na korist ostalih.

Mariji na čast možemo obavljati svako dobro djelo; potrebno je samo da imamo namjenu njime Mariju častiti. Osim toga Marijini štovatelji nose kod sebe također koji vanjski znak njihove odanosti k Mariji, kao krunicu, škapular, ili medaljicu.

Čega je srce puno, o onom govore i usta. Mnogi su Marijini štovatelji ispjevali joj mnoge lijepe pjesmice, koje su pobožni umjetnici stavili u kajde, te se pjevaju po našim crkvama i kršćanskim zabavama, a često i u obiteljima. Blagdani se Marijini odlikuju u našem narodu nekim osobito veselim raspoloženjem i ushitom. To je pravo veselje djece prigodom majčine slave. Oltari se Marijini u takvim prilikama, odlikuju osobitim uresom. Crkve odjekuju od Marijinih pjesama, uprilučuju se hodačašća u obližnja Marijina svetišta, dok se bar jednom na godinu pohađaju krajevna znamenita Gospina svetišta, kao Krasno i Trsat u hrvat. Primorju, Marija Bistrica kod Zagreba, Brezje u Kranjskoj, Gospa Sinjska u Dalmaciji i t. d. a mogućniji se ne straše troška, da pohode Marijina znamenita svetišta u inozemstvu Loret, Lurd, Marija Zell, Svetu Goru kod Gorice i druge. Tako se neprestano obistinjuje proroštvo Marijino: »I gle od sada će me blaženom nazivati svi naraštaji.« Djetinja odanost Bl. Dj. Mariji bila i nadalje našem katoličkom narodu zalog duševne i tijelesne sreće, osobito čvrstoće u vjeri! Molimo, da dobri Bog, dio našeg naroda, koji premda je odijeljen od jedinstva crkvenog te živi u raskolništvu, ali ipak nije još zapustio štovanje Bl. Dj. Marije, da bude po Njezinom zagovoru doveden pod okrilje Isusovog Namjesnika na zemlji, da se tako sva braća nađu u krilu jedne, svete, ka-

toličke i apostolske crkve, da bude po želji Isusovoj, jedan pastir i jedno stado.

Primjer.

Oko godine 1820. dode u grad Hal u Belgiji, neki mladi trgovac po poslu. Prolazeći uz rijeku Senu začuje krik djeteta i kad se obazre, ugleda dijete što ga nose valovi rijeke. Mladi trgovac skoči za djetetom u vodu i spasi mu život. Dotrči i djetetova majka i radosna, da joj je dijete spašeno, zahvaljuje se spasitelju, te ga nudi bogatom nagradom, koju on ne htjede primiti. Majka ne zna čime bi se odužila trgovcu, skine s djetetova vrata medaljicu Majke Božje i podari je trgovcu za uspomenu veleći: Ova medaljica Majke Božje neka Vas sjeća vašeg junačkog čina, nosite je pa neka i vama pomogne Marija, kako je pomogla mojem djetetu za života i na času smrti.« Trgovac koji inače nije bio prijatelj ni molitvica ni medaljica, uzme ipak rado pruženu medaljicu kao malu uspomenu i obeća ženi, da će se spomenuti i Marije Majke Božje. Ode trgovac za svojom trgovinom, a žena odnese svoje dijete kući. Obiteljsko ime ovog djeteta bilo je Delani. Dijete je raslo, pošlo na nauke, a po svršenim naukama posta svećenik i misijonar. Kao misijonar bijaše poslan u južnu Afriku ne daleko Kapstadta. U bolnici u Kapstadtu ležaše neki bolesnik na umoru, koji se nikako nije htio pomiriti s Bogom i primiti sv. sakramente. Misijonar Delan bio je na glasu kao vrli svećenik i Marijin štovatelj, te ga pozovu, da tvrdokornog grješnika obrati. Bilo mu je drago, kad je doznao od bolesnika, da je kao i on Belgijanac. Iza kratkog razgovora poče Delani nagovarati bolesnika da se skruženo ispovijedi. Ali mu je trud bio uzaludan. Čudno mu je samo bilo, kad opazi, da tvrdokorni grješnik nosi oko vrata malu medaljicu Majke Božje, pa ga upita otkuda mu medaljica. Ovaj mu reče: Ima tomu trideset godina, da sam u Halu u Belgiji, spasio jednom djetetu život iz vode. Majka spašenog djeteta podarila mi je ovu medaljicu, koju je nosilo o vratu spašeno dijete i preporučilo me Majci Božjoj. Katkada sam se toga sjećao i preporučio se Mariji. Misijonar se Delani na to rasplače, zagrli bolesnika i reče: »Dijete koje ste Vi spasili, ja sam.« Bolesni trgovac uvidi sada, da je Božja i Marijina želja, da ga izbavi vječne smrti baš onaj, komu je on u djetinstvu spasio život. Skruženo se ispovijedi i primi ostale sakramente umirućih, te koji dan zatim, kršćanski umre, a misijonar Delani dalje je revno radio među nevjernicima, šireći sv. vjeru. (Iz Heilig. Exempelbuch).

—▬—

27. dan.

ČASTIMO MARIJU SV. KRUNICOM.

Kad je ono Isukrst izagnao sotonu iz gluhonijema čovjeka, počeše farizeji u svom bijesu govoriti: »Izganja duhove pomoću Belzebuba njihovog poglavice.« Isus im je uzvratio,

kako su zaslužili, kad eno podiže glas neka žena iz naroda i reče mu: Blago utrobi, koja te je nosila i grudima, koje si sisao. A on reče: Pače blago onima, koji slušaju riječ Božju i drže je« (Luk. 11, 27).

Gledajte ovu ženu, unatoč protivnog mišljenja moćnih Farizeja, ne boji se pred mnoštvom naroda dići svoj glas u obranu Isusovu, veličajući, majku, koja ga je nosila, dojila i othranila na svom krilu, koju je Isus ljubio sinovskom ljubavi, i koja je dionica Njegove hvale i slave. Ovo isto čini i kršćanski puk časteći Isusa kao svog Boga i Spasitelja, ali ne zaboravlja kod toga na njegovu majku, makar to i ne bilo po volji neprijateljem Isusa i Marije. Molitva sv. krunice združuje na vrlo lijep način razmišljanje o življenju, trpljenju te slavnim činima uskrsnuća, sa čašćenjem prečiste Djevice Marije; zato će biti danas naš govor o molitvi sv. krunice, koju nam sv. Crkva toliko preporuča.

Razmišljanje o Isusovom i Marijinom življenju, molitva: »Zdravo Marijo«, to je na neki način pojedinačko cvijeće, to su ruže, koje darivamo Mariji. Ako pak razmišljanje o Isusovom životu spajamo molitvama, koje upravljamo Mariji, tada pletemo Mariji lijep i mio vijenac, upravo tu molitvu nazivamo Marijinom krunicom. Hrptenjača i temelj ove molitve jest razmišljanje; tomu nadodajemo pedeset bijelih, pedeset crvenih, a pedeset zlatnih ružica, razmišljajući otajstva radosna, žalosna i slavna sv. krunice. Ovih petnaest otajstva sadržava petnaest najvažnijih istina naše sv. vjere, i najjače uzroke našeg ufanja, koji nas upućuju da ljubimo Boga i bližnjega. Vjera, pak, ufanje i ljubav, to su temelji kršćanskog života.

Otajstva radosna nam pokazuju, koliko je Bog ljubio svijet, da nam je dao svog Jedinorođenog Sina, da bi nas On posvetio, kako je posvetio svog preteču sv. Ivana Krstitelja. Nadalje uče nas kako moramo malo cijeniti svjetovne časti, bogatstvo i naslade te naslijedovati Isusa. Dok to razmišljamo moramo imati pred očima Marijinu materinsku ljubav, njezine radosti i potpunu odanost u volju Božju.

Kod razmišljanja otajstva žalosnih vidimo veličinu grijeha i koliko ga Bog mrzi, kad je Sin Božji morao toliko trpjeti radi grijeha. Pakao mora da bude nešto strašno, kad nas je Spasitelj svojim groznim mukama oteo paklu, i kako su nebesa lijepa iznad svakog umišljanja, kad su ona cijena presvete Isusove krvi. A kod ovog svega mislimo na Mariju čija je žalost velika kao mora, u mukama svog Jedinca Isusa.

Razmišljajući napokon otajstva slavna razmišljajmo časti i veselja, koje je pripravljeno na nebesima svim onima, koji nose svoj križ i nose ga s Isusom. Dok nas dolazak Duha Svetoga ima sjetiti svih onih milosti, koje nam Duh Sveti dijeli po zaslugama krvi Isusove. Uznesenje i krunisanje nam Marijino jamči, da

će Bog i nas uzvisiti i nadariti, ako budemo za života kao Marija ponizni i Bogu dragi.

Sveta je krunica, moguće oružje proti svakom krivovjerju, kaže Pijo V., a Grgur XII. veli da se sv. krunicom utažuje Božja srdžba. Sv. Oci Pape vele još, da pred sv. krunicom bježi grijeh, i da je ona sotoni pravi bič, da je sv. krunica uspješno sredstvo za širenje sv. vjere i spas pojedinca, izvor milosti i ures katoličke crkve.

Lav XIII. zove sv. krunicu lijek za rane današnjeg doba. Mnogo ima danas zla na svijetu, krivih misli i nauka i zlih običaja. Sva ta zla imadu tri glavna uzroka

Prvi je uzrok tomu, što je ljudima mrzak skroman, ponizan i djelatan život. Sveti Otac ih upućuje na nazaretsku obitelj, koja živi u poniznosti i siromaštvu te živi od rada svojih ruku, a to nam prikazuje radosni dio sv. krunice. Drugi je uzrok kaže Lav XIII., što se ljudi odveć boje trpljenja i ne osvrću se na korist svoje duše. U žalosnom dijelu sv. krunice vidimo Isusa i Mariju, koliko trpe i podnašaju; njihovim stopama moramo i mi hodati, ako se želimo spasti. Treći uzrok ljudskim nevoljama jest, što ljudi malo misle na vječnu budućnost. Lijek je proti ovom zlu razmišljanje slavnih otajstva sv. krunice, jer u njima upoznajemo nebesku slavu Isusa i Marije, koja i nas čeka, jer smo za nju stvoreni.

Moljenje sv. krunice preobrazuje pojedinca i cijele obitelji; obitelji je ona svjedodžbom, da je doista kršćanska obitelj. Gdje se moli sv. krunica, odanle bježi grijeh, ondje vlada kršćanska ljubav i mir, onu kuću blagosivlje majka Marija i dariva nebrojenim milostima.

»Gdje su dvojica ili trojica skupljena u moje ime, tu sam i ja medu njima«, kaže Isus. U zajednici je jakost. Što jedan ne može ili naopako učini, to zajedničke sile mogu izvršiti i zlo popraviti. Zato crkva silno preporuča bratovštine sv. krunice, da se njezini članovi uzajamno potpomažu u štovanju Marije. Bratovština sv. krunice jest kao uređena vojska, kojoj je svrha molitvom slaviti Boga i Mariju i izmoliti od njih milost kršćanskog življenja i Božjeg blagoslova za vremenite i vječne potrebe.

Dao Bog, da u našim hrvatskim obiteljima nikad ne zamre molitva sv. krunice, već da se uvede i u one kuće, gdje je nekad ozvanjala. Tako bi bila svaka kuća kao lijepi vrtić Marijin u kome raste cvijeće Marijinih kreposti. Sretan onaj dom, koga čuva nebeska kraljica Marija!

Primjer.

Jednu pobožnu slovensku obitelj snađe g. 1891. nemila nesreća. Umr'o otac obitelji ostavivši ženu udovicu s mnogobrojnom djecom; osim toga radi raznih nesreća i bolesti ostade obitelj zadužena. Jedinu kravicu, koja je bila mogla donekle ublažiti potrebe obitelji, odagna vjerovnik na dan pokopa glave obitelji. No udovica je bila žena jaka i srčana, kakvu hvali

sv. pismo. Iza pokopa muževa, skupi oko sebe svoju siročad, uzme u ruke krunicu te im reče: »Djeco mi nemamo oca, ali evo imamo sv. krunicu, ona će nam pomoći samo marljivo molimo.« Od onog dana nije se u onoj kući prestala moliti sv. krunica. Udovica je marljivo molila i radila danju u polju, a noću bi šivala za sebe i druge, Tako da joj je uspjelo i prehraniti brojnu obitelj i isplatiti dugove. Sveta krunica joj je zaista pomogla. Odgojila je pošteno svoju djecu. Dobra ona majka počiva danas već u grobu, ali njezina dva sina svećenika živu još i danas i rade na spas duša i mole za pokoj svoje dobre majke.

Kraljice sv. krunice, moli za nas!

—▬—

28. dan.

MARIJINA DJECA.

Kada su sirski kraljevi osvojili svetu zemlju, onda je za vjerne Židove počelo doba trpljenja i progona. Sirski kralj Antioch Epifanes (175.—164. prije Krista), orobio je jerusalemski hram, postavio na oltar kumire, te pod smrtnom kaznom zabranio svakomu da se klanja pravomu Bogu. Tada se podiže Matatija sa svojih pet sinova i pobježe u goru veleći: »Tko hoće da revnuje za zakone otaca i drži se zavjeta, neka pode sa mnom!« Ukratko vrijeme okupi se oko njega veliko mnoštvo ljudi i nastade cijela vojska. Razrušili su oltare kumira i branili zakon Božji. Kad je Matatija umirao, opomene svoje sinove da ustraju u obrani vjere, dokgod potpuno ne pobjede. Po smrti Matatijinoj bi izabran zapovjednikom vojske Juda, koji je s očevidnom pomoći Božjom izvršio velika djela, pobijedio više puta sirsku vojsku i dobio u svoje ruke nekoliko gradova. Zauzme Jerusalem, očisti hram, uspostavi u njemu službu Božju.

Naše je doba slično donekle ovom burnom vremenu židovskog naroda. Neprijatelji napadaju crkvu i njezine vjernike riječju, slabim primjerom, časopisima i knjigama, i hoće da iz njihovih srdaca istrijebe vjeru i pobožnost, a na njihovo mjesto postave nemar, mlačnost i nevjeru. Neprijatelj zna dobro da treba mladosti izčupati najprije čuvstvo nedužnosti i čistoće, pa da je onda lako izčupati pobožnost i vjeru. Zato su se podigli, kao nekad Matatija, pobožni muževi i zovu nepokvarenu mladost obojeg spola: »Tko revnuje za Boga i vjeru, neka ide za nama!« Izabraše se dobromisleći mladići i djevojke, koji se postaviše pod zaštitu nebeske kraljice Majke Marije. To je vojska Marijinih društva za mladiće, djevojke, Marijino društvo za muževe i za žene.

Svatko, koji stupi u to društvo, obećaje da izabere sebi Mariju za svoju Gospoju, za svoju odvjetnicu i majku, i da će joj vjerno služiti. On će se u svim poteškoćama i napastima obraćati k Njoj, te je ljubiti, kao što ljubi dijete

svoju majku. Ukratko, tko stupi u takvo društvo, on je Mariji posvećeno dijete.

Obično je dijete slično materi. Zato je dužnost Marijinog djeteta, da se povodi koliko-god može za Marijom i njezinim krepostima. Pripovijeda se, kako su misijonske sestre, u El-Biaru u Africi, primile u svoj zavod četverogodišnju crnačku djevojčicu, koja je bila poganka. Dovele su je pred Marijin kip i kazale joj, da mora svoje srce izručiti Mariji, da ga Ona prikaže Isusu. Djevojčica je Mariju vrlo ljubila. Kad je naučila Oče naš, pitala je: »Zna li Marija Oče naš? Pred svakim poslom je pitala: »Je li Marija ovaj posao učinila kao i ja?« Ovako mora, da svako Marijino dijete misli na Mariju i vrši svoj posao onako, kako bi ga Marija na njegovom mjestu izvršila. Na taj način postat će život Marijinog djeteta pravo Marijino naslijedovanje, i u njemu će se zrcaliti sveto Marijino življenje, ono će postati savršenije.

Kod pristupa u društvo obećaje osim toga Marijino dijete, da će nastojati, da i drugi služe Mariji, a to je apostol Marijinog društva. Svaki dobar primjer djeluje, kako dobra propovijed, a znana je poslovica: Riječi mame, a primjer vuče. Po Marijinim društvima dadu se najlakše iskorijeniti slabe navike i uvesti dobri običaji, širiti katolička štampa, uništiti raskalašenost i pijanstvo, pobuditi mar za crkveno pjevanje i nakit crkve; ponajpače često primanje sv. sakramenata.

Jer su Marijina društva toli korisna, zato ih mrze neprijatelji Marijini, jer je rečeno zmiji: »Neprijateljstvo ću postaviti među tobom i ženom, među sjemenom tvojim i sjemenom njezinim.« Sotona i njegovi pomagači mrze na Marijino sjeme, a to su Marijina djeca. Neprijatelji rado prstom kažu na ovoga mladića ili onu djevojku, koji nijesu neprikorna ponašanja, a jesu u Marijinom društvu, a zaboravljaju, da oni koji su u njihovom društvu mogu tek iznimno da budu dobri. Isus je imao dvanaest apostola, a ipak je jedan među njima bio izdajica Isusov.

Svakako je istina, da članovi i članice Marijinog društva imadu od tog mnogo koristi. Pravila društva navađaju svoje članove k bogoljubnom življenju, pomaže im održati neokaljano srce. Marija daje svojoj djeci milosti, da pobijede napasti. Moći im daje skupna molitva i primanje sv. sakramenata, a napokon im dijeli svaku pomoć za sretnu smrt.

»Neka je proklet onaj, koji ne poštuje svog oca i svoju mater, i sav narod neka reče: Amen.« (V. Moj. 27, 16). Tko ne će da bude dijete Marijino, taj odbija od sebe sredstvo spasenja. Poslušajmo glas sv. Crkve, koji nas poziva k Mariji našoj Majci. Ponosimo se, što smo Marijina djeca, jer je ljepše i časnije biti dijete Prečiste Djevice Marije, nego li opakog svijeta. Širimo po svuda kraljevstvo Marijino, sav svijet neka je upozna i ljubi i crpi iz njezinih ruku milosti za dušu i tijelo.

Primjer.

Just Lipsius Brabantski (1547.—1606.), bio je znameniti istraživatelj starina i kritik, koji se proslavio time, što je napisao mnogo učenih knjiga. Od rane svoje mladosti ljubio je Mariju, te ju izabrao za svoju voditeljicu i čuvaricu života. Često se k Mariji obraćao u stvarima svoje nauke. Kad se je u Lovanu ustanovilo društvo Marijino, koje su vodili Oci Isusovci, odmah je on pristupio kao član. Dolazio je tako redovito na sastanke društva, da je nekom zgodom ustao sa stola u po večere, radije nego da zakasni na sastanak. U svojem življenju bavio se je mnogo svietovnim stvarima, a na smrtnoj je postelji izjavio: »Sve je isprazno i ništetno«; a zatim pokaza križ te reče: »To je prava mudrost, Gospodine Isuse nauči me strpljivosti. Na to je molio otvorenim očima: »O Majko Božja, pomozi svojemu slugi, koji se sada bori sa vječnošću! Nemoj me zapustiti u ovaj čas, od kog je ovisno spasenje moje duše! Sada jedva spoznajem, koliku moć daje na smrtnom času Marijino štovanje.« (Po Seeböcku).

—

29. dan.

MARIJA KRLAJICA SRDACA.

Pripovijeda nam sv. Pismo, kako je neki mladić pritrčao pred Isusa i kleknuvši pred njim moljaše ga: Učitelju dobri što mi valja

činiti da dobijem život vječni? A Isus mu reče: opslužuj zapovijedi: ne ubij, ne čini preljube, ne ukradi, ne reci lažnoga svjedočanstva, ne prevari, poštuj oca svoga i mater! A on mu odgovori: Učitelju sve sam ovo izvršio od svoje mladosti. A Isus pogledavši na njega zavoli ga i reče mu: Jedno ti manjka, idi, prodaj sve što imaš i podaj siromasima i imat ćeš blago na nebu: i dodi, uzmi križ svoj te idi za mnom! A on posta zlovoljan od ove riječi pa otide tužan, jer je bio vrlo bogat (Mark. 10, 17—22).

Velika je razlika među Božjim zapovijedima i evandeoskim savietima. Božje zapovijedi mora izvršivati svaki kršćanin, a evandeoske savjete samo onaj, koji želi biti savršen, ili tko učini zavjet, da će ih vršiti, kao što to čine redovnici. Jednako je i s Marijinim štovanjem. Štovati i ljubiti Mariju moramo svi, jer kako kažu crkveni oci, ne možemo se inače spasti. Ali tko hoće da bude Mariji još miliji i po njoj tjesnije združen s Isusom, taj se mora Mariji potpunoma darovati, biti njezin posvemašnji sluga i tako reći rob. Ovaj način posvete uveo je blaženi Ludovik Marija Gignon Montfortski (1673.—1716.), te ju opisao u svojoj knjizi: »Prava pobožnost Bl. Dj. Marii.« Kardinal Wanghan reče o toj knjizi: »Mislim da nema korisnijeg djela, nego li širiti zlatnu raspravu bl. Grignona: »Prava pobožnost Bl. Dj. Mariji.«

Svrha našeg življenja, ako ne ćemo živjeti kao nevjernici, jest Isus Krist pravi Bog i čo-

vjek. Isus je alfa i omega, početak i svrha svih stvari, zato se mora svatko truditi da postane savršen u Kristu. Tko nije u vezi s Kristom, taj je kao mladica, koja nije u vezi sa stablom, posuši se, otpadne i baci se u oganj.

Marija je u najtjesnijoj vezi s Isusom. Isus je uvijek s Marijom, a Marija uvijek s Isusom, i ne može biti bez Isusa, jer bi onda prestala biti ono što jest. U Mariji živi i vlada Isus mnogo potpunije, nego li u svim anđelima i svecima. Marija je tako usko vezana s Isusom, da bi lakše bilo rastaviti svijetlost od sunca i toplinu od vatre, nego li Mariju od Isusa. Marija ljubi Isusa tako žarko i toliko ga slavi, koliko ne mogu sva ostala stvorenja zajedno. Najkraći, najbolji i najlakši put k Isusu jest onaj po kojem je Isus došao na svijet, naime Preblažena i Prečista Djevica Marija. Po majci se dolazi najstalnije, najsigurnije i najlakše k srcu Njezinog Sina.

Da se uzmognemo sjediniti s Isusom, moramo se najprije približiti Mariji i Njoj se potpunoma izručiti, darovati i posvetiti, jer Sin Božji dijeli sve milosti po svojoj materi. Za ovakovo izručenje samog sebe Mariji, Blaženi Ludovik Marija Grignom, sastavio je slijedeći obrazac: »O Marijo ja te biram za svoju majku i gospođu,, ja ti kao sluga i rob izručujem i posvećujem svoje tijelo i dušu, svoje nutarnje i vanjske darove, sva svoja dobra i ujedno vrijednost mojih prošlih, sadanjih i budućih dobrih djela, i prepuštam ti potpuno i neomeđa-

šeno pravo nad njima i nad sobom i nad svim, što je moje bez izuzetka, da raspolažeš sa mnom po svojoj volji, na sve veću slavu Božju, u vremenu i vječnosti.«

Tko se tako izruči Mariji, obvezuje se, da će uvijek i posvuda služiti Mariji kao svojoj Gospodi, ne samo kao sluga, nego upravo kao rob ljubavi, tako da ne živi sam sebi, nego svojoj nebeskoj kraljici. On radi sve za Mariju, po Mariji i u Mariji i s Marijom, a sve zato da uzmogne potpunije djelovati i živjeti za Isusa u Isusu i po Isusu.

Ova posveta vrši se navadno iza jednomjesečne priprave. Prva priprava traje dvanaest dana, u to vrijeme onaj, koji se posvećuju nastoji osloboditi se svjetovnog duha i pobuđuje k tome prikladne odluke. Sliedećih šest dana moli, da upozna samog sebe i žali nad učinjenim grijesima. U daljnjih šest dana nastoji sve više upoznati Blaženu Djevicu Mariju, ljubiti je i u nju se potpuno ufati. U najzadnjoj šestodnevnici upoznaje se bolje s Isusom Kristom i s onim, što je za nas učinio. Na trideset i prvi dan, a tai je obično koji Marijin blagdan, izvrši se posvećenje.

Ta se pobožnost sastoji u tomu, da se potpuno izručimo Mariji, i da po Mariji postanemo potpuno Isusovo vlasništvo. Napose darivamo svečano Mariji: a) svoje tijelo sa svim čuvstvima i ćutilima; b) svoju dušu sa svim njezinim moćima; c) sva vanjska dobra, koja imamo, ili ćemo u buduće imati; d) sva nu-

tarnja dobra, zasluge, kreposti i dobra djela, sadanja i buduća. Drugotna svrha te pobožnosti jest, da živimo ovisno od Marije, kako je u Nazaretu živio Isus.

Posvetiti svoje tijelo i dušu, živjeti čisto, kako nam naš stalež nalaže, čuvati se skrbljivo svakog, ponajpače smrtnog grijeha i to iz ljubavi prema Mariji, darovati Mariji svoj imetak, znači služiti se s njime onako, kako nalažu Božje zapovijedi t. j. bez da se srce na nj veže. Svjetovno imanje nije naša zadnja svrha, nego pripomoć, da lakše služimo Bogu te se spasimo. Osim toga darivamo Mariji također naša dobra djela. Sa svakim dobrim djelom, što izvršimo u milosti Božjoj, otplaćujemo Bogu nešto onog duga, što ga Bogu dugujemo za svoje grijehe, ili brišemo nešto od one vremenite kazne, koju bi morali trpjeti na zemlji ili u čistilištu. No dobro djelo ima tu prednost, da nam pri Bogu zaslužuje milosti: umnaža u nama posvećujuću milost i daje nam pravo na veće blaženstvo u raju. Kod posvete darivamo Mariji sve ove razne zasluge naših dobrih djela, da Ona njima upravlja po miloj volji, da ih dijeli, kako hoće i kome hoće. Ali zaslužnu vrijednost naših dobrih djela ne možemo i onako nikome ustupiti; ali i ovo darujemo Mariji neka to ona čuva i umnaža, te vodi skrb da budu naša dobra djela potpuna i da ih ne izgubimo smrtnim grijehom.

Kad se tako Mariji darujemo, nijesmo više svoji, mi za sebe ne zahtijevamo ništa drugo,

nego da Marija preuzme potpuno gospodstvo nad našim srcima, da ga veže i sjedini i upriliči Srcu Isusovom. Na taj način postaje Marija Kraljicom naših srdaca. Blaženi Ludovik Marija Grignon imenovao je ovo gospodstvo »sužanjstvo Isusu po Mariji.«

Primjer.

Kralj Alfons Aragonski toliko je ljubio svoju pobožnu ženu Lucilu, da joj je obećao, da ne će nikada odbiti molbe, koju mu kraljica preporuči. Brzo se doznalo za ovu kraljevu odluku. Kad je koji podanik molio kakvu milost u kralja, bez straha bi najprije otišao kraljici, kao svojoj dobroj majci, i molio je, da mu prošnju preporuči. A kraljica štogod bi preporučivala, bilo je uslišano. Neki podanik ne znajući za obećanje, koje je dao kralj svojoj ženi, kraljici, pošalje svoju molbu ravno na kralja. Kad primi kraljev doglavnik molbu, da je preda kralju, opazi da molba nije bila preporučena od kraljice i reče, kimajući glavom onima, koji su bili oko njega: »nesretni čovjek, sa svojom se molbom nije držao puta, kojim se sigurno dobiva milost, molbe nije preporučila kraljica, stalno ne će naći milosti ni u kralja; njegov će rođak i na dalje čamiti u tamnici.« Da se i nama slično ne dogodi, ne zaboravimo uteći se Mariji, jer to je put, koji vodi kralju neba i zemlje Isusu Kristu.

Po majci k srcu Njezina Sina! (Po Hättenschwiller-u.)

30. dan.

PLODOVI PRAVOG ŠTOVANJA PREMA MARIJI.

Moguće je kraljevstvo Bl. Dj. Marije, ono rađa u čovječjem srcu divne plodove. Sv. Crkva proteže na Mariju riječi knjige mudrosti: »Utvrdih se na Sionu, i jednako otpočinuh u svetom gradu i u Jerusolimu je oblast moja.« Sion u sv. pismu znači kraljevstvo Isusovo t. j. sv. Crkvu, da Marijina je sila u sv. katoličkoj Crkvi velika. »Ukorenih se u puku poštovanom, kojeg je baština u posjedu Boga mojega, i društvu svetaca je moje prebivanje.« Čim počne narod štovati Mariju, odmah se na njemu opažaju plodovi toga štovanja: »Uznešena sam kao cedar na Libanu, i kao cipres na gori Sionu.« Kaošto se cipres uzdiže ravno k nebu, tako nas i štovanje Marijino vodi u nebo. »Uzrastoh visoko kao paoma u Kadesu, i kao ruža u Jerihu.« Kaošto su rasle u Jerihu najljepše ruže, tako rastu i u srcima onih, koji ljube Mariju, najljepše kreposti. Kreposno življenje širi oko sebe neko prijatno duševno raspoloženje, zato kaže sv. pismo o Mariji: »Kao cimet i balsam dadoh miris, kao mira izabrana dadoh prijatni zadah.« »Kao terebint rasprostirah svoje grane, a moje mladice su poštovane i ljubeznive.« Kao trta rodila sam slatki i mirisavi plod i iz mojega je cvijeća slavan i obilan rod (Sir. 24, 16—23).

Razmišljajmo danas o milostima, koje pravo Marijino štovanje donaša onima, koji Mariju ljube. Čim je stablo plemenitije, tim je plemenitiji i njegov plod, čim se pobožnost revnije obavlja, tim su i milosti obilnije.

Prva je milost, plod, upoznaje samog sebe. Kad Marijin štovatelj upoznaje Njezinu svetost i krasotu uvida, kolika je njegova nesavršenost, i da ne može u ničem napredovati, ako ga Božja pomoć ne podupire. Slab je i ništetan čovjek, a velik je samo Bog, i kog se Bog udostoji slaviti. Ovakve misli probuduju čuvstvo poniznosti, koje je temelj svih drugih kreposti. »Gdje je poniznost tu je i mudrost« kaže sv. pismo. »Poniznost je temelj svake svetosti«, veli sv. Ciprijan. Samo ljudi puni svjetovnog duha umišljaju sebi, da nešto znaju i mogu, dok je Marijin štovatelj ponizan, i poniznim srcem služi Onoj, koja se nazvala službenicom Gospodinovom, te ju je poniznost uzdigla na čast Majke Božje i kraljice neba i zemlje.

Druga milost, plod, kojim rađa prava pobožnost prema Mariji, jest živa vjera. Bl. Dj. Mariju hvali sv. pismo: »Blago tebi, što si vjerovala, da će se izvršiti, što ti je kazao Gospodin.« Čim više napredujemo u pobožnosti prema Mariji, tim se više umnaža i vjera u našem srcu, koja se očituje u dobrim djelima, koja izvršujemo. Pravi Marijin štovatelj pripravan je sve žrtvovati za vjersku istinu i isto svoje življenje. On svijetli kao svijetlost onima, koji žive u tami grijeha i grije mrzla srca

nih, koji su potrebni Marijine ljubavi. Kad bi kršćani štovali i ljubili Mariju, ponovilo bi se među njima sveto življenje prvih kršćana.

Osim toga, budući je Marija majka lijepe ljubavi, ulijeva svojim štovateljima u srca ljubav prema Bogu, tako da oni izvršuju dobra djela i čuvaju se grijeha, više iz ljubavi, nego li iz straha, a uvada u nj mir. Marijino dijete hoda veselo putem zapovijedi Božjih, jer ga Marija vodi za ruku, podložan je Božjoj volji i moli, da se ona na njemu vrši. On se ravna po lijepim riječima sv. Bonaventure: »O Marijo moja Gospođe i moja obrano, ako se Tebi prepustim, znadem da se nemam česa bojati, jer si Ti moja jakost i slava u Gospodinu. Ja sam Tvoj i sve moje je Tvoje; o časna i nadasve blagoslovena Djevice, kako pečat ću Te pritisnuti na svoje srce, jer je Tvoja ljubav jaka kao smrt.«

Koji se potpuno Mariji preda u ropstvo, onomu se i Marija potpuno daruje, tako da, kako piše sv. Ambrozij, njezina duša djeluje u njemu: »Neka bude u svakomu Marijina duša da veliča Boga i Njezin duh da se u Bogu raduje.« Kad Marija u srcu čovječjem zavlada, tada sv. Duh dušu onog čovjeka obasiplje bogatstvom svoje milosti, i on postaje od dana u dan svetiji.

Svetost se pako sastoji u tomu, da postajemo sve sličniji Isusu, a to možemo najlakše po Mariji. Marija je posuda duhovna, jer je Ona porodila Isusa, istu svetost, zato i nas po-

svećuje, ako je častimo. Samo onaj može da uspješno napreduje u svetosti, koji se Isusu približuje po Mariji.

Napokon Marija posvećuje naša dobra djela. Marija je imala pri svakom djelu tako čistu namjenu, da je i najmanje Marijino djelo u Božjim očima, bilo vrijednije, nego li najveće djelo svetaca ili od njih podnesene muke. Ako dakle sebe i naša djela darujemo Mariji, ona će postati u njezinim rukama čišća i vrijednija, i Bogu će biti ugodnija ako ih Ona prinese pred Njegovo prijestolje.

Evo, predragi, koliki su plodovi Marijinog štovanja! Nastojmo sve više upoznati od kolikog je zamašaja Njezino štovanje za naš duhovni napredak. Rastimo u Marijinom štovanju postepeno. Najprije obavljajmo običajne Marijine molitve i pobožnosti, zatim se upišimo u Njezine bratovštine i društva. Kad pak budemo dobro upoznali Mariju i naše se srce rasplamti njezinom ljubavi, posvetimo Joj se onako kako to uči blaženi Ludovik Marija Grignon, tad ćemo biti potpuno po Mariji Isusovi.

Primjer.

Plodovi pobožnosti prema Mariji pokazali su se najbolje na ustanovitelju i širitelju pobožnosti, o kojoj smo danas govorili. Blaženi Ludovik Marija Grignon, rodi se od plemenitih roditelja u Bretanji u Francuskoj, u januaru 1673. god. Već od prve mladosti gojio je izvanrednu pobožnost prema Bl. Dj. Mariji. Kao 12

godišnji dječak, bio je od roditelja poslan u Isusovačke škole u Renes. Tu bude primljen u Marijino društvo, te je već tada žudio svim srcem, da se posveti. Kao dvadeset godišnji mladić došao je u Pariz, da tamo svrši svoje bogoslovne nauke. Roditelji mu dadoše na put dvije odjeće i deset srebrnjaka. Sav novac razdijeli među siromake, dok je jednu odjeću podario nekom siromaku, a drugu zamijenio s onom nekog drugog siromaka. Kad mu je bilo 27 godina postade svećenik, te bi poslan kao misijonar u Bretanju. U dušobrižništvu bio je revan i neutrudiv, napose se je isticao u ljubavi za siromake. Bio je i sam siromak, pa je ipak danomice opskrbljivao 100 do 200 siromaka, za koje je kod dobrostojećih isprosio životne namirnice. Kao misijonar bio je nenatkriljiv. Kao nekada Isus, tako je i on hodao preko gora i preko dola svakome dobro čineći, učio, propovijedao, ispovijedao, nukajući grješnike na pokoru. U svojim propovijedima znao je uvijek svesti govor na Prečistu Djevicu Mariju. Puk je u velikim mnoštvima hrlio da ga sluša i da se kod njega ispovijeda. Čim je više slovio, tim je on bivao ponizniji. Spavao je na golom podu i strogo postio. Umro je, dok je obavljao neke misije dne 28. aprila 1716. u dobi od 43 godine. Oporučno je odredio neka se njegovo tijelo pokopa na groblju, a srce da se zakopa na podnožju Marijinog oltara. Godine 1888. bio je proglašen blaženim.

U bl. je Ludoviku zaista Marijina ljubav radala čudesa.

31. dan.

USTRAJNOST DO SMRTI.

Nadošao je zadnji dan mjeseca svibnja i možda je to, za nekoje od nas, zadnji svibanj u životu. Dolazili ste marljivo u crkvu, revno ste polazili sv. sakramente. Natjecali ste se u ljubavi i upoznavanju Marijinih kreposti i njezinih odlika. Što da danas, kad završavamo ovu lijepu Marijinu pobožnost, našoj kraljici Prečistoj Dj. Mariji obećamo? Obećajmo Joj, da ćemo Je štovati i ljubiti do smrti!

Čitamo u sv. evandelju kako izide sijač da sije sjeme. I kad je on sijao, nekoje pade pokraj puta, i dođoše ptice nebeske i pozobaše ga. A drugo pade na kamenito tlo, gdje nije imalo mnogo zemlje, iznikne ali kad pritisnu sunce, usahne jer nije imalo vlage. I drugo pade u trnje i iznikavši trnje ga udavi. A drugo pade na dobru zemlju, i iznikavši donese stostruki plod.

Eto, ovako će se dogoditi i s naukom, koji ste kroz svibanj slušali. Nekoji su slabo pazili na nauk, nehajno su ga slušali; ono malo što su čuli, orobit će im vlastito poželjenje i nečisti duh. Neki su nauci pali na kamenita srca, jer nije u njima bilo dostatnog kršćanskog življenja — i propadoše. Ima ih, koji su nauke čuli i uzeli ih u srce, ali će ih od skrbi za ovim svijetom doskora zaboraviti. Manjina ostaje onima, koji su nauke primili u dobro

srce, te će ga također u dobrom srcu sačuvati i donesti stostruki plod.

Dao dobri Bog, da se svi među vama okoriste više ili manje s onim što su čuli, te da tako zadrže u svom srcu bar koje zrnce, koju iskricu ljubavi prema Mariji. Ove goruće iskrice treba svaki dan nijetiti bilo kojom, makar neznatnom pobožnošću prema Mariji, bilo jednim samim uzdahom: Smiluj mi se Marijo! Bilo jednom Zdravo Marijom, litanijama, molenjem krunice, samozatajom, kojim tim dobrim djelom, postom, potrpljenjem i slično. Neka ne prode dan, da ne bi Mariju zadužili bilo kakvom malenom pobožnošću.

Kad je sv. Ivan Berchmans (1599.—1621.) mladi Isusovac ležao na smrtnoj postelji, pitala ga njegova subraća, da im kaže, koja je pobožnost Mariji najmilija, pa nam stiče najsigurnije njezinu obranu. On je rekao: »Quidquid minimum, dummodo constans«, t. j. Svaka i najmanja pobožnost, samo da je ustrajna. Pravo kaže sv. pismo: »Tko ustraje, taj će primiti krunu.« Jedino ustranost zaslužuje krunu nadodaje sv. Bernardo.

Zato nas Marija danas opominje: »Blažen je čovjek, koji me sluša, i koji svaki dan straži vrata moja, i čeka na mojim pragovima.« Sretan je onaj, koji sluša glas nebeske Majke, i razmišlja, kako da joj služi, kao što i onaj, koji se k Njoj utječe u duševnim i tijelesnim potrebama. Tko Mariju trajno ljubi, sretan je za života, Ona mu je utjeha na času smrti, a po

smrti bit će mu na pomoći, da se čim prije oslobodi čistilišta. Istinite su riječi sv. pisma, koje crkva uzima za Marijine: »Tko mene nađe, naći će život i primit će spasenje od Gospodina.«

Ako nam je već za života Bl. Dj. Marija od tolike utjehe i pomoći, koliko će tek Ona biti veselje i radost svim njezinim ljubiteljima i štovateljima na nebu! Veli sv. pismo, da će biti svi dvoranici odjeveni dvostrukom odjećom: odjećom nebeske slave i blaženstva. Marijini će pak štovatelji biti odlikovani još posebnim sjajem, u znak, da su oni dvoranici moguće nebeske Kraljice. Kolike li časti, slave i blaženstva! Služiti Mariji više vrijedi, nego kraljevati. Na nebesima će štovatelji Marijini biti vazda i posvuda uz Nju i ona uz Njih. Koliki nebeski užitak, radost i veselje, smjeti prebivati uz Mariju i vidjeti i gledati iza Boga najljepše, najčistije, najsvetjie, najslavnije Božje stvorenje Mariju! »Oni se nasićuju od obilnosti kuće tvoje Gospodine i potok slatkosti tvoje napaja ih« (Psl. 35, 9).

Primjer.

Kardinal Ludovik Pic (1815.—1880.), biskup u Poitiers, svom je silom radio za prava katoličke crkve u Francuskoj. U zamašnom radu za Boga i sv. Crkvu, potpomagala ga duboka i djetinjska odanost Majci Mariji. On se već u svojoj mladosti potpunoma posvetio Mariji, a za cijelog je života, danomice po više

puta, opetovao veleći: »Tvoj sam Majko!« Nikad nije poduzeo ni veći ni manji posao, a da se ne bi prije preporučio Mariji i dao joj riječ: »Tvoj sam Majko.« Kardinal Ludovik Pic umr'o je god. 1880. Njegovo tijelo počiva u Poitersu u velebnoj Marijinoj crkvi. Na njegovom grobu stoje uklesane riječi: »Tvoj sam Majko«. (Po Hättenschwilleru.)

O Marijo, Majko naša! I mi hoćemo da od danas unapred budemo tvoji! Tvoji smo Majko u sreći i nesreći, Tvoji u zdravlju i bolesti, Tvoji za života i na smrti. Pomozi nam Majko, da budemo također tvoji u nebeskoj slavi. Amen.

DODATAK.

I. POHVALE BL. DJ. MARIJI.

Hvalospjev svetog Bonaventure Bl. Dj. Mariji.

Tebe, majko Božja, hvalimo.* Tebe Mariju Djevicu ispovjedamo.

Tebe kćerko vječnoga Oca, majko božanskoga Sina, zaručnice Duha Svetoga,* sva zemlja štuje.

Tebi svi anđeli i arkanđeli,* Tebi prijestolja i kneževine vjerno služe.

Tebe sve vlasti i moći nebeske* i sva gospodstva slušaju.

Tebe, svi zborovi,* Tebe Kerubi i Serafi slave.

Tebi svako anđeosko stvorenje* neprestanim glasom vapi:

Sveta, sveta, sveta si, Bogorodice,* majko i djevice Marijo!

Puna su nebesa i zemlja* veličanstva slave ploda utrobe Tvoje.

Tebe slavni zbor apostola hvali* kano djevičansku Majku svoga Stvoritelja.

Tebe slavna četa blaženih mučenika slavi* kao roditeljku Spasitelja svojega.

Tebe slavna vojska priznavalaca zove* hramom presvetoga Trojstva.

Tebe ljubezan niz svetih djevica navješta* kano uzor djevičanstva i poniznosti.

Tebe cijeli nebeski dvor časti* kano svoju najmiliju kraljicu.

Tebe širom svijeta zazivajući slavi sveta crkva,* Majko puna veličanstva i slave!

Časna i sveta, mila i slatka* roditeljko kralja nebeskoga!

Ti Gospođo Anđela, Ti vrata rajska: Ti ljestve do slave kraljevstva nebeskoga:* Ti stane, Ti škrinjo blagosti i milosti.

Ti posudo milosrđa:* Ti zaručnice i majko kralja vječnoga.

Ti hrame i svetište Duha svetoga,* Ti najplemenitije blago cijeloga presvetoga Trojstva.

Ti posrednice između Boga i ljudi:* ljubiteljice umrlih i nebeska prosvjetiteljice.

Ti jaka sila borilaca:* odvjetnice siromaha, smilovateljice i utočište grješnika.

Ti djeliteljice darova:* pobjediteljice i strahoto oholih paklenih neprijatelja.

Ti Gospojo svijeta, kraljice neba,* iza Boga jedina nado naša.

Ti spase onih, koji Te zazivaju,* luko brodolomnih; utjeho nevoljnika, utočište stradajućih.

Ti majko svih blaženih, potpuna njihova radosti,* iza Boga utjeho svih nebeskih gradana.

Ti upraviteljice pravednika,* sabirateljice zalutalih, obećanje patrijarka.

Ti očekivanje proroka,* slavo i učiteljice apostola i evanđelista.

Ti jakosti mučenika, uzore priznavalaca,* časti i velika radosti djevica.

Ti da oslobodiš prognana čovjeka* začela si Sina Božjega u svojoj prečistoj utrobi.

Po Tebi predobivši staroga neprijatelja* otvoreno je vjernicima kraljevstvo nebesko.

Ti sa Sinom svojim* sjediš ob desnu Oca.

Ti za nas moli, Djevice Marijo,* za koga vjerujemo, da će doći suditi nas.

Tebe dakle molimo, pomozi slugama svojim,* koji smo dragocjenom krvlju Sina Tvoga otkupljeni.

Daj milostiva Djevice,* da se u vječnoj slavi pribrojimo svim svecima.

Spasi puk svoj, Gospojo,* da budemo dionici baštine Sina Tvoga.

Upravljaj s nama* i čuvaj nas do vijeka!

Po sve dane, o majko, pozdravljamo Tebe* i želimo Te u vijeke hvaliti.

Dostoj se slatka Marijo,* sada i uvijek bez grijeha nas čuvati.

Smiluj nam se, milostiva,* smiluj nam se.
Budi milosrđe Tvoje veliko s nama,* jer se u Te, moguća i milostiva Djevice, uzdamo.
U Te se, o vjerna i slatka Marijo, ufamo;* brani nas i čuvaj u vijeke.
Tebe, o majko Božja, ide hvala i vlast,* jakost i slava u vijeke vijeka. Amen.

Pozdrav neoskvrnuto začetoj Djevici Mariji,

od svetoga biskupa Germana.

Zdravo, Marijo, milosti puna! Ti si svetija od svetaca, uzvišenija od nebesa, slavnija od Kerubina, časnija od Serafina i dostojnija štovanja od svih stvorova.

Zdravo, golubice, koja nam nosiš grančicu masline, koja nam naviještaš izbavitelja iz duševnog potopa i luku spasa: Ti si golubica, čija su krila srebrom prevučena, a hrbat se od žutog zlata prelijeva, koja se blista sjajem Svevišnjega, premudroga Duha Božjega.

Zdravo, ugodni raju Božji, kojeg je moguća i dobrostiva desnica Božja na današnji dan na istoku zasadila: Ti donosiš slatke miomirisne ruže za spas svima, koji su smrtnu gorčinu okusili.

Ti si raj, u kojem raste stablo života, spoznanja istine, po kojem svi, koji ga kušaju, postaju besmrtni.

Zdravo da si, na svetinji sagrađena, neokaljana, prečista palačo Božja, palačo najuzvišenijega Kralja, urešena slavom istoga Boga i Kralja, koji sve gostoljubivo prima i duševnom slatkošću napunja.

Ti si najraznovrsnijim nakitom urešena, ne od čovječjih ruku načinjena počivaljko Božanskoga zaručnika, na kojoj se vječna Riječ, koja je zabludjelo čovječanstvo na pravi put opet privesti htjela, tijelo na se primila, da sve, koji su u progonstvu čamili s nebeskim Ocem opet izmiri.

Zdravo, da si plodna i sjenata goro, na kojoj se je Jaganjac Božji paso, kad je naše slabosti i grijehe na se uzeo: ti si gora, s koje pada kamen, ali ne čovječjom rukom odlomljen, te ruši žrtvenike poganskih bogova, i postaje temeljnim kamenom.

Zdravo, Ti iz čistog zlata pripravljena posudo, koja u sebi sadržaje najveću slast duše, Krista naime, našu manu.

O prečista, svake hvale predostojna djevice, Ti Bogu posvećeni dare, visoko uzvišena vrhu svih stvorova, Ti neoskvrnjena zemljo, Ti neorana oranice, Ti cvatuća lozo, Ti bistro tekuće vrelo.

Zdravo, blagoslovljena Djevice, majko, koja nijesi poznavala muža: Ti skriveno blago nevinosti, divni urese svetosti, udostoj se po Tvojem mogućem zagovoru kod Gospodina Boga, stvoritelja svih stvari, Tvoga Sina, koji je od Tebe bez oca rođen, duhovnim staležima upravljati i privesti sve članove u luku vječnog spasa.

Uresi svećenike pravednošću i nakiti ih darom stalne i iskrene vjere.

Udijeli svima pravovjernim vladarima, koji su, ne mareći za grimiz i zlatni ures, za biser i drago kamenje, Tebe za svoju krunu i haljetak, za trajni ures svoje države izabrali, mirno i sretno vladanje pod žezlom njihovim.

Podloži im nevjerne narode, koji Tebe i od Tebe rođenog Sina Božjega vrijeđaju; ojači im podložene narode, da žive po propisu Božjega zakona i ustraju u vjernoj poslušnosti.

Pribavi, o Marijo, zasužnjenima izbavljenje, strancu prebivalište i pokaži se kao utješiteljica svim nevoljnim i zapuštenim!

Pruži svijetu spasavajuću desnicu, da u radosti i veselju Tvoje blagdane sprovađamo, u Isusu Kristu, Kralju svijeta, našemu pravomu Bogu, komu budi čast i slava s vječnim Ocem, izvoru svega života i vječnomu, istobitnomu s Njim slavno vladajućem Duhu Svetomu sada i po sve vijeke vijeka. Amen.

Psalmi na čast Bl. Dj. Marije.

1.

Velika si, Gospojo, i hvale vrijedna veoma* u gradu Boga našega i u svetoj crkvi odabranika Njegovih.

Milosrđe Tvoje i milost Tvoja svagđe se naviješta;* Bog djela ruku Tvojih blagosliva.

Smiluj nam se, Gospojo, i iscijeli bolest našu;* uzmi bol i tjeskobu srca našega.

Pošalji nam dobroga anđela u susret,* da se po njemu od neprijatelja branimo.

Smiluj nam se u vrijeme tjeskobe naše:* ter nas istinom svojom rasvijetli.

Smiluj nam se, Gospojo, smiluj se nama:* jer Ti si nada i svjetlo za sve, koji se u Te utaju.

Spomeni se nas, spasiteljice izgubljenih,* usliši plač i uzdahe naše.

Smiluj nam se, Gospojo, i moli za nas:* u radost dobru obrati žalost našu.

Smiluj se, Gospojo, slugama svojim:* i ne dopusti, da se muče u napastima svojima.

Smiluj nam se, Kraljice slave i časti:* ter od svake pogibelji čuvaj život naš.

Smiluj nam se, Majko Spasiteljeva,* daj utjehu u nevolji našoj.

Iscijeli raskajane srcem, Gospojo spasa,* i oživi ih pomašću milostivosti.

Slava Ocu...

2.

K Tebi ću, Gospojo, vapiti, i uslišat ćeš me:* glasom Tvoje hvale razveselit ćeš me.

K Tebi sam vapio, kada se žalostilo srce moje* i uslišala si me s gore svetaca.

Pođimo Marijinim tragom, grješnici:* bacimo joj se pred blažene noge.

Pristupite k njoj s počitanjem i pobožnošću:* i neka se srce naše veseli pozdravu njezinu.

Pristupite k njoj u nevoljama vašim:* i utvrdit će vas vedro lice njezino.

Od ručećih pripravljenih za jelo:* iz ruku onih, koji nas traže, oslobodeni smo pomoću njezinom.

Držite, narodi moji, zapovijedi Božje:* i ne zaboravite na kraljicu neba.

Otvorite srce, da je tražite:* usta, da je proslavite.

Užgala se čuvstva srca napram njoj:* i zasramit će neprijatelje naše.

Oduzela je srcu tugu i žalost:* i slašću svojom osladila srce naše.

Poklonite joj se u njezinu sjaju:* slavite Tvorca ljepote njezine.

Njezinom svetom pomoći izbjegosmo pogibelji i smrti:* i oslobodismo se bjesneće kuge.

Slava Ocu...

3.

Utočište si Ti, Gospojo, u nevolji svakoj:* i pomoć premožna, koja satireš neprijatelja.

Redovnici svi, častite ju:* jer ona je pomoćnica i vaša duhovna odvjetnica.

Utecimo se k njoj u nevolji svojoj:* i izbavit će nas iz pogibelji naših.

Spomeni se, Gospojo, da se za nas zauzmeš.* ter srdžbu Sina odvratiš od nas.

Pogledaj na nevolju našu, slavna Djevice:* tugu i nevolju ne kasni odstraniti.

Spomeni se, Gospojo, nevoljnih siromaha* i uzdrži ih pomoću utočišta srca Tvoga.

Spomeni se nas, Gospojo, da nas ne zahvate zla:* pomozi nam na koncu i naći ćemo život vječni.

Poškropi srce naše slašću Tvojom:* daj nam, da zaboravimo tegobe ovoga života.

Pogledaj, Gospojo, na sniženost sluga Tvojih:* i ne daj, da podlegnu pogibeljima.

Pogledaj na nas sluge svoje svojim krepostima:* i srdžba Božja da nam se ne približi.

Pogledaj, Gospojo, na poniznost srca našega:* i oslobodi nas od preopake protivštine.

Sjeti se, Gospojo, milosrdnosti svojih:* i olakoti putovanje boravka našega.

Slava Ocu...

4.

U Te se, Gospojo, ufam:* radi množine milosrda imena Tvoga.

Sudi mi, Gospojo, jer sam s nevinosti svoje zašao:* ali u Tebe sam se pouzdao, i ne ću se uplašiti.

U ruke Tvoje predajem tijelo i dušu svoju:* sav život svoj i zadnji dah svoj.

Prospi na nas zrake svoje milostivosti* i rasvijetli nas svjetlom milosrda svoga.

Obnovi znamenja i zamijeni čudesa,* da očutimo pomoć ruke Tvoje.

Zagovaraj nas, spasonosna majko Božja:* jer si rodila spas anđela i ljudi.

Izlij milost od Boga svoga;* i dragom pomašću ublaži bol našu.

Neka stupi molitva naša pred Tebe:* a glas uzdišućih ne prezri, o Majko.

U ruci Tvojoj, Gospojo, spas je i život,* radost vječna i vječnost slavna.

Našli, molim, milost kod Boga,* koji Te u svojim potrebama zovu.

U pogibeljima i dvojbenim stvarima* i u svim potrebama našli slatku pomoć.

Jer sama iscjeljuješ raskajane srcem* i oživljuješ pomašću milostivosti.

Slava Ocu...

5.

Kad sam se žalostio, k Mariji sam vapio* i njezina milostivost me je uslišala.

K Tebi sam, Gospojo, podigao dušu svoju na sudu Boga moga:* i uz molbe Tvoje ne ću se stiditi.

Zdravo milosti puna, Bog s Tobom:* po kome se spas svijeta ponavlja.

Uzašla si uz izmjenične pjevajuće zborove anđela:* obasuta ružicama arkanđela i ovjenčana ljiljanima.

Operi, Gospojo, sve grijehe naše:* iscijeli sve bolesti naše.

Odstrani od nas nevolju našu:* i osladi svaku bol našu.

Neka se odvrati od nas srdžba Božja po Tebi:* ublaži ga Tvojim zaslugama i molbama.

Otvorila nam se po Tebi vrata pravde:* da naviještamo sva Tvoja čudesa.

Pristupi Gospodinu, da moliš za nas:* ter se po Tebi oslobodimo od tjeskoba naših.

Pomoć naša neka je u jakosti imena Tvoga,* od Tebe neka se sva djela naša upravljaju.

Od svake smutnje oslobodi sluge svoje:* i daj, neka žive mirno pod zaštitom Tvojom.

Klanjale Ti se obitelji naroda:* slavili Te svi zborovi anđela.

Slava Ocu...

Poklon preblaženoj Djevici Mariji.

Zdravo o Marijo, sveta Bogorodice, Djevice i Majko, Ti si svjetlonoša, jer iz Tebe je izašlo sunce pravde. Zdravo o Marijo, sveta Bogorodice, po kojoj se svaka vjerna duša spasava. Po Tvome sinu Isusu bijahu bjesni morski valovi naših strasti i grijeha utišani, po njegovu došašću zadobila je zemlja milost i mir.

Zdravo o Marijo, slavna djevičanska Kraljice, koju veličaju sva plemena, jer velika učini Gospodin na Tebi, koji je moguć i sveto je ime Njegovo. Zdravo o Marijo, moja Gospojo i gospodarice! Ništa nema, što bi se Tebi moglo prispodobiti, jer sve što je, ili je uzviše-

nije od Tebe — naime Bog, ili manje od Tebe — naime sve, što nije Bog. Zato ne ću prestati, da Te slavim i hvalu Ti iskazujem. Zdravo o Marijo, Ti divni suncokrete, koji je uvijek ostao okrenut k svijetlu Božje volje, isprosi mi milost, da ovu klanjanja vrijednu volju nada sve ljubim i do konca moga života ispunjujem.

Lauretske litanije.

Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se!
Gospodine, smiluj se!
Kriste, čuj nas!
Kriste, usliši nas!

Smiluj se nam!
- Oče nebeski Bože,
- Sine, Otkupitelju svijeta, Bože,
- Duše Sveti Bože,
- Sveto Trojstvo jedini Bože,

Moli za nas!
- Sveta Marijo,
- Sveta Bogorodice,
- Sveta Djevo djevica,
- Majko Kristova,
- Majko Božje milosti,
- Majko prebistra,
- Majko prečista,
- Majko neoskvrnjenja,
- Majko nepovrijeđena,
- Majko ljubezna,
- Majko divna,
- Majko dobroga savjeta,
- Majko Stvoriteljeva,

Moli za nas!
- Majko Spasiteljeva,
- Djevice premudra,
- Djevice časna,
- Djevice hvale dostojna,
- Djevice moguća,
- Djevice milostiva,
- Djevice vjerna,
- Ogledalo pravde,
- Prijestolje mudrosti,
- Uzroče naše radosti,
- Posudo duhovna,
- Posudo poštovana,
- Posudo uzorna pobožnosti,
- Ružo otajstvena,
- Tornju Davidov,
- Tornju bjelokosni,
- Kućo zlatna,
- Škrinjo zavjetna,
- Vrata nebeska,
- Zvijezdo jutarnja,
- Zdravlje bolesnih,
- Utočište grješnika,
- Utješiteljice žalosnih,
- Pomoćnice kršćana,
- Kraljice anđela,
- Kraljice patrijarka,
- Kraljice proroka,
- Kraljice apostola,
- Kraljice mučenika,
- Kraljice ispovjednika,
- Kraljice djevica,

Kraljice Svih Svetih,
Kraljice bez grijeha istočnoga začeta,
Kraljice svete Krunice,
Kraljice mira.
} Moli za nas!

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, oprosti nam Gospodine!

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine!

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, smiluj nam se Gospodine!

Pod Tvoju se obranu utječemo, sveta Bogorodice; naših prošnja ne prezri u potrebama našim, nego od svih pogibli oslobodi nas vazda, Djevice slavna i blagoslovljena, Gospojo naša, posrednice naša, zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu preporuči, svojemu nas Sinu prikaži.

Moli za nas, sveta Bogorodice,

Da postanemo vrijedni Kristovih obećanja.

P o m o l i m o s e: Milost Tvoju, molimo Te, Gospodine, ulij u duše naše, da mi, koji smo po anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista Sina Tvoga, po muci njegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo. Po istom Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Slava Mariji na vijeke!

II.

SVETA MISA NA ČAST BL. DJ. MARIJE.

Kada svećenik moli na podnožju oltara.
(Po sv. Bernardu.)

O preblažena Djevice! Daj nam, da dođemo k Sinu tvojemu po tebi, koja si našla milost, koja si porodila život, majko Spasitelja našega. Neka nas po tebi primi onaj, koji nam je po tebi darovan bio. Tvoja neokaljana čistoća neka brani naše okaljane grješne duše; tvoja Bogu mila poniznost neka isprosi oproštenje našoj taštini i oholosti. Bogatstvo tvoje ljubavi neka pokrije nebrojene naše grijehe; tvoje sveto materinstvo neka nam isprosi, da budemo bogati dobrim djelima. O gospođo naša, posrednice naša, zagovornice naša, svojemu nas Sinu preporuči, sa svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu izruči!

P r i s t u p.
(Sv. Ivan Damaščenski.)

Zdravo, Marijo, ufanje kršćana! Uslišaj molbe nevoljne duše, koja te iskreno ljubi, goruće časti i tebi s potpunim pouzdanjem izručа svoje spasenje. Od tebe mi je život, ti mi vraćaš milost Sina tvoga. Ti si mi najsigurnije jamstvo, da ću se spasiti. Zato te molim: oslobodi me vječne smrti! Raspršи tminu mojega duha, istjeraj iz mojega srca svako svjetsko nagnuće, brani me od neprijateljskih napasti i

upravljaj mojim životom tako, da tvojim posredovanjem i pod tvojom zaštitom postignem vječni život na nebesima.

Od poslanice do prikazanja.

(Po sv. Augustinu.)

O presveta Djevice Marijo, tko da ti dostojnu zahvalu iskaže? Ta ti si privolila na Božju odluku i tako spasila svijet, kojemu je prijetila propast. Kako da ti se zahvali slabi rod čovječji, kojemu je tek tada spasenje svanulo, kad no je tebi anđeo s neba veselu, blagu vijest donio? Primi ovu zahvalu makar i neznatnu, koja ni iz daleka ne odgovara tvojim zaslugama; isprosi nam oproštenje grijeha ti, koja se zauzimlješ za naše posvećenje. Ponesi molitve naše u svetište, gdje će biti uslišane i donesi nam za nje lijek pomirenja. Učini, da po tvojem zagovoru postigne oproštenje ovo, što tebi prikazujemo; učini, da po tvojem odvjetovanju uzmognemo postignuti ono, što od tebe pouzdano i očekujemo! Primi, što ti prikazujemo, podaj nam, što od tebe prosimo; oslobodi nas čega se bojimo, jer si ti jedino ufanje grješnika! Po tebi se ufamo, da ćemo postignuti oproštenje grijeha i po tebi očekujemo nagradu vječnu. O presveta Marijo, pomozi nevoljnima, okrijepi malodušne, utješi žalosne, moli se za puk, posreduj za svećenstvo, zauzmi se za bogoljubni ženski spol; daj, da tvoju pomoć osjete svi, koji slave tvoju svetu uspomenu! Primaj rado želje molitelja i povraćaj im željene plodove njihovih molba! Neprestano se moli za puk Božji, ti, koja si zaslužila, da u tvojem tijelu nosiš Spasitelja svijeta, koji živi i kraljuje u vijeke vijeka! Amen.

(Svaki dan 50 dana oprosta.)

Na prikazanje.

O Srce Marijino, majke Božje i majke naše! Preljubezno Srce, koje si toliko omiljelo presvetom Trojstvu i zaslužuješ, da te časte i ljube svi anđeli i ljudi! O Srce, prava sliko presvetoga Srca Isusova; Srce, puno dobrote i sućuti za našu bijedu, rastopi ledena naša srca; učini da se posve predadu Božjemu Srcu! Ulij u naša srca ljubav do kreposti, koje su tebe resile i užeži je onim svetim ognjem, koji u tebi neprestano gori. Primi pod svoju obranu sv. Crkvu, brani ju, i budi joj bez prestanka slatko utočište, nepredobiva obrana protiv sviju neprijateljskih napadaja. Budi nam put k Isusu i pritok svih milosti, koje su nam za spasenje potrebite. Budi nam pomoć u nevoljama, utjeha u žalosti, jakost u napastima, utočište u progonstvu, obrana u svim pogibeljima, a osobito na smrtnom času! Otvori nam tada sigurno zaklonište u vrelu milosrđa, da dođemo u nebo i tamo Njega zajedno s tobom slavimo po sve vijeka vijeka!

Neka bude spoznano, hvaljeno, blagoslovено, ljubljeno, čašćeno i slavljeno uvijek i

posvuda presveto Srce Isusovo i najsvetije Srce Marijino! Amen.

(Svaki dan 60 dana oprosta.)

Od predslavlja do podizanja.

(Po o. Martinu iz Kohema.)

U duhu stupam s tobom zajedno, o Marijo, pod križ. Promatram tvojega propetoga Sina i promišljam, kako je strašno trpio kroz ona tri grozna sata, a osobito na času gorke svoje smrti! O Sine, o Majko, kako su bila duga ta tri sata mučeništva; kolike ste neizrecive muke i bolove pretrpjeli na duši i na tijelu! O presveto Tijelo moga Gospodina Isusa, u kako te žalosnom stanju gledam, sve si izranjeno i razmrcvareno. O sveta glavo, kako si okrunjena! O ljubezne oči kako ste potamnile! O života puni obrazi, kako ste povrijedeni. O rumene usnice, kako ste poblijedile! O prsa draga, kako ste izranjena! O sveta rebra, kako ste probodena! O ruke milostive, kako ste rastegnute! O blažene ruke, kako ste probodene! O nježne noge, kako ste izranjene! O sveto tijelo, kako si izmučeno! I sve to za moje spasenje, sve to radi zadovoljštine za moje smrtne grijehe! O Isuse, kako da ti se zato dovoljno zahvalim, što da ti uzvratim za tu veliku, neizmjernu ljubav? Hvalim te, ljubim i častim tisuću i tisuću puta!

Na podizanje.

(Po P. Nakatenu.)

Na podizanje presv. Tijela:

Budi hvaljeno i slavljeno, presveto, pravo Tijelo moga Spasitelja, od Djevice Marije porodeno! O Isuse, ljubavi moja, ti si moj Gospodin i moj Bog, smiluj mi se! Tu pod prilikom kruha najsmjernije ti se klanjam. Vjerujem u tebe, vječna istino! Učvrsti moju vjeru, da te ponizno častim i sve srdačnije ljubim!

Na podizanje presv. Krvi:

O presveta Krvi, koja si protekla iz Srca moga Spasitelja, očisti me od grijeha. Okrijepi moju dušu, da bude postojana u dobru! Posveti me u istini i ljubavi. Sačuvaj moju dušu za vječni život, da budem Otkupitelja svoga gledao licem u lice, što se nadam po tebi i dostignuti.

Budi hvaljen i slavljen svaki čas
Presveti i božanski Sakramenat.

(100 dana oprosta.)

Vječni Oče, prikazujem ti predragocijenu Krv Isusa Krista kao zadovoljštinu za svoje grijehe i za potrebe sv. Crkve.

(100 dana oprosta.)

Poslije podizanja.

(Po o. Martinu iz Kohema.)

O nebrojene gorke suze, koje ste na dan velikoga petka proteklo iz Marijinih očiju, o

suze, koje ste tekle iz ljubavi i sućuti prema izmučenom i mrtvom Isusu: poštujem vas i častim poniznim srcem. Neka vas poštuju i časte svi anđeli i ljudi; k vama neka se utječu svi grješnici, jer vi izvirete iz srca Marijina. Kako je rumena krv tekla iz rana Isusovih, tako ste vi tekle iz Marijinih svetih očiju i združile se sa neizrecivim bolima njezine duše. O vruće, gorke suze, koje ste ganule anđele i omekšale Božansko srce nebeskoga Oca, omekšajte i moje tvrdo srce, da žaluje zajedno s vama. Učinite, da iskreno proplačem radi svojih mnogih grijeha. O svete suze, umijte me! O žalosne suze očistite me! O mile suze, operite me! O prezaslužne suze, obogatite me! O preblaga Djevice, spomeni se onih srdačnih bolova, koje si podnosila radi svoga Sina kroz cijeli svoj život, spomeni se nebrojenih suza, koje si radi njega prolijevala, i molim te, tu mi milost isprosi, da zajedno s tobom žalujem i plačem. O, da bih i ja mogao gorku muku Isusovu i moje smrtne grijehe onako iskreno i spasonosno oplakivati, kako si ih ti na veliki petak plakala!

Kada budem na smrtnoj postelji, samo mi daruj jednu tvoju suzu, s njom operi moju grješnu dušu i nečistu savjest; ukrasi me opet ruhom nevinosti. Amen.

Na pričest.

(Molitva sv. Ignacija.)

Dušo Kristova, posveti me!

Tijelo Kristovo, spasi me!
Krvi Kristova, napoji me!
Vodo iz boka Kristova, operi me!
Muko Kristova, okrijepi me!
O dobri Isuse, usliši me!
U rane svoje sakrij me!
Ne dopusti, da se odijelim od tebe!
Od zla neprijatelja brani me!
Na čas moje smrti pozovi me!
I zapovijedi mi, da k tebi dođem!
Da te sa svetima tvojim hvalim
Po sve vijeke vijeka. Amen.

(Svaki put 300 dana oprosta.)

O Isuse, koji živiš u Mariji, dođi i prebivaj u svojim službenicima u duhu svoje svetosti, u obilnosti svoje sile, u istini svojih kreposti, u savršenosti svojih puteva, u saopćenju svojih tajna, gospoduj nad svakom neprijateljskom silom u jakosti svojega duha za slavu svojega Oca.

(Jedan put na dan 300 dana oprosta.)

Isuse krotki i ponizni srcem, učini srce moje po srcu tvojem!

(Jedan put na dan 300 dana oprosta.)

Poslije sv. pričesti.

O milosrdni Bože, pomozi našoj slabosti, da se po zagovoru svete Bogorodice, čiju uspomenu slavimo, oslobodimo od naših grijeha i zloća, i tebi novim životom služimo.

Okrijepljeni tvojim nebeskim darom, k tebi, o Gospodine, vapijemo, po zagovoru pre-

blažene Djevice, čije smo prečisto Srce pobožno častili, oslobodi nas od sadašnjih pogibelji i dai nam, da postignemo radosti vječnoga života. Po Kristu, Gospodinu našemu. Amen.

Molitva za sretnu smrt.

O Marijo, bez grijeha začeta, moli za nas, koji se k tebi utječemo. Utočište grješnika, majko umirućih, ne zapusti nas na času smrti, nego nam isprosi savršeno kajanje, iskrenu žalost i oproštenje grijeha! Daj, da dostojno primimo sv. poputbinu, ojačimo se po sakramentu naiposljednjeg pomazanja, te mirno stupimo pred prijestolje pravednoga, ali ujedno i milosrdnoga suca, svoga Boga i Spasitelja. Amen.

(Jedan put na dan 200 dana oprosta.)

Konac sv. mise.

Presveta, bezgrješna Djevice, majko moja Marijo, k tebi, koja si majka Gospodina moga, kraljica nebeska, zagovornica, ufanje, utočište grješnika, utičem se danas ja, najnevoljniji od svih ljudi. Častim te, o velika kraljice, i zahvaljujem ti za tolike milosti, koje si mi do sada iskazala, a osobito ti zahvaljujem zato, što si me oslobodila od pakla, koga sam toliko puta zaslužio.

Ljubim te, o ljubezniva moja gospodarice, i obećajem ti, da ću ti neprestano služiti i na svaki način nastojati, da te i drugi ljube. Sve moje ufanje i moja sreća je u tebi: primi me za svojega slugu. Pod tvojim plaštem, dai da nađem sigurno utočište, o Majko milosrđa!

Ne zapusti me nikada, dok me ne vidiš sretnoga u nebesima. Tamo ću te slaviti i vječnu hvalu pjevati tvojem milosrđu. Tako ufam, tako neka i bude.

III. MOLITVE B. DJ. MARIJI.

O Marijo, majko Isusova ja te danas (iznovice) izabirem za svoju majku, kraljicu i zagovornicu kod tvoga Božanskog Sina.

Blagosloveno presveto Trojstvo, koje te je tolikim prednostima odlikovalo.

Ti si o Marijo, izmedu svih stvorova izabrana kćerka Očeva; iza čovječanstva Isusova najsavršenije biće nova Eva čovječanskoga roda.

Ti si neokaljana majka Sina, svjetlo od svjetla, sjajnom odjećom slave odjevena; čista, koja nijesi znala ni za sjenu grijeha.

Ti si ljubezna zaručnica Duha Svetoga, milosti puna; od Duha Svetoga urešeni raj, u kojem je htjela Vječna Riječ prebivati. O prečista, neokaljana majko, mojega Gospodina i moja majko, čuvaj me, pomozi mi i privedi me k Isusu.

2. Molitva za milost Duha Svetoga.

O preslavna vazda djevičanska Majko! Ti čista zaručnice Duha Svetoga, kraljice neba i zemlje, koja stoluješ nad Serafinima u sjaju presvetog Trojstva, pozdravljam te svesrdnom ljubavlju.

Isprosi mi obilje milosti Duha Svetoga, da me u svemu ravna i poduči, moju dušu očuva, moje tijelo štiti, moj duh bodri, moje nastojanje oplemeni, posveti i ravna.

O dobrostiva majko, nad koju su se milosti Duha Svetoga u najobilnijoj mjeri izlijevale, izmoli mi od Njega, da mi udijeli pobožan i svet život, da se u meni umnoži vjera, ufanje i ljubav, da On vlada mojim sjetilima i djelima, da me čuva od grijeha, pa da mi udijeli život vječni. Amen.

3. Molitva neoskvrnjenoj Djevici.

Blagoslovena si od Gospodina, uzvišenog Boga, ti, o Marijo, medu ženama. Privuci nas k sebi neokaljana Djevice, da slijedeći te prispijemo do miomirisa tvoga.

Koli razblažuje, Marijo, tvoje nježno svijetlo naše umorene oči. Rastjeraj Marijo tamu s naših očiju da uzmognemo gledati sjaj Božanskog sunca.

Pripravi naša srca, da tvoga Sina ugledamo, očisti ih prečista Djevice jer samo oni, koji su čista srca mogu Boga gledati.

Po tvom bezgriješnom začeću Marijo uništi u nama svako samoljublje, oslobodi nas od samovolje i oholosti, koja u nama vlada, daj da budemo ponizni, o čista i ponizna majko.

O Marijo, škrinjo zavjetna, koja si urešena najčišćim zlatom milosti, nosila u sebi sunce pravde, Isusa Božjeg Sina, pomozi nas da Bogu ugodimo, koji nas je zato iz pandža vražjih oteo da nas učini najmilijim svojim prebivalištem.

Priteci nam u pomoć o slatka Djevice Marijo, ti koja si kovčeg spasa, koji jedini plovi za vrijeme potopa po uzburkanim valovima: bijelo runo, koga nebeska rosa okrijepljuje, dok cijela zemlja od suše propada, plamen koji se ne ugasuje, ljiljan koji cvate medu trnjem.

O Marijo neoskvrnjena Djevice oslobodi nas svakoga a najpače smrtnoga grijeha, ti koja si vrt paklenoj zmiji zatvoren, zapečaćeno vrelo, kojeg se bistrina nikad pomutila nije, kućo Božja preko čijeg praga ne može ništa nečista prekoračiti.

O Marijo naša draga majko, mi te slavimo, jer je slava majčina veselje djece. Ne prestani blagosivljati nas, koji slavimo uzvišeno odlikovanje Tvoga bezgrješnog začeća i pokaži nam Spasitelja, kojega si rodila i svijetu darovala, Isusa Krista Tvoga Božanskog Sina, koji neka je blagoslovljen u vijeke. Amen.

4. Molitva B. D. Mariji od sv. Bernarda.

Blagoslovena djevice, koja si milost našla i život porodila, majko našega Spasa, daj da po tebi k tvojemu Sinu dodemo, da nas on po tebi milostivo primi, koji je sebe nama po tebi dao. Mi smo griješni, kazne vrijedni ljudi: tvoja čistoća neka nas kod Njega ispriča. Mi smo tašti i oholi: tvoja poniznost, koja je Go-

spodinu toliko omiljela, neka nam isprosi od Njega oproštenje. Puno smo grijeha učinili: tvoja plodnost neka nam isposluje, da i mi budemo plodni u dobrim djelima. O ti Gospodo naša, posrednice naša, zagovornice naša, svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu izruči. Isprosi nam, ti preblažena po onom odlikovanju, koje si zaslužila, po početniku milosrđa, kojega si rodila, da nam upravo taj tvoj Sin Isus Krist, naš Gospodin, vječni nada sve blagosloveni Bog, koji se je po tebi dostajao uzeti na sebe našu slabost i nevolju, po tvojem zagovoru udijeli blaženstvo i slavu nebesku. Amen.

5. Spomeni se, od sv. Bernarda.

Spomeni se o predobrostiva Djevice Marijo, kako se nije nikad čulo, da si ikoga zapustila, koji se k tebi u zaštitu utekao, tvoju pomoć zatražio i tvoj zagovor zaprosio. Ovim pouzdanjem obodren utječem se i ja k tebi, Djevice, djevica, k tebi, Majko dolazim, pred tobom eto stojim ja grješnik i uzdišem. Nemoj Majko Riječi Božje, prezreti riječi mojih, nego ih milostivo poslušaj i usliši. Amen. (300 dana oprosta svaki put).

—

IV. UZDASI BL. DJ. MARIJI.

1. Alma Redemptoris).

Sveta Majko Spasitelja,
Laki pute rajskih vrata,
Pomoz puku, koj se Tebi
Morska Zvijezdo sved obraća,
Ti, kog rodi čudnovito,
Od Andela pozdravljena,
Svoga svetog Roditelja
Djevo pred i za porodom,
Daj, smiluj se gr'ješnicima.

2. Ave Regina coelorum.

Zdravo Kraljice nebeska,
Zdravo Gospo Andeoska,
Zdravo vrata i kor'jene
Otkud svijetu svijetlost sinu.

Raduj nam se slavna Djevo,
Jer nad svima Ti si čista,
Mi Te divnu pozdravljamo,
Moli za nas Sinka Krista.

3. Inviolata et integra.

Neoskvrnjena i netaknuta si Prečista Djevo Marijo,
Ti si nam sjajna nebeska vrata;
Zagovorom svojim Ti nam preslatkim,
Isprosi oprost grijeha naših. Amen.

4. Zdravo Marijo uzroče našega spasa! Zdravo Kraljice, koja si nam mir donijela! Zdravo preporoditeljice svijeta! Zdravo milosti puna! Gospodin je s tobom, koji je prije tebe bio, koji se od Tebe rodio. Njemu čast i hvala zajedno s Ocem i Duhom Svetim sada vazda i u vijeke. Amen.

5. Preblažena Djevice, kraljevski grimize, koji si kralja neba zaodjeo, netaknuto zrcalo i sjaju vječnoga svijetla zdravo! Moli za nas nebeskoga Oca, čijeg si Sina začela i rodila. Amen.

6. Sva si lijepa, o Marijo, i ljage istočnog grijeha nije na tebi. Tvoja je haljina bijela kao snijeg, a tvoje lice je kao sunce. Ti si slava Jeruzalema, ti radost Izraela, ti dika našega naroda, budi blagoslovljena u vijeke!

7. Presvetom i nerazdruživom Trojstvu, čovječanstvu našega raspetoga Gospoda Isusa Krista, neporočnom materinstvu na vijeke presvete i preslavne Djevice Marije, u zajednici svih svetih neka bude hvala, čast, slava i pohvala od svakoga stvora, a nama oproštenje grijeha na vijeke vjekova. Amen.

Nihil obstat!

Krešimir Pećnjak, m. p.
censor.

N.rus 1876.

Imprimatur!

Zagrebiae, die 5. Martii 1927.

† Dr. Dominicus Premuš, m. pr.
Eppus Consecratus, Vic. G. lis.

SADRŽAJ

	Strana
1. Majka lijepe ljubavi	3
2. Bog hoće da ljubimo Mariju	9
3. Možemo li se spasiti bez Marije	15
4. Ljepota Marijinog začeća	21
5. Bezgriješna . . . kćerka nebeskog oca . .	26
6. Neoskvrnjena Majka Sina Božjega . . .	32
7. Neoskvrnjena zaručnica Duha Svetoga . .	38
8. Vjerska istina o bezgr. začeću	44
9. Marija pomnaža dobivene milosti	50
10. Marija Djevica i Majka	55
11. Marija naša najbolja Majka	60
12. Marija nas ljubi	65
13. Marijina ljubav prema djeci	71
14. Marija moguća pred Bogom	77
15. Marija milosrdna kraljica	82
16. Marija ljubi nevine i pravedne	88
17 Marija utočište grješnika	93
18. Marija zdravlje bolesnih	98
19. Marija utješiteljica Žalosnih	103

Strana
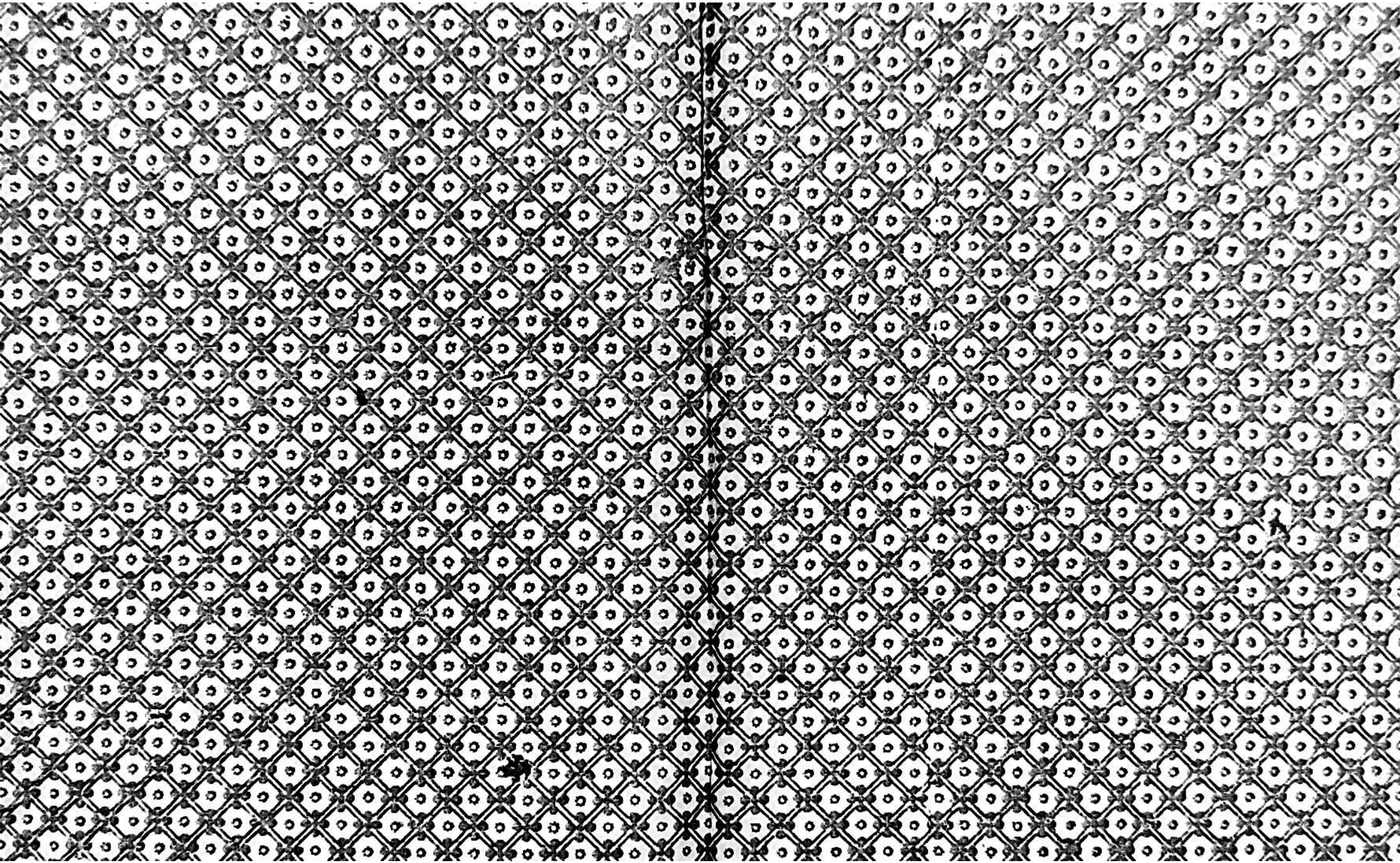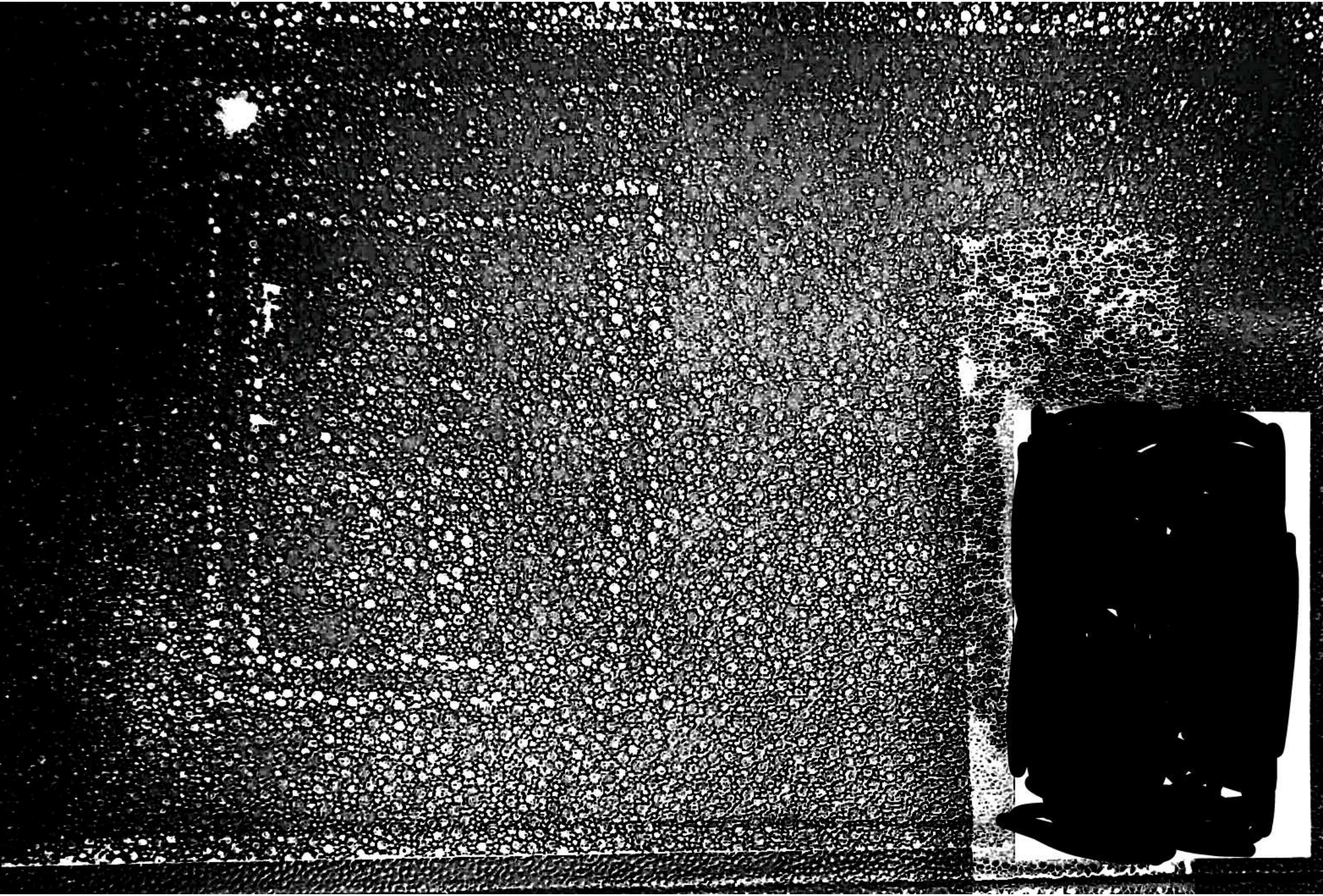
20. Marija majka katoličke crkve 109
21. Marija Pomoćnica dušama u čistilištu . . . 114
22. Kako nam je štovati Mariju 119
23. Čega nam se čuvati pri Mar. štovanju . . 124
24. Temelj Marijinog štovanja 128
25. Vlastitosti Marijinog štovanja 133
26. Razne pobožnosti Marijine 138
27. Častimo Mariju sv. Krunicom 143
28. Marijina djeca 148
29. Marija Kraljica srdaca 152
30. Plodovi Marijinog štovanja 158
31. Ustrajnost do smrti 163
Pohvale Bl. Dj. Mariji 167
Litanije Lauretanske 178
Sv. Misa na čast bl. dj. Marije 181
Razne molitve bl. dj. Mariji 189